

İKTİDARIN YENİ OYUNU:

“Referandum”

NE EVET NE HAYIR

MERHABA,

ÜLKEMİZDE VE DÜNYADA EN KESKİN ÇELİŞMELERLE GÜNDEMLER HIZLA AKIP GİDERKEN YENİ BİR SAYIMIZLA DAHA OKURLARIMIZIN KARŞISINDAYIZ. AYLARDIR ÜLKE GÜNDEMİNİ HAYLİCE MEŞGUL EDEN ANAYASA TARTIŞMALARI VE 12 EYLÜL'DE YAPILACAK ANAYASA REFERANDUMU, İNTERNET, ÜNİVERSİTELERDE YOĞUNLAŞAN FAŞİST SALDIRILAR, KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN CHP'NİN GENEL BAŞKANLIĞINA GETİRİLİŞİNİN ARKASINDA YATAN GERÇEKLER, İKTİDARIN KİTLELER ÜZERİNDEKİ BASKI VE KONTROL ARAÇLARINDAN BİRİSİ OLARAK HAPİSHANELER GİBİ KONULARA YER VERDİĞİMİZ 50. SAYIMIZDA, ÖZGÜR DÜŞÜN OLARAK TÜM OKURLARIMIZI ÜRÜNLERİNİ BİZLERLE PAYLAŞMAYA ÇAĞIRIYORUZ. "OKU-OKUT" ŞİARIIYLA ÖZGÜR DÜŞÜN'Ü HALK GENÇLİĞİNİN ELİNDE DAHA ETKİN BİR ARACA DÖNÜŞTÜRELİM...

İÇİNDEKİLER

01 SÖMÜRÜ HER YERDE

05 DGH'DEN

09 KILIÇDAROĞLU, KİM İÇİN NASIL BİR "YENİLİK

15 REFERANDUM DOSYASI

24 HAPİSHANELER ÜZERİNE KISA BİR DEĞİNİ

29 FAŞİST SALDIRILAR VE DEVRİMCİ TUTUM ÜZERİNE

33 İNTERNET VE SİYASET

37 MAVİ MARMARA İLE AKP'NİN ORTADOĞU'YA YOLCULUĞU

40 ŞİİRLİK

41 KİTAPLIK: ANNA KARENİNA

43 SADIK VARER:KÜRD'ÜN KISA TARİHİ

özgürdüşün

ozgurdusunkolektifi@hotmail.com

KARDELEN BASIM-YAYIM REKLAM GÖSTERİ ORGANİZASYON LTD. ŞTİ.
Sahibi ve Yazışları Müdürü: Ferda BAŞ Yayın Türü: Yaygın-Sürekli
Yönetim Yeri: İstasyon Caddesi Pınar İşhanı Kat:2/38-Kartal-İSTANBUL
Tel: (0212) 238 37 96 Dizgi: Kardelen Yayımcılık

Baskı: Ezgi Matbaacılık Adres: Çobançeşme Mah. Sanayi Cd. Altay Sk. No: 10 A Blok
Yeniöosna Bahçelievler- İstanbul Tel :0212 654 94 18

Hesap Numarası: Serpil KARAKAYA:
İş Bankası İstanbul Parmakkapı Şubesi 1042 0677147

BURSA'DA, BALIKESİR'DE, ZONGULDAK'TA VE EDİRNE'DE YİTİRDİĞİMİZ MADEN İŞÇİLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Yerin derinliklerinden geldiler, ellerinde
susmak bilmeyen bir yeraltı güneşiyle, ne kadar
diplere bastırılırsa o kadar boğulmak bilmez yankısıyla
yüreklerinin.

Ağır ağır geldiler, karanlık sarnıçlardan sıza sıza.
sağır küplerde birike birike, yararak kaslarının içine
yuvalanmış sızıları ve ciğerlerinde yer etmiş
ışıksız lekeleri.

Geldiler bir büyük sesin harfleriyle ağızları dopdolu,
suskun çamuru küremek için kentin gölgesi sokaklarından,
sıyırıp aşmak için yıllardır gökyüzüne birikmiş pası,
ovmak için isli alnını sabahın.

Anıt bildiler sıradan ve gösterişsiz bir günü, diyecek

sözleri varsa anıt bildiler, akacak bir yatağı varsa
ırmaklarının ve atacak köprüleri varsa anıt bildiler,
toplandılar o anıtın çevresine.

Sonra her gün geldiler, artarak geldiler, kadınları
çocukları ve alkışlarıyla, yoğurt mayalar gibi geldiler,
pişkin ekmekleri bölüp de paylaşır gibi, su gibi, ateş gibi.
Her gün yeni ağızlar eklendi ağızlarına, yeni
yollarla tanıştı ayakları, her gün yeni kabuklar çatladı,
yeni kulaklar işitmeye başladı söylediklerini, bir kent
oldular sonunda
ve adını değiştirdiler ülkenin.

KEMAL ÖZER

İktidar Dalaşında Değişen Dengeler ve Dökülen Timsah Gözyaşları

Dünyada ve ülkemizde yaşanan gelişmeler, ezilen halklara ve uluslara, milyonlarca emekçiye açlıktan, yoksulluktan, işsizlikten, çatışmalardan, baskı ve şiddetten, ölümden oluşan karanlık bir tablo yaratmaya devam ediyor.

Bu karanlık tabloyu yırtan ve ezilenlerin iktidar mücadelesini yükselten devrimci-komünist güçler, emperyalistlerin korkulu kabusu olmaya devam ediyor. Bu nedendir ki çok yoğun bir saldırı ve imha politikaları ağıyla kuşatılan halkın umudu bu güçler, emperyalistler eliyle yerel işbirlikçi ve uşak iktidarlar güçlendirilerek yok edilmeye çalışılmaktadır.

Nepal'de Maoistlerin öncülüğünde sürdürülen Halk Savaşı ve Demokratik Cumhuriyet sürecinde yaşanan çekişmelerin yanında Hindistan'da Maoistlerin yürütmüş olduğu mücadelenin siyasi öncülerinden Cherukuri Rajkumar (Yoldaş Azad) ve Hem Pan-

dey'in katledilmesi, emperyalist güçlerin bilgisi ve yönlendirmesi dahilinde gerçekleştirilmiştir. Çünkü bilinmektedir ki emperyalizmin azgın saldırılarının tüm dünyayı kuşattığı günümüzde, özellikle yarı-feodal yarı sömürge ülkeler devrimin fırtına merkezleri olmakta ve buralarda halkın iktidarını amaçlayan mücadelelerin etkisi tüm dünyaya hızla yayılmakta, emperyalizmin "Komünizm öldü" propagandalarını boşa düşürmektedir.

Emperyalizmin kar hırsı yeni saldırı paketlerinin de habercisi olmaya devam ediyor. ABD başta olmak üzere emperyalist güçlerin pazar dalaşının ya da bu amaç doğrultusunda açık ve gizli anlaşmalarının yoğunlaşmasına dayalı Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında, ülkemiz uşak hakim sınıfının da "yoğun bir diplomasi" sürecine dahil edildiği, emperyalistler arası çelişkinin ve iktidar kavgasının yön verdiği bir süreç, tüm hızıyla devam etmektedir. İşte bu sürecin

yansımalarından olan İsrail'in Filistin'e yardım malzemeleri götüren gemilere saldırısı ve sonrasında yaşananlar doğru okunmalıdır. İsrail'in yardım malzemeleri taşıyan gemilerin girişine izin vermeyeceğini ve müdahale edeceğini çok önceden duyurmuş olması, ölümlerle sonuçlanan müdahalenin aslında 'beklendiğini' açığa çıkarmaktadır. Bu gerçeğe rağmen göz göre göre bu sürece izin verilmiş olması, öncesi ve sonrasıyla hesaplanmış birtakım politikaların varlığını ve bu politikaların belirli bir amacının olduğunu göstermektedir. Şu çok açıktır ki, İsrail başta olmak üzere Ortadoğu'da önemli bir güç olan ülkeler ya da bölgede emperyalizmin uzun vadeli politikalarına hizmet etmekte kullanacağı hakim sınıflar (ülkemiz hakim sınıfları dahil), ABD emperyalizmi tarafından 'ehlileştirilmeye' çalışılmakta, bu süreçte en iyi 'uşak' olma yarışına teşvik edilmektedir. Bu çelişki var olmakla birlikte ülkemiz hakim sınıfları ile Siyonist İsrail arasında ABD'nin denetiminde askeri, politik ve ekonomik antlaşmalar ya-

AKP'nin demokratik açılımları çerçevesinde yürürlüğe giren "Kürt açılımı" da emperyalizmin BOP çerçevesindeki yeniden yapılandırma sürecine 'uyumdaki azmin' bir sonucudur. Zaman zaman Erdoğan'ın ölen askerler üzerinden duygu sömürüsü yapması ve 'külhanbeyi' edalanyla ABD'ye 'kafa tutması' ekranlarda sergilenen ve milyonlarca emekçiye kandırmaya yönelik bir 'pembe dizi' serisinden başka birşey değildir. Unutmayalım ki, bu süreçte Kürt sorununa çözümü bir yana bırakalım yapılmak istenen özünde Kürt ulusuna yönelik Osmanlı'dan bugüne sürdürülen imha ve inkar politikasının 'güncele' uyarlanarak daha da derinleştirilmesidir. Kürt ulusunun demokratik haklar mücadelesine "sistem sınırları dahilinde" bile tahammülsüzlük sonucu DTP kapatılmış, Kürt ulusunun kendi davasının öznesi olma kararlılığı, 'terörizmi savunma' gerekçesiyle ellerinden alınmaya çalışılmıştır/çalışılmaktadır. DTP'den sonra BDP ile demokratik haklar mücadelesini sürdüren Kürt ulusu, yoğun operasyonlar, gözaltı ve tutuklamalar, devam eden katliamlar ile yok edilmeye çalışılmaktadır. Bu yok etme, sindirme ve ezip geçme saldırıları Kürt emekçileri üzerinde de yoğunlaşarak devam etmektedir. Örneğin; 'güvenlik' gerekçesi ile her yıl Karadeniz'e çay ya da fındık toplamak için giden yoksul Kürt köylülerinin bölgeye girişlerinin yasaklanarak Gürcistan'dan işçi getirilmesine karar verilmesi, devam eden onlarca davanın usulsüzce devam etmesi, Kürdistan illerinde bu mücadele içerisinde yer alan kadınlara yönelik devlet eliyle gerçekleştirilen cinsel taciz ve tecavüzlerin artınması, bahsini ettiğimiz saldırılardan sadece bir kaçını oluşturmaktadır.

AKP'nin son süreçte dikkat çeken atılımlarından birisi de 'özel ordu kurma' ihtiyacına yönelik başlattığı tartışmalardır. AKP'nin 'yeni'

bir proje olarak ifade ettiği özel ordu, 'yasadışı' yöntemlerle onyıllardır 'kontgerilla' ve JİTEM örgütlenmeleriyle zaten vardır. AKP'nin amacı bu katliam örgütlerini ortadan kaldırmak değil, kendi 'çetesini', kendi 'ordusunu', kendi 'Ergenekonu'nu, kısacası kendi 'derin devleti'ni yaratmaktır. Ergenekon süreciyle tirmandınlan dönemden bugüne ülkemiz hakim sınıflarının iktidar mücadelesinde ordunun ve CHP, MHP gibi kliklerin karşısında yer alan AKP kligi, hükümet olmanın avantajlarını, 'emperyalizme uşaklıkta uzmanlaşarak' sonuna kadar kullanmış ve hakim sınıflar içerisindeki iktidar payını genişletmiştir.

HALKIN İKTİDAR MÜCADELESİNİN BİR PARÇASI OLMAK, REFERANDUM SÜRECİNDE OYNANAN BU BÜYÜK OYUN İÇERİSİNDE "EVET" VE "HAYIR" DİYEN UŞAK HAKİM SINIFLARIN OYUNUNU 'BOYKOT' ÇALIŞMALARIYLA BOZMAK TEMEL GÖREVİMİZDİR. HALK GENÇLİĞİ, BU SÜREÇTE AKTİF FAALİYETTE BULUNARAK EMEKÇİLERİN, İŞÇİLERİN, KÖYLÜLERİN, KADINLARIN, EZİLEN KÜRT ULUSUNUN, AZINLIK MİLLİYETLERİN, İNANÇLARIN MÜCADELESİYLE BÜTÜNLEŞEN ÖZGÜN MÜCADELELERİ İLE TOPLUMUN İLERİ, DİNAMİK UNSURLU OLMANIN SORUMLULUKLARINI TAŞIMALIDIR

pılmakta, görünürde Başbakan Erdoğan'ın 'Filistin halkının kahramanı' olarak görülmesini sağlayan 'kafa tutan delikanlı' maskesinin altında büyük bir sadakatle bu antlaşmalar harfiyen uygulanmaktadır.

Ülkemiz hakim sınıflarının Filistin'e yönelik 'duyarlılık' ikiyüzlüdür, sahtedir ve ülkemizde kendi oy tabanını koruyup motive etmenin en güçlü dış siyaset araçlarından. AKP, İsrail'i sözümüne insanlık dışı uygulamalarla suçlarken ve sert bir dille eleştirirken, kendi topraklarında ezilen Kürt ulusuna dair faşist-şovenist saldırılarına, imha ve asimilasyon politikalarına her gün bir yenisini eklemektedir.

Kürt ulusuna yönelik saldırılar, ezilen milyonlarca emekçiye yönelik tımandırılan hak gasplarından bağımsız değildir. Emperyalizmin IMF ve DB gibi kurumlarının yanında dünyada sömürülmedik tek bir emek unsurunun dahi kalmamasını garanti etme amacıyla oluşturulan 'sivil toplum örgütleri', özellikle az gelişmiş ülkelere "insani yardım ve barış taşıma" aldatmacasıyla yerleşerek işgalci-sömürgeci emperyalizmin askeri ve ekonomik saldırılarına eşlik eden ideolojik saldırıların önemli araçları olmaya devam etmektedir.

Mevcut saldırılardan nasibini alan en geniş kesim, ezilen milyonlarca emekçi olmaya devam etmektedir. Her türlü sosyal hak ve güvenceleri, sendikalaşma hakları baltalanan işçiler ve köylülerin kölelik koşullarında sürdürdükleri yaşam mücadelesi, artık kendi içinde isyanı, öfkeyi ve mücadele zorunluluğunu da gün geçtikçe büyümeye devam etmektedir.

Mevcut saldırılarla kuşatılan ülkemizde emek cephesinden yükselen irili ufaklı mücadeleler, hakim sınıfların planlarının işleminde pürüz yarattığı için dikkatle izlenmekte ve bastırılmaya çalışılmaktadır. Saldırıların yoğunlaştıkça emekçiler, yaşadıklarından ders çıkarmakta, somut örnekler yeni direnişlere ışık tutmaya devam etmektedir.

Ezilen Kürt ulusuna ve emekçilere yönelik hak gaspları paralel olarak kadınlara yönelik şiddet ve baskılar da evde, işte, fabrikalarda, tarlalarda, mücadele alanlarında gün geçtikçe derinleşmekte, kadın katliamları, cinsel taciz ve tecavüzler bir devlet geleneği olarak sürdürülmektedir.

Toplumun en dinamik kesimini oluşturan, mevcut saldırılardan da özellikle çığ gibi büyüyen işsizlikten, yozlaşmadan, eğitime yönelik hak gasplarından en çok etkilenen toplumsal kesimi oluşturan gençler, geleceksizleştirilmenin, kimliksizleştirilmenin ve tek tipleştirilmenin derin sancılarını yaşamaya devam ediyor. İlköğretimden başlayarak üniversitelere kadar uzanan ideolojik saldırılar, gençlerin bilincini dumura uğratmakta, "kuklalaştırılan yeni bir nesil" yaratılarak emek alanlarına sürülmeye çalışılmaktadır. Özellikle üniversiteler, özel şirketlere dönüştürülmekte, üniversiteler bilimsel ve akademik eğitim merkezleri olmaktan hızla uzaklaştırılmaktadır. Üniversitelerde yürütülen mücadeleler, tıpkı Kürt ulusunun ve emekçilerin mücadeleleri gibi 'terörize' edilerek tutuklamalar, gözaltılar, okuldan atmalarla karşılanmakta ve öğrenci gençliğin öz örgütlülükle-

ri(öğrenci dernekleri, kulüpler, topluluklar vb) yasaklanarak gençlik alternatifsiz ve umutsuz bırakılmaya çalışılmaktadır.

Mevcut tüm bu saldırılar aralıksız devam ettirilirken, bugün AKP'nin yeni anayasa tartışmaları üzerinden başlayan ve referandum kararıyla sonuçlanan süreç, halka karşı yeni saldırıların bir parçası olmaktan, 'demokratikleşme' kılıfıyla geçmişten bugüne varolan baskıların tekrarından başka bir şey vaat etmemektedir.

Bugün referandum üzerinden geniş kitleler, kendilerinin gündemi olmayan bir süreçte kaldıraç olarak kullanılmaya çalışılmakta, toplumun her kesimine 'umut' olma yalanı, ikiyüzlüce devam ettirilmektedir.

Anayasanın değiştirilmesine yönelik referandum tartışmaları, hakim sınıfların dalaşlarından ibarettir. Kendi aralarındaki iktidar mücadelesinde 'birbirlerine alternatif' görünerek, özünde işçilere, köylülere, işsizlere, kadınlara, gençlere, ezilen ulus ve milliyetlere, azınlık dinlere ve inançlara karşı 'birleşen'lerin emperyalizmin ipi üzerindeki cambazlık dalaşına 'taraf' olmanın, ülkemiz emekçilerine çok büyük zararlar vereceği, geçmiş birçok seçim sürecinde yaşananlar ışığında rahatlıkla görülmektedir.

Dolayısıyla 12 Eylül darbesinin ürünü olan 82 Anayasası, nasıl ki kendisinden önceki 24 ve 61 anayasalarının emperyalizmin ve uşak hakim sınıfların ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenmeleriyle oluşturulmuşsa, AKP Hükümeti'nin "Yeni Anayasa" taslağı da 82 Anayasası'nın 'özüne dokunmayan' ve hakim sınıfların bugünkü ihtiyaçlarına göre rötüştlenmesinden başka bir şey değildir. Öngörülen değişiklikler biçimsel olup öze dokunmamaktadır; zira dokunması da beklenemez. Bu anayasanın kabulü veya reddi üzerine kurulu iktidar çekişmesinde, "Hayır" diyenler de "Evet" diyenler de halkın taleplerini içeren bir anayasayı tercih etmiş olmayacaklar. Dolayısıyla anayasanın değişen ya da değişmeyen halinin özünde 'aynı' olduğu, bu yönüyle değişip değişmemesinin ezilen geniş yığınlar için hiçbir anlam ifade etmediği, halkın hakim sınıfların iktidar dalaşında 'taraf' olmaya zorlandığı açıkça görülmelidir.

Bugün anayasanın değişmesine karşı çıkan CHP ve MHP'nin de, değişmesini isteyen AKP ve yandaşlarının da 'demokratik' ya da 'cumhuriyetçi ve laik' görünerek ezilen milyonları kandırma senaryolarında kullanılmayan, kirletilmeyen, yozlaştırılmayan

hiçbir değer kalmamaktadır.

Başbakan Erdoğan, AKP grup toplantısında 12 Eylül sürecinde asılan devrimci Necdet Adalı, Erdal Eren ve milliyetçi Mustafa Pehlivanoglu'nu anarak, milyonların gözü önünde ne kadar 'insancıl' ve 'demokratik' olduğunu sergileyerek timsah gözyaşları döktü!

12 Eylül mağdurları için timsah gözyaşları dökenler, savundukları anayasal değişimlerle milyonlarca emekçinin hakkını gasp etmeye, Kürt ulusunu yok etmeye, ülkenin 'kaymak' kesimi dışında kalan toplumsal kesimlere yönelik emek, eğitim, sağlık, hukuk, sosyal güvence, demokratik ve bireysel haklar temelinde yoğun saldırıların altına imza attıkları gerçeğini saklayamazlar. Bugün 12 Eylül'ün hesabını sorduklarını iddia edenler, geçmiş birçok katliamın üzerini örtmeye, zamanaşımına tabi tutmaya devam etmektedirler. Geçtiğimiz günlerde, 22 Temmuz 1980'de evinin önünde katledilen eski DİSK başkanı Kemal Türkler'in davasının 'zamanaşımı' gerekçesiyle kapatılması, Ceylan Önkol davasının uzatılması ve sonuçsuz bırakılması, bu traji-komik oyunu açığa çıkaran küçük örneklerdendir.

Bu timsah gözyaşları, halkın haklı mücadelesini yürütenlerin öfkesini büyütmekte, ezilen halk kitlelerini olduğu gibi halkın öncülerini 'bir kaldıraç malzemesi' olarak kullanmaktan çekinmeyenlere karşı

mücadelenin yükseltilmesi zorunluluğunu her zamankinden daha fazla dayatmaktadır.

Halkın iktidar mücadelesinin bir parçası olmak, referandum sürecinde oynanan bu büyük oyun içerisinde "Evet" ve "Hayır" diyen uşak hakim sınıfların oyununu 'BOYKOT' çalışmalarıyla bozmak temel görevimizdir. Evet diyen kesimlerin rengi çok açıkken, 'Hayır' diyen CHP ve MHP gibi egemenlerin muhalif kanadına ek olarak, devrim ve demokrasi mücadelesi yürütmede ısrarcı olduklarını ifade eden bazı örgütlenmelerin de "Hayır" diyor oluşu üzerinde düşünülmesi gereken bir tablodur. Bu tablo, devrimci hareketin düzenin tasfiye saldırılarıyla reformist kulvarda debelenerek düzeniçileşmeye doğru yol aldığını açıkça ortaya çıkardığı gibi, hakim sınıfların iktidarını sadece AKP'ye indirgeyenlerin handikaplarını da göstermektedir.

Halk Gençliği, bu süreçte aktif faaliyette bulunarak emekçilerin, işçilerin, köylülerin, kadınların, ezilen Kürt ulusunun, azınlık milliyetlerin, inançların mücadelesiyle bütünleşen özgün mücadeleleri ile toplumun ileri, dinamik unsuru olmanın sorumluluklarını taşımalı, hakim sınıfların farklı gibi görünen yüzlerinin 'aynılığı' teşhir etmeli ve reformizme karşı mücadelede aktif bir ideolojik mücadele sürecini göğüslemelidir.

AKP Hükümeti'nin "Yeni Anayasa" taslağı da 82 Anayasası'nın 'özüne dokunmayan' ve hakim sınıfların bugünkü ihtiyaçlarına göre rötuşlanmasından başka bir şey değildir. Öngörülen değişiklikler biçimsel olup öze dokunmamaktadır; zira dokunması da beklenemez. Bu anayasanın kabulü veya reddi üzerine kurulu iktidar çekişmesinde, "Hayır" diyenler de "Evet" diyenler de halkın taleplerini içeren bir anayasayı tercih etmiş olmayacaklar

DGH'den

DEMOKRATİK GENÇLİK HAREKETİ

www.demokratikgenclikhareketi.org

TEMMUZ 2010

Temmuz-Ağustos

2010-50

ÖZGÜR DÜŞÜN

GERİCİLİĞİN, TASFİYECİLİĞİN RÜZGÂRLARINI, EMEĞİN ÇELİKTEN BİLİNCİYLE KIRALIM!

TARLALARDA, ATÖLYELERDE... BİLİNCİMİZİ, ALIN TERİMİZLE YOĞURALIM!

HER YÖNÜYLE DAHA GÜÇLÜ BİR GENÇLİK MÜCADELESİ İÇİN

— Emek Seferberliği'ne — — Katılalım! —

Demokratik Gençlik Hareketi (DGH) her geçen yılda, önceki yıllarda biriktirdiği ve giderek kurumsallaştırmaya başladığı siyasi ve örgütsel tecrübeler toplamına yaslanarak, 1 Temmuz 2010 ve 15 Eylül 2010 tarihleri arasında sürececek olan yeni bir siyasi ve mali kampanya başlatma karar almıştır.

Bünyesinde, her geçen yılda giderek daha etkili ve yaygın bir biçimde gerçekleştirilmeye başlanan "Köy Çalışmaları" gibi alt çalışma dönemlerini de içerecek olan kampanyamızı sahiplenelim!

Her türden gericiliğe ve kuvvetle estirilmeye çalışılan tasfiye rüzgârlarına karşı bükülmez, çelikten bir irade olabilmek, ideolojik netliğimizi muhafaza etmek, siyasi çizgimizi sağlamlaştırmak, proleter bir disiplin ve emekçi ahlakıyla donanmak; düzenin

yoz-gerici kültürü karşısında, "Yeni İnsan" kültürünü ve mücadelesini, üretimin devingen, yaratıcı gücüyle yaşatmak için emek seferberliği kampanyamızda yer alalım!

Siyasi ve örgütsel çizgide, halk gençliğinin demokratik hakları için mücadelesinde daha gelişkin, donanımlı, yeterli, atak ve dinamik bir DGH ortaya çıkarmak için seferber olalım!

**Her Yeni Yılda Azimle, Fedakârlıkla,
Kararlılıkla Daha İleriye!**

Geçtiğimiz yıllarda, yaz dönemlerinde başlatılan Emek Seferberliği Kampanyalarımızın değerlendirmelerine baktığımızda, her geçen yılda, bir önceki sene-den biraz daha olumlu bir nitelik yakaladığımızı rahatlıkla ifade edebiliriz.

Atölyelerde, hizmet sektöründe ve en önemlisi de Köy Çalışmalarında; kol emeği gerektiren işlere girerek haftalar boyunca emekçi halklarımızla aynı kaderi paylaşmak, aynı çalışma ve yaşam koşulları içerisinde soluk alıp vermek, öğlen molalarında aynı sofraya diz kırmak ve emekçinin dünyasını, içeriden okuyabilmek; kampanyalarımızın en temel ve isabetli hedefleri oldu/olmaya devam ediyor.

Kampanyalarımıza aktif katkı sunan ve emek seferberliği çalışmalarını, belirlenen okuma programlarıyla destekleyen faaliyetçilerimizin genelinde, halkın haklı davasının daha ileri düzeylerde temsil edildiği görülürken; yakın çevre ilişkilerimizin, örgütlü mücadele konusunda, somut adımlar attıkları da gözlemlenmiştir.

Atölyelerde, tarlalarda, okullarda... Emperyalizme karşı bağımsızlık ve sömürü, zulüm saltanatına karşı insanca bir yaşam ve demokratik bir düzen mücadelesini omuzlayan DGH'nin daha kitlesel, yaygın, nitelikli ve güçlü olması demek; emekçi halk gençliği kitlelerinin, öğrenci- gençlik kitlelerinin bilinçsiz veyahut kendiliğinden hareketlerinin düzenli, disiplinli bir şekilde toplumsal faydaya dönük işlemesi, güçlenmesi, kuvvetlenmesi ve nihayetinde demokratik halk hareketine güçlü bir damar olması demektir.

Emek seferberliği kampanyaları- mız kapsamında seferber olan yerellerimizde daha güçlü bir siyasi ve örgütsel kavrayış ortaya çıkarken, yine tam da bu noktadaki eksik ve geri tutumları dolayısıyla kampanyalarımızda yeterli katılımı göstermeyen, gösteremeyen yerellerimizde, yıllardır tekrar edilen hatalı ve eksik pratiklerin devam ettiği de bilinmektedir.

Bu bakımdan, emperyalizmin ve uşağı ülkemiz hâkim sınıflarının empoze ettiği gerici – yoz kültüre karşı, emeğin yaratıcı, anıncı değerleriyle kuşanmış bir mücadelenin yanı sıra devrimci mücadele üzerinde kuvvetle estirilen tasfiye rüzgârlarına karşı da devrimci bir eylemdir emek seferberliğimiz.

Ekonomik ve Sosyal Yıkımlara; Çürümeye ve Geleceksizleştirilmeye Karşı Seferber Olalım!

Hemen her gün, burjuva-feodal basın yayın araçlarında, toplum olarak içerisine sürüklendiğimiz ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, ahlaki yıkımların, yozlaşmanın ve çürümenin yeni trajik sonuçlarıyla karşılaşyoruz.

Uyuşturucu kullanımında yaşanan hızlı artış; erkek, kadın, çocuk... insan ticaretinde yaşanan yavgınlık; hırsızlık, dolandırıcılık, soygun, tecavüz, cinnet... Daha bir dizi çürüme ve saldırganlık, yabancılaşma, halk gençliği başta olmak üzere, toplumda hızla yaygınlaşmakta ve toplumumuz, geleceğin inşasında üzerine basarak yükseleceği ahlaki ve moral değerlerinden de hızla uzaklaşmakta ve böylelikle devrimci ideallerle buluşmasının önünde yeni engeller görmektedir.

22 yaş altındaki nüfusun, genel nüfus içerisinde %38'ini oluşturduğu ülkemizde, halk gençliği işte bu büyük yıkım tablosu içerisinde en fazla zarar gören, etkilenen ve manipüle edilen toplumsal kesimlerden birisini oluşturmaktadır.

Genç işçiler ve köylüler, diğer emekçi yığınlarıyla birlikte siyasi iktidarın azgın ekonomik ve sosyal sömürüsüne, baskısına maruz kalırken; ülke nüfusunda yine önemli bir yer kaplayan öğrenci- gençlik de gerek aileleri dolayısıyla gerekse de okullarda yaşadıkları ekonomik ve sosyal hak gasplarıyla, saldırılarla işte bu yıkım tablosu içerisine sürüklenmektedirler.

Dershane borcunu ödeyemediği için evlerine haciz gelen ve annesinin tutuklanmasına isyan ederek canına kıyan 18 yaşındaki Soner Semih Sipahi, bu sistemin işlediği cinayetlerden yalnızca birisidir.

Köylerden zorla göç ettirilerek şehirlerde sefalet koşullarına sürüklenen yoksul köylü ailelerin çocuklarının uğradıkları toplu tecavüzler; mülki ve idari amir şürekâsı ile yerel feodal ileri gelenlerin sapkınlıklarının kurbanları da bu yozlaşmanın, çürümenin bir diğer yüzüdür.

Ülkemizde % 20'lere ulaşan gerçek işsizlik rakamlarının önemli bir bölümü de yine halk gençliğini işaret etmektedir.

Yükseköğrenim mezunları ile ilköğretim ve lise me-

zunlarının hemen hemen aynı çalışma koşullarında bulunduğu ülkemizde, iş güvencesiz, sigortasız, sendikası ve düşük ücretli işlerde yaşamlarını idame ettirmeye çalışan şanslı kesimlerin dışında kalan çoğunluk, aynı koşullar altındaki geçici işlerde çalışabilmekte ve yılın geri kalan zamanında işsiz kalmaktadır.

Kamu kurumlarının hızlı bir tasfiye sürecinden geçirdiği günümüzde, yükseköğrenim mezunları da artık sözleşmeli işçi statüsüne düşürülmekte ve özel sektöre peşkeş çekilen kamu kurumlarında tutunmaya gayret etmektedirler. Büyük çoğunluğunun işsiz kaldığı ve KPSS gibi sınavların cenderesinde yıllarca bir kamu kurumuna girmeye çalıştığı üniversite mezunları da ülkemiz işsiz nüfusu içerisinde önemli bir kesimi işaret etmektedir.

Öte yandan son yıllarda daha etkili ve hızlı bir biçimde hayata geçirilen özelleştirme saldırıları, eğitim alanında da halk gençliğini vurmaya devam etmektedir.

Liseler satılmakta, mevcut devlet liselerinin iki katından fazla olan dershanelere, resmi okul statüsü kazandırma çalışmaları hazırlanmakta; üniversiteye giriş sürecinin her bir adımı paralı hale getirilmekte ve gerek ilköğretimde, liselerde gerekse de üniversitede, öğrencilik, tam anlamıyla bir sektör olarak ele alınmakta ve milyonlar bu yolla sömürüye ve baskı-

ya maruz kalmaktadır.

Halk gençliğinin okullardaki demokratik mücadelesi, başta üniversite yönetimleri olmak üzere, kolluk güçlerince ve kimi faşist odaklarca tam bir baskı koşulları altında sindirilmeye, yok edilmeye gayret edilmektedir.

Bu yıl, emekçi kitle hareketlerindeki kendiliğinden yükselişe bağlı olarak okullarımızda da ciddi, önemli mücadelelere tanıklık edildi.

Ekonomik, sosyal ve siyasal hak talepleriyle ülke genelinde mücadelesini sürdürülen halk gençliği, okuldan atılmalarla, operasyonlarla, gözaltılarla, tutuklamalarla ve silahlı saldırılarla karşılaştı.

Üniversite öğrencisi Aydın Erdem, Amed'de ve Şerzan Kurt, Muğla'daki sokak gösterilerinde polis kurşunuyla hayatını kaybederken, bu yıl yüzlerce öğrenci gözaltına alındı, onlarca tutuklandı ve onlarca yıla varan hapis cezalarına çarptırıldı.

Bilinmelidir ki üniversitelerde, liselerde ve artık özel okul statüsüne alınmaya çalışılan ve ortalama iki yıl boyunca üniversite kapılarında sürdürülen halk gençliğinin taşındığı dershanelerde; atölyelerde ve tarlalarda, halk gençliğinin ekonomik, sosyal ve siyasal demokratik hakları için mücadelesi bu büyük yıkım tablosu karşısında, yeni demokrasi mücadelesini

kendisine ideolojik rehber edinmiş örgütlü halk gençliğinin elindeki önemli silahlardan bir tanesidir.

Bu mücadele alanının gelişmesi, güçlenmesi, kurumsallaşarak mevcut faaliyetlerini çok daha geniş kitlelere daha etkili araçlarla ulaştırması ve hatta uluslararası alanda ülkemiz gençlik mücadelesini, enternasyonal dayanışma ruhuyla kucaklaması demek; işçilerin, köylülerin, emekçilerin ve ezilen halk kesimlerinin gerçekten demokratik bir düzen mücadelesine çok daha güçlü bir damar olarak, bu mücadelenin militan, atak enerjisi olarak destek verebilmesi, kendi alanından geniş halk gençliği kitlelerini bu mücade-

ketine güçlü bir damar olması demektir.

Bu kavgada, siyasi ve örgütsel çizgide eksiklikleri aşabilmenin yolları: işçinin, köylünün, emekçinin haklı davası içerisinde nefes almakla; bilimsel sosyalizmi öğrenmeyi de üretim pratiğinin içerisinde hayata geçirmekle, katı bir örgütçülükle mücadeleye sanılmakla ve yaratıcı, refleksif politik çizgiyle bu mücadeleye önderlik etmekle; her daim aktif bir kitle faaliyeti içerisinde olmakla, kitleler içerisinde en temel ekonomik, sosyal, siyasal demokratik hak talepleri mücadelesinde yer almakla ve ideolojik, siyasi önderliği geliştirmekle mümkündür.

ye akıtabilmesi demektir.

Geleceğimizi Kazanmak için Seferber Olalım!

Atölyelerde, tarlalarda, okullarda... Emperyalizme karşı bağımsızlık ve sömürü, zulüm saltanatına karşı insanca bir yaşam ve demokratik bir düzen mücadelesini omuzlayan DGH'nin daha kitlesel, yaygın, nitelikli ve güçlü olması demek; emekçi halk gençliği kitlelerinin, öğrenci-gençlik kitlelerinin bilinçsiz veya kendiliğinden hareketlerinin düzenli, disiplinli bir şekilde toplumsal faydaya dönük işlemesi, güçlenmesi, kuvvetlenmesi ve nihayetinde demokratik halk hare-

DGH'nin faaliyetlerinde daha geniş kitleleri seferber edebilmesinin, elindeki teknik olanakları daha işlevsel hale getirebilmesinin ve yine geniş kitlelere ulaşabilmesinin, faaliyetçilerinin çok daha zengin, çeşitli ve nitelikli materyallerle kitle faaliyetlerinde seferber olabilmesinin önemli bir belirleyeni de yine DGH'nin sahip olduğu kurumsal ve maddi olanaklarla ilgilidir.

Emek seferberliğimizin bir diğer yönü olan mali kampanyamız, işte bu eksikliklerin tamamlanabilmesi hedefiyle hayata geçirilecektir.

Her yönüyle daha güçlü, nitelikli, yaygın ve kitlesel bir mücadele için emek seferberliğimize sanalım!

Kılıçdaroğlu, Kim için nasıl bir “yenilik”?

Ülkemizin mevcut sosyal ve ekonomik yapısı, TC'nin kuruluşundan bu yana, bir avuç sömürücünün iktidarını temsil etmekte; işçilerin, köylülerin, gençlerin, kadınların ve diğer ezilen kesimlerin sırtında ise baskı, zulüm ve geleceksizlik olarak varlığını sürdürmektedir. İşçi grevleri ve eylemlerinin jandarma, polis kurşunuyla, jopuyla, barikatlarıyla karşılaştığı binlerce örnek olay; yoksul köylülerimizin toprak talebinin maruz kaldığı sayısız saldırı ve toplumun değişik kesimlerinin yaşamın her alanında karşı karşıya kaldığı şiddet devlet gerçeğinin ta kendisidir.

Bu gerçeğe bağlı olarak parlamento gibi kurumlar, ezilen milyonların aldatıldığı, enerjilerinin sistem içerisine hapsedildiği, etkizleştirildiği, göstermelik, önemsiz bir yer olarak görevini icra etmeye devam etmektedir.

Bizim gibi ülkelerde gerçek iktidar sahipleri ağalar ve patronlardır. Parlamento ve düzen partileri ise bu kesimlerin sözcüleri, temsilcileridir.

Yine ülkemizin mevcut yapısından kaynaklı sömürücü kesim kendi içerisinde farklı kliklere, çıkar gruplarına ayrılmıştır. Bu kesimlerin çıkarları dünya, bölge ve ülkedeki gelişmeler ekseninde birbiriyle çelişmekte ve çatışmaktadır. Mevcut sosyo-ekonomik gerçeklikten ötürü ülkemizde sürekli bir istikrarsızlık hali hakimdir. Bunun dolaysız sonuçlarından birisi de parlamentodaki hızlı hükümet değişiklikleridir. T.C'nin kuruluşundan günümüze kadar 60 hükümet değişikliği yapılmıştır. Yani ortalama bir buçuk yılda bir yeni bir hükümet kurulmuştur.

Hakim sınıflar istikrar arayışlarında kendi sözcülerini sürekli bir değişime tabi tutmakta ve bu değişimi hemen her dönem "yeni bir isim" üzerinden umut diye yutturmaktadırlar. Ve bu düzenin adına da "demokratik", "halkın tercihlerinin tecelli ettiği" "adil-laik-demokratik..." düzen demektedirler.

Hakim sınıfların son iki AKP hükümeti döneminde görece bir istikrar yakaladığını söyleyebiliriz. "Özgürlükçü", "demokratik", "ordu karşıtı" AKP, ülkenin yer altı ve yer üstü zenginliklerini "babalar" gibi satarak ve gerçekleştirdiği sayısız hak gasplarıyla emperyalist efendilerine ve onların yerli uşaklarına hizmette kusur etmemiştir. Nitekim AKP her geçen gün emekçilerin kabaran öfkesiyle karşılaşmaya başlamıştır. Sadece son iki yıl içerisinde işçi sınıfı ve köylülüğün kendiliğinden gerçekleşen eylemlerine dahi baktığımızda bu rahatsızlığı görmekteyiz.

Bu kısa öngirişle birlikte Kılıçdaroğlu'nun CHP Genel Başkanı yaptırıldığı süreç değerlendirilecek olursa yaşananlar çok açık bir şekilde kavranacaktır. Emperyalistler ve uşakları yıpranan AKP'nin karşısına imajını tazeledikleri, "halkı daha güvenli aldatacak" bir CHP çıkarmışlardır.

Önce Deniz Baykal'ın, nereden, hangi kesimlerce basına sızdırıldığı anlaşılmayan(?) kasetleri gündemi meşgul etti. Ülkenin dört bir yanında haftalarca Deniz Baykal ve Nesrin Baytok arasında geçen ilişki tartışıldı, tartışıldı. Kasetlerin CHP içerisinden sızdırıldığı, Baykal'ın çirkin bir yöntemle saf dışı bırakıldığı, bu girişimin CHP'yi halkın gözünden düşürmeyi hedeflediği vb. söylemler ortalıkta dolaştı.

Sonra, medyasından iş çevrelerine varıncaya kadar geniş bir kesimin methiyeleri eşliğinde, Kemal Kılıçdaroğlu rüzgarı estirilmeye başlandı. Ve derken CHP üzerindeki kara bulutlar dağıldı, Baykal'ın kötü etkisi yerini "büyük bir umuda" bıraktı. Ve senaryo ülke tarihinden defalarca bildiğimiz, tanık olduğumuz "bir hakim sınıf oyunu kasiğine" benzedi. Adalet Partisi'nin "özgürlük" rüzgarı; Karaoğlan Ecevit'in "halkçı" çıkışı, hakim sınıflar cephesinde büyük bir tecrübeye dönüştüğü sabit olan yeni bir yutturmacıyla ezilenlerin karşısına "Gandi Kemal'i" çıkardı.

AKP'nin geniş kesimlerin tepkisini çekmeye başlaması, buna karşın CHP'nin bu tepkiyi kendi çıkarları için kullanabilecek durumda olmayışı ve yaklaşan 2011 genel seçimleri CHP'deki şekilsel değişikliği tetikleyen temel unsurlar oldu. CHP, Baykal'la birlikte önemli oranda hem temsil ettiği hakim sınıf klikleri-

nin hem de yıllardır oylarını aldığı kesimlerin desteğini yitirmişti. Nitekim bu durum CHP'ye alternatif olabilecek yeni partiler yaratma girişimlerini tetikledi ve Mustafa Sarıgül'ün Türkiye Değişim Hareketi ile Ziya Halis'in Eşitlik ve Demokrasi Partisi bu boşluğu giderme kaygısıyla el altında tutuldu.

CHP, Onur Öymen'in Dersim Katliamı'na ilişkin sarf ettiği sözlerle birlikte, var olan güç kaybına Alevilerin önemli bir kesimini de ekledi. Ülkenin dört bir yanında ardı ardına istifalar ve kitlesel CHP protestoları gerçekleştirildi. Açığa çıkan bu tablo hem Baykal'ı devre dışı bırakmayı hem de geniş kesimleri CHP etrafında toparlayacak bir hamleyi daha da gerekli kılıyordu.

Bu hamle Kemal Kılıçdaroğlu ile yapıldı. Kılıçdaroğlu uzunca bir zaman gerek AKP ile girdiği tartışmalar sırasında gerekse de 2009 yerel seçimleri esnasında İstanbul adaylığı sırasında "dürüst", "doğrucu", "halkçı" olarak parlatıldı. Çeşitli dönemler kamuoyuna "Baykal'ın yerine geçse ne iyi olur" şeklinde sunuldu. Kanımızca bütün bunlar Kılıçdaroğlu'nun genel başkanlığa hazırlanması süreciydi.

Nihayetinde Kılıçdaroğlu'nun genel başkan yapılmasıyla birlikte CHP önemli bir kesimin ilgisiyle karşılandı. Daha 2-3 ay önce kitlesel bir şekilde sokaklara dökülen Aleviler, yaptıkları eylemleri ve CHP'nin niteliğini unutmuşçasına, "Alevi kardeşleri, Dersimli Kemal'i" bağırarak bastılar. CHP bu hamlesiyle birlikte, ilk elden, hem kendisine tepki duyan kesimlerin hem de değişik çıkar çatışmalarından dolayı AKP'nin karşısında olan kesimlerin desteğini almayı başardı.

Genel Başkanlık seçiminden sonra, "CHP bir yana Kılıçdaroğlu bir yana" yaklaşımı ekseninde Kılıçdaroğlu'ndan kişisel beklentilere giren ezilen kesimler, yaşanan onlarca tecrübeye rağmen katillerine aldandırmış durumdadırlar.

Kılıçdaroğlu örneğinde de görüldüğü gibi hakim sınıfların kendi aralarındaki iktidar dalaşlarında kitlelere yükledikleri "yedek güç" misyonu değişmemiş ve ezilenler, hakim sınıflar arasındaki çatışmada bir kez daha CHP'nin yükselme tahtası haline getirilmişlerdir.

İlerici, Demokratik Güçler Yalpalamaya Devam Ediyor: Kırılma Derinleşiyor

Dergimizin 45. ve 46. sayılarında kimi dost güçlerin AKP karşıtlığı temelinde gelişen taktik politikalarını

eleştirmiş ve böylesi bir politikanın hakim sınıf kliklerinin işine yarayacağını ifade etmiştik. Taktik üretme adına AKP karşıtlığında ısrar eden bu çevrelerin parlak fikirleri, CHP'nin Kılıçdaroğlu hamlesiyle birlikte, içerdiği zaafiyeti gözler önüne sermiştir.

Ülkemizde gelişen bütün hak gasplarını ve ezilenlere dönük saldırıları AKP'ye yükleyerek diğer düzen partilerini es geçen bu çevreler, sadece bir diğer düzen partisinin sıyrılmasına değil aynı zamanda düzen partilerinin ve parlamentonun işlevini abartarak sömürü düzeninin aklanmasına da hizmet etmektedirler. İlerici, demokratik, devrimci güçler, hükümetlerin ve diğer düzen partilerinin icraatlarını elbetteki teşhir ederler, etmelidirler. Fakat bu teşhir çalışması yapılırken sömürü düzeninin niteliğini ve düzen partilerinin bu sistem içerisinde işgal ettikleri yeri muğlaklaştırmazlar. Kitleleri parlamentodan medet uman, bir takım reformlarla, ülkemizin sosyo-ekonomik yapısının hakim sınıflarla barış içerisinde değişebileceği fikrine sevk etmezler. Yapılan, yapılmakta olan en büyük yanlış budur. Bu yanlış küçük, önemsiz bir yanlış olmayıp halkın haklı mücadelesini sistem içerisine hapsederek devrim davasından vazgeçmek demektir. Şiddetli AKP karşıtı olan çevrelerin yükseldikleri bu yanlış zemin, teorilerini ve pratiklerini kaçınılmaz olarak yönlendirmektedir.

Şiddetli AKP karşıtı bu kesimler aynı şiddetle CHP karşıtı değildir. Şüphesiz bu durum ilerici, demokratik, devrimci güçlerin 70'lerden günümüze uzanan temel handikaplarından birisidir. Bu kesimler tabanlarının tepkisini almama, CHP'den faydalanma gibi gerekçelerle CHP'nin faşist niteliğinin kitleler tarafından görülmemesine, CHP'nin sayısız pratiğine rağmen hala "sol" olarak algılanmasına davetiye çıkarmıştır. Bu durum 2009 yerel seçimleri sırasında yaşanan bir çok örnekle de kendisini göstermiştir. ÖDP, EMEP, Halkevleri ve daha bir dizi dost kuvvet AKP gericiğine karşı CHP gericiği ile birlikte olmakta sakınca görmemişlerdi.

CHP'nin mevcut durumuna rağmen on yıllardır CHP konusunda tutarlı bir çizgi izlemeyen çevrelerin "kitlem ne der kaygısı" Kılıçdaroğlu'nun getirilişiyle birlikte daha da derinleşmiş gibi görünüyor. Çünkü demokratik-devrimci güçlerin aslında büyük oranda kendilerine ait olmayan "tabanları" bile Kılıçdaroğlu ile birlikte büyük bir umut içerisine girmiş durumdadır. Ve bu kesimler, mevcut durumdan kaynaklı şimdi daha hassas yaklaşmakta ve tabanlarının tepkisini çekmeden, destek yitirmeden CHP'den faydalanmaya

çalışmaktadırlar. Bu faydacılık daha önce de ifade ettiğimiz gibi, CHP'nin seve seve müsaade ettiği ve bünyesindeki çıkarıcı "eski devrimcilerle" birlikte, daha ileriye gittiği bir pratik açığa çıkarmaktadır.

Bahsini yaptığımız bu kesimler yaklaşan 2011 genel seçimleri sürecinde en yüksek faydayı sağlamak için şiddetli AKP karşıtlığını sürdürecektir; fakat CHP'yi tolere edeceklerdir. Kılıçdaroğlu'nun CHP Genel Başkanı seçilmesinin ardından bu kesimlerin yaptığı kimi açıklamalar bu tespitimizi kuvvetlendirmektedir.

Örneğin Türkiye Komünist Partisi(TKP), Kılıçdaroğlu'na gönderdiği mektupta şu ifadelerle yer vermiştir: "... Burada başkanlığını üstlendiğiniz Cumhuriyet Halk Partisi'nin kurumsal varlığı ile karşı cephelerde olduğumuz açık.

Ancak yine ikiyüzlü davranmayacaksak, Türkiye'nin yoksulluk, onursuzluk ve baskıya mahkumiyetinden rahatsızlık duyup, umut arayan geniş bir kesimde sizin genel başkanlığınızın yarattığı heyecanın asla küçümsememesi gerektiğini de söylemek durumundayız.

Bu heyecandan rahatsızlık duymuyoruz.

Türkiye'de AKP iktidarı cisimleşen ama asla ona indirgenemeyecek olan karanlık döneme karşı toplumun geniş bir kesiminin ayağa kalkma çabası içine girmesi, içi nasıl doldurulursa doldurulsun bu arayışın "sol"da tanımlanması sevindirici bir gelişmedir."

Bir örnekte ÖDP'den... Oğuzhan Müftüoğlu, yendendevrim.org'da yayımlanan "CHP'deki değişim üzerine" adlı yazısında CHP'deki değişimi ve bu değişimin sosyalistler açısından ne anlama geldiğini değerlendirmektedir. Müftüoğlu şunları söylüyor: "...Eğer eski politik hat sürdürülecekse liderlik değişikliğinin de, kopartılan onca gürültünün de hiçbir manası yoktur. Çünkü sosyal demokratik anlamdaki bir sol hareket de kendisini, bir rejim muhafızlığı olarak değil, reformist tarzda da olsa bir düzen değişikliği talebiyle ortaya koymak durumundadır." Diyor ve şöyle devam ediyor: "Devrimci sosyalist hareketlerin güçlü olduğu dönemlerde sosyal demokrat kesimlerde de daha çok sola dönük eğilimler gelişiyor. Sosyalist hareketin toplum üzerindeki etkilerinin azaldığı durumlarda ise sosyal demokrasi daha çok sağa kayıyor. Sosyal demokrat bir sol hareketin gelişmesi kuşkusuz bugünkü ülkemiz koşullarında politik ortamını bir çok yönden olumlu yönde etkileyecektir. Belki Kürt meselesi başta olmak üzere çözümsüzlüğü sosyalist hareketi de olumsuz yönde etkileyen bir çok sorunun çö-

züm imkanları da güçlendirecektir.”

İşte kimi çevrelerden bayramlık şekerlemeler... Bunun gibi değişik kesimler tarafından yapılan çok sayıda değerlendirmeye ulaşmak mümkün. Bir başına bu değerlendirmeler üzerinden dahi söylenecek sayfalar dolusu söz bulunmaktadır. Fakat bu değerlendirmelerin sakatlıklarına geçmeden önce ilk elden şunları kaydetmek istiyoruz: Bu çevrelerin yaptığı değerlendirmeler ile TÜSİAD'ın ve benzer çevrelerin değerlendirmeleri arasındaki benzerlikler sınıfsal zemine işaret eden önemli verilerdir.

Öncelikle, uzunca değindiğimiz AKP karşıtlığı meselesinin bu kesimler tarafından hala aynı sakatlıkla sürdürüldüğü, sömürü düzeninin gerçek niteliği hasır altı edildiği için yapılan değerlendirmelerin döne dolaşa sistemle bulunduğu ve son durumda onu kuvvetlendirdiği tespit edilmelidir. Bu kesimler kavramları, süreçleri, gerçekleri büyük bir dizginsizlikle çarpıtmakta ve ulaştıkları yanlış sonuçları “parlak tespitler” olarak yutturmaya çalışmaktadırlar. Şüphesiz bu durum bahsini yaptığımız çevrelerin ideolojik dokularının mantıki sonuçları olarak kavranmalıdır. Hemen her

durulursa doldurulsun solda tanımlanması iyidir” diyebilecek kadar değerlendirmelerini ileri götürmektedir. TKP bu değerlendirmesiyle adındaki “komünist” ibaresinin göstermelik olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır. Gerçek devrimciler, komünistler gelişmelerin içeriği ile ilgilinirler, ülke gündemini yakından etkileyen gelişmelerin içinin kim tarafından nasıl doldurulduğuna bakar ve ona göre tavır takınırlar. İçerikle ilgilenmeyen TKP, bu değerlendirmeleriyle sömürü düzeninin sahipleriyle aynı potaya girdiğini ya görmekte ya da gayet iyi bildiği bu gerçeğin üstünü ustalıkla örtmeye çalışmaktadır.

AKP'den rahatsız olanların faşist CHP'nin peşine takılmasından rahatsız olmadığını söyleyen TKP, “bu durum aksine milyonların sola olan özleminin ifadesidir” demekte ve CHP'yi tırnak içinde de olsa sol ilan etmekten çekinmemektedir. TKP, ezilen milyonların, örgütsüz olmalarından kaynaklı, 3-5 yılda bir farklı düzen partilerinin peşine takıldığını görmezden gelmekte ve sömürü düzenini parlamento sınırlılığında ele alarak kitlelerin bilincini bulandırmaktadır. Gerçek devrimciler, komünistler halka önderlik edemediği için ezilenler düzen partilerinin peşine takılmakta-

CHP gibi partiler, gerici-faşist düzen partileridir. Bu partilerin politik tutumları, ağalar ve patronlar tarafından belirlenmekte olup başlarına kimlerin getirileceği ve ne yapacakları yine bu kesimler tarafından belirlenmektedir. CHP gibi icraatlarıyla sömürü düzeninin onlarca yıldır bekçiliğini yapmakta olan partilerin “Dersimli, Alevi, Kürt” bir zatın genel başkan olmasıyla politik yöneliminde değişiklik olmasını beklemek, ülke tarihine olan yabancılığın açık resmidir. Osmanlı'dan bu yana sömürü ve zulüm düzeni içerisinde, düzene hizmet eden çok sayıda Dersimli, Alevi, Kürt, Ermeni vb. yetişmiştir, yetişmektedir. AKP, MHP ve diğer düzen partileri içerisinde faaliyet yürüten Aleviler ve Kürtler bulunmaktadır. Keza Aleviler, Kürtler ordu içerisinde de çeşitli kademelerde görev yapmıştır, yapmaktadır. Görüldüğü gibi sömürü düzeni açısından belirleyici olan kimlikler değil; düzenin devamının sağlanmasıdır. Düzene sadakatle sarılan her kişi çeşitli kademelerde tetikçilik yapabilir. İşte Kılıçdaroğlu böylesi bir gerçektir.

dönem kendisini tekrar eden benzer değerlendirmeler, çarpıtmalar bu ideolojik dokudan beslenmektedir.

TKP bir taraftan “AKP'ye indirgenemeyecek bir karanlık dönemden” bahsetmekte diğer taraftan bu karanlık dönemin değişmeyen aktörlerinden olan CHP'yi sırf Kılıçdaroğlu'nun başkanlığından dolayı belirli yönleriyle olumlamaktadır. TKP bu kadarla yetinse iyi, “AKP'den duyulan rahatsızlığın, içi nasıl dol-

dur. Önemli bir kesimin CHP'yi desteklemesini, “ayağa kalkış” olarak değerlendiren TKP'nin niteliği, söz söylemeye gerek bırakmayacak açıklıkla kendisini göstermeye devam etmektedir. Bu bir ayağa kalkış değildir, kitlelerin başka bir düzen partisinden kaldıracı haline getirilmesidir. TKP'nin mantığı ile meseleler değerlendirilirse AKP'nin son iki genel seçimlerinde aldığı oy daha büyük bir kalkışma olarak değerlendirilmelidir. Ya da Ecevit'in 1999 seçimlerinde aldığı oy...

Bu değerlendirmeler sınıfsal yaklaşımdan ne derece uzaklaştığının açık beyanıdır. Ezilenlerin AKP'nin, MHP'nin, CHP'nin, SP'nin ve diğer düzen partilerinin peşine takılması, sınıf bilincinden ve bu bilinci kendilerine verecek olan devrimci, komünist bir önderlikten yoksun olmalarından kaynaklanmaktadır. Parlamento seçimlerinde alınan oylar üzerinden "şu kadar solcu var" değerlendirmesinde bulunanlar kendilerinin devrimci olmadığını ilan etmektedirler. Devrimciler, sömürü düzenin saldırıları altında ezilen ve bugün düzen partilerinin "tabanını" oluşturan milyonları örgütlemek ve bu köhne düzene onlarla birlikte son vermek için vardır. İşte gerçek değerlendirme budur. Gerçekten devrimci, komünist bir politik kitle faaliyeti içerisinde ezilen milyonlarla, onların yaşam alanlarında buluşulursa, örgütlenmek ve yeniyi inşa etmek zor değildir.

Somutlaştıracak olursak; son iki yıl içerisindeki işçi direnişlerinde, köylü eylemlerinde alanlara dökülenler "solcu" oldukları için mi alanlara çıktı? Hayır, alanlara çıkanlar sadece solcular değildi; yaşamları ve gelecekleri büyük bir saldırı altında olan, düzenin ideolojik saldırılarından etkilenmiş AKP'li, MHP'li... insanlarımızdı. Daha iyi bir yaşam isteyen, toplumun farklı kesimlerini oluşturan ezilenlerdi. Öyleyse bu "sol" icadın ezilenlerin davasını karşılamaya yetmediği tespit edilmelidir. Ayrıca "solun" halka umut olduğunu ispat için Kılıçdaroğlu'nu örnek vermek değerlendirme sahiplerinin sınıf karakterleriyle ilgilidir. Sınıf mücadelesinden az çok bir şeyler anlayanlar sadece son iki yıl içerisindeki gelişmelere bakarak dahi kitlelerin özlemlerini görebilir. Hem de kaba, zorlama "solculuk" tespiti yapmadan.

TKP, CHP gibi faşist bir partiyle, devletin niteliği, devrim, kitlelerin talepleri gibi birçok konudaki ortaklığını toptan kaybetmek istemiyor. Öyle ya olur da ülkedeki koşullar devrimci yönde daha büyük bir gelişme dinamiği gösterirse, TKP, sömürü düzeni için ideolojik dokusu itibarıyla önemli bir görev üstlenecektir. Bu tespitimizi abartı veya "çekememe" olarak değerlendirenleri, TKP'nin kardeş partileri olan ve TKP'nin sitelerinde sıklıkla yer verilen, Yunanistan Komünist Partisi ve Hindistan Komünist Partisi(Marksist)'in politik tutumlarını araştırmalarını öneriyoruz. HKP(Marksist), Hindistan devletiyle el ele Maoistler önderliğinde yükselen devrime bütün olanaklarıyla saldıran karşı-devrimci bir nitelik taşımaktadır. Keza YKP'nin niteliği de farklı değildir.

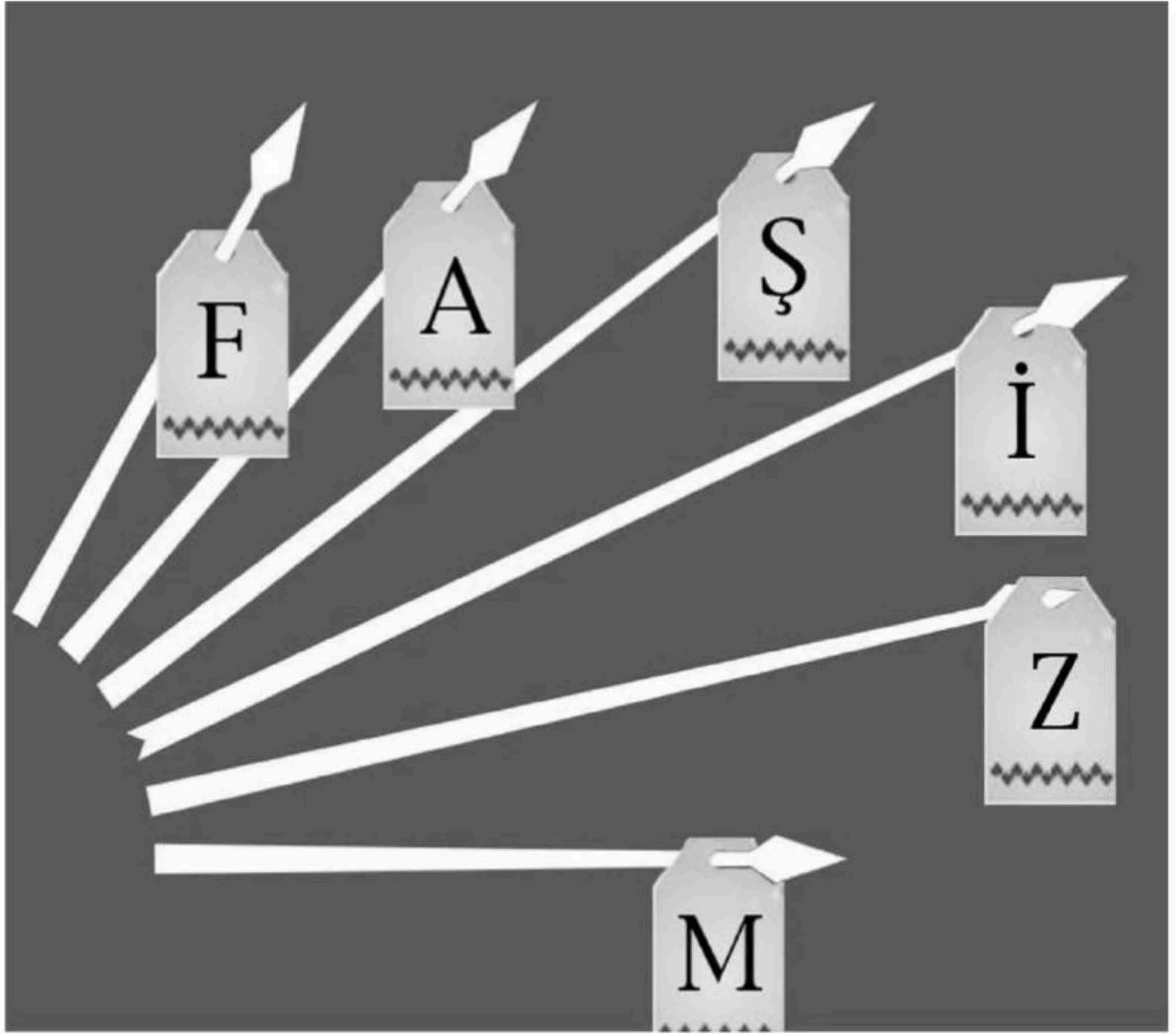
TKP, uluslararası arenadaki ilişkilerini gözden geçir-

melidir. Ezilenlerin davasına hizmet etmeyen pratiklerden kopmalıdır. Aksi takdirde TKP'nin yukarıda alıntıladığımız değerlendirmeleri, yarı, karşımıza çıkacak olan "en yeni TKP'nin" habercisi olarak değer görmelidir.

Sayın Müftüoğlu'nun ve dolayısıyla ÖDP'nin yanlışları da içerik olarak TKP'nin yanlışlarıyla aynı çizgidedir. Müftüoğlu ülke gerçeğinden bir şey anlamadığını veya bu gerçekleri tersyüz ettiğini "Kılıçdaroğlu CHP'nin politik hattını değiştirsin, reformist de olsa düzen değişikliği talep etsin" diyerek dışa vurmakta ve "CHP böyle yaparsa bu gelişmeler sosyalistlerin yararına olur" diyecek kadar işi ileriye götürmektedir. ÖDP'nin Dev-Yol'dan günümüze uzanan benzer pratikleri, ideolojik, politik, örgütsel varlıklarını tartışmaya gerek bırakmayacak ölçüde düzeniçileştirmiştir. CHP'yi, sosyalistlerle aynı çizgide buluşturabilecek kadar parlak taktikler üreten bu kesimin CHP ile yarı daha büyük ittifaklar kurması şaşırtıcı olmayacaktır. Dolayısıyla düzenle esasta bir dertleri olmayan bu kesimlerden halk yararına bir fayda beklemek boş hayaldir. Çünkü onlar, ezilen sınıfların iktidarı için mücadeleden vazgeçmiş ve ezenlerin belirlediği sınırlarda, onlarla barış içerisinde siyaset yapmayı kabullenmişlerdir.

Ülke Tarihinden ve Devrimci Mücadeleler Tarihinden Öğrenelim, Ezilenler Üzerinde Oynanan Oyunları Boşa Çıkaralım

Hiç uzatmaya gerek yok ki, CHP gibi partiler, gerici-faşist düzen partileridir. Bu partilerin politik tutumları, ağalar ve patronlar tarafından belirlenmekte olup başlarına kimlerin getirileceği ve ne yapacakları yine bu kesimler tarafından belirlenmektedir. CHP gibi icraatlarıyla sömürü düzeninin onlarca yıldır bekçiliğini yapmakta olan partilerin "Dersimli, Alevi, Kürt" bir zataın genel başkan olmasıyla politik yöneliminde değişiklik olmasını beklemek, ülke tarihine olan yabancılığın açık resmidir. Osmanlı'dan bu yana sömürü ve zulüm düzeni içerisinde, düzene hizmet eden çok sayıda Dersimli, Alevi, Kürt, Ermeni vb. yetişmiştir, yetişmektedir. AKP, MHP ve diğer düzen partileri içerisinde faaliyet yürüten Aleviler ve Kürtler bulunmaktadır. Keza Aleviler, Kürtler ordu içerisinde de çeşitli kademelerde görev yapmıştır, yapmaktadır. Görüldüğü gibi sömürü düzeni açısından belirleyici olan kimlikler değil; düzenin devamının sağlanmasıdır. Düzene sadakatle sanılan her kişi çeşitli kademelerde tetikçilik

yapabilir. İşte Kılıçdaroğlu böylesi bir gerçektir. Kendisinin son aylarda gelişen çatışmalara ve Kürt sorununa yaklaşımı bu gerçeği anlamak istemeyenler açısından yeterli örnekleri sunmuştur. Ancak, sosyal-şoven hatta ilerleyenler açısından yaşananlar sorun teşkil etmeyebilir.

Ezilenlerin yaşadığı sorunlar mevcut düzen içerisinde, düzen partileri eliyle gerçekleştirilecek olan reformlarla çözülemez. Bırakalım Kürt sorunu ve diğer sorunların çözülmesini, ezilenler lehine en küçük sorunun dahi sistem içerisinde çözülmesi imkansızdır. Dolayısıyla düzenin kendi araçları üzerinde yaptığı değişiklikler, Kılıçdaroğlu örneğinde olduğu gibi, geniş kesimlerin bilinçlerini bulandırma ve AKP'den boşalan alanları CHP ile doldurma üzerine kuruludur. Ülkemizde böylesi sayısız örnek yaşanmıştır. Yarın da farklı süreçlerde benzer örnekler yaşanacaktır. Böylesi süreçlerde, bugün olduğu gibi, gerici olan bütün kesimlerle aramızdaki sınıf düşmanlığını muhafaza etmek ve gericiliğin birisine saldırırken diğerlerini es geçmemek yanı sıra sürüklenmemenin teminatı olacaktır.

Öyleyse halk gençliği ülke tarihini ve devrimci mücadele tarihini araştırmalı, onlardan öğrenmeli ve kavramalıdır. Ezilenleri sonu gelmez baskı ve zulüm altında bırakan tarihi gerçekleri öğrendikçe, örgütlenedikçe ve bunları etkili bir şekilde geniş kesimlere taşıdikça, aldatmacaların boşa çıkarılması çok daha mümkün olacaktır. Gençlik böylesi bir gelişimle, kendi alanlarından başlamak üzere, ezilenlerle politik faaliyetler içerisinde birleşmelidir. İlerici, demokratik, devrimci güçlerin politik kitle faaliyetlerinden dolayısıyla kitlelerden uzaklaşması devrim davasından çeşitli kırılmalar yaşanmasının en önemli sebeplerindendir. Bugün çok daha büyük bir azimle, inançla ve kavrayışla tasfiyeci dalganın karşısında dumsal ve gerilikleri saflardan temizleyecek politik faaliyetler içerisinde soluk alıp vermeliyiz. Kılıçdaroğlu aldatmacası ve düzen partilerinin oyunları da ancak böylesi bir konumlanışla boşa çıkarılabilir. Halk gençliği bu gerçekleri en geniş kesimlere taşımak için harekete geçmeli ve ideolojik mücadeleyi her daim yükseklerde tutmalıdır.

ANAYASA REFERANDUMU

DOSYA

R E F E R A N D U M

Aylardır birçok tartışmanın başat gündemi haline gelen ve oldukça geniş bir kesimin ilgisine mazhar olan "Anayasa Referandumu" tartışmalarında önemli bir süreci aşındırmış bulunuyoruz. Hemen hemen her gün televizyonların karşına geçerek meclis kürsülerinden, miting alanlarından "Ne işime yanyorsa o doğrudur" siyasetiyle halkı 12 Eylül'de yapılacak anayasa referandumunda "taraf" olmaya davet eden siyasi partiler, adeta birbirleriyle yarışmaktalar. Bir tarafta "Evet" diyenler, diğer tarafta "Hayır" diyenler... Tüm buna ek olarak bir de "Evet, ama yetmez" ciler...

12 Eylül'de yapılacak olan referanduma ilişkin ise daha bugünden halkın ezici bir çoğunluğunun kafası kanşmış durumdadır. Ancak öncelikle referandumun halk açısından önemsenebilir oluşunun ezilen kesimler cephesinden nasıl algılandığıyla ilintili olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Mevcut siyasal iktidarın sınırlarını "genişlettiği"ni iddia ettiği darbe anayasasının rötuşlanmasıyla oluşturulan "Yeni Anayasa", paradoksal biçimde yaşama mahkum edilen ve sömürülen halkın gördüğünün çok daha ötesinde bir olgudur. Dolayısıyla, gittikçe göreceli hale gelen ve genel bir "temsiliyet" olgusuyla egemenlerin güdümünde halkın zihninde beliren "hangisi iyi" düşüncesi, siyasal bir takım analizleri zorunlu kılmaktadır.

Elbette ki birbirinden çok farklıymış gibi görünen aktörlerin amacı, kendi iktidar dalaşlarında halkı pasif bir alıcı durumuna indirgeyerek izleyicisinin ezberini bozmak ve resmi ideolojide "bilinmeyen" ne çok "yeniliğin" varolduğuna inandırıp hayrete düşürmektir. Bu uğurda taraflar emperyalizmle aralarındaki karşılıklı etkileşme içinde hem halk hem de halk hareketlerine karşı örüntülerini değiştirmekte, tüm bunları da bir "devrim" olarak halka takdim etmektedir. Yukarıda bahsini ettiğimiz gibi bu spekülasyon ortam toplumun farklı kesimlerini ve ezilen sınıfları bir süreliğine kandırabilir, verili siyasal iktidarı ezilenler ile kökleri derinlerde yatmakta olan çelişkileri çözemiyecek, aksine daha da keskinleştirecektir.

Özgür Düşün olarak toplumu derinden meşgul eden "Anayasa Referandumu" hakkında sorularımızı aydın, yazar ve akademisyenlere yönelterek küçük bir dosya hazırladık. Gelecek sayımızda da devam edecek olan bu dosyamızın ilk bölümünü okurlarımızla paylaşıyoruz.

“Artık soruna, bu kayıkçı kavgasına
sınıfsal bakmamız gerekiyor”

”

YÜKSEL AKKAYA

DOSYA

R
E
F
E
R
A
N
D
U
M

16

1) 12 Eylül 2010'da gerçekleştirilecek olan "Anayasa Referandumu" ile AKP, CHP, MHP gibi partilerin referandum tartışmalarındaki "farklı" pratikleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Düzen partilerinin düzeni tartışmaları aslında özü itibarı ile çok farklı değildir. Hepsi mevcut sömürü düzeninin sürmesinden, emeğin sömürülmesinden, ezilenlerin, yoksulların mevcut statülerinin korunmasından yanadır. Düzenin, sistemin, mevcut adaletsiz yapının kendisine bir itirazları olmadığı için, emekçiler, ezilenler, yoksullar açısından bu "tartışmalara" değer atfetmek anlamsızdır. Anlamsız olduğu kadar gereksizdir de... Yaklaşık 30 yıl boyunca mevcut düzenin, sistemin bu temel kaynağına yönelik köklü bir değişiklik önermemiş olan bu siyasal yapılar, her zaman kendi çıkarlarını çok iyi temsil eden bu yapının korunmasından memnun olmuştur. Zaman zaman bu yapı bazı "iktidarlar" için sıkıntı yaratsa da bu sıkıntı özünden çok yüzeysel bir özellik taşıdığı için büyük önem taşımamıştır. AKP, şimdi hükümet oluktan kurtulup, mutlak iktidar olmak için bir hamle yapmış, önünde gördüğü en büyük engel olarak yar-

gıyı kendi çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırmayı hedeflemiş bulunmaktadır. Bu temel hedefini açıkça kabul ettirmekte zorlanacağını düşündüğü için düzenlemeye çeşitli kesimlere de "hoş" geleceğini düşündüğü, ancak sınırları iyi çizilmiş, bazı haklar da önermiştir. CHP, yargıya yönelik düzenlemelere; MHP, Kürtlere yönelik düzenlemelere karşı çıkmaktadır. Ne var ki her iki parti de düzeni köklü bir alternatif ile ortaya çıkmayarak, üstü örtük olarak mevcut düzenlemeyi kabullenmektedir.

Kısacası "Anayasa Referandumu" düzen içi partilerin düzenden ne kadar memnun olduklarını, nerelerine dokunulacağını, nerelere dokunulmayacağını, suya sabuna dokunmadan tartıştıkları bir referandum olacaktır. Kuşkusuz, mevcut partilerin bu tutumları emekçiler, ezilenler, yoksullar için bir turnusol kağıdı olacak, gerçeğin bir kez daha görülmesine yardımcı olacaktır.

2) Sizce işçiler, köylüler, gençler ve diğer ezilen kesimler açısından "Anayasa Referandumu"nda" takınılması gereken tutum nedir?

Bu "Anayasa Referandumu"nın en önemli söylemi demokratikleşmedir. Bu nedenle emekçiler, ezilenler,

DOSYA

R
E
F
E
R
A
N
D
U
M

17

yoksullar, köylüler bu süreçte demokrasinin ne olup olmadığını kahve kahve, sokak sokak, mahalle mahalle, işyeri işyeri tartışmalıdır. Düzen partilerinin ön gördüğü dar bir alanda değil geniş bir alanda demokrasi sorgulanmalı, kapitalist bir düzende mümkünatı tartışılmalı, başka bir düzen isteği açığa çıkarılmalıdır.

Kapitalist düzende, tekellerin egemen olduğu, emperyalist yapıların hakim olduğu bir ortamda demokrasinin olup olmayacağına dair tarihsel bir tartışmaya, Lenin ile Kievski'nin tartışmasına bakmak yararlı olacaktır. Lenin, "Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm" adlı bu tartışmayı içeren eserinde bugün tartışılan "Anayasa Reformu" için çok önemli ip uçları veriyor. Öyle olduğu için emekçilerin, yoksulların, ezilenlerin "Anayasa Reformunu" demokratikleşme açısından tartışırken mutlaka bu eseri referans almalıdır. Bu tartışmada göz önünde tutulması gereken düşünceleri şöyle alıntılatabilirim:

"Genel olarak kapitalizm ve özel olarak emperyalizm, demokrasiyi bir hayal haline getirir -ama aynı zamanda kapitalizm yığınlara demokratik esinler uyandırır, demokratik kurumlar yaratır, emperyalizmin demokrasiyi yadsıyışıyla demokrasi için yığınsal savaşım arasındaki çatışmayı şiddetlendirir"

"Demokrasi sorununun Marksist çözümü, proletaryanın, burjuvazinin devrilmesi ve kendi zaferini hazırlamak üzere, bütün demokratik kurumları ve bütün öğlemleri, kendi sınıf savaşımında seferber etmesidir."

"Emperyalizmde bütün demokratik istemler, siyasal bakımından elde edilmelerinin zor oluşu ya da bir dizi devrimlere başvurmaksızın elde edilemeyeşleri anlamında 'erişilemez' istemlerdir."

"... tekelci kapitalizmin (emperyalizm tekelci kapitalizmdir) siyasal üst yapısı, demokrasiden siyasal gericiğe değişimdir."

"Gerek dış politikada, gerek iç politikada emperyalizm demokrasiyi ihlal etme çabasındadır, gericiğe yöneliktir. Bu anlamda emperyalizm, genel olarak demokrasinin, yalnızca onun istemlerinden birinin, yani ulusların kendi kaderlerini tayin isteminin değil, her türlü demokrasinin sugötürmez biçimde 'yadsınması'dır."

"Demokratik cumhuriyet, kapitalizmle 'mantıksal olarak' çelişir, çünkü demokratik cumhuriyet, zenginle yoksulu 'resmi olarak' eşitler. Bu, ekonomik sistemle siyasal üst yapı arasında bir çelişkidir. Emperyalizmle cumhuriyet arasında da aynı çelişki vardır. Serbest rekabetten tekelliliğe dönüşümün, siyasal özgürlükle-

rin gerçekleştirilmesini daha da 'güçleştirmiş olması' gerçeği bu çelişkiyi derinleştirir ve ağırlaştırır."

"Sosyalist devrim, ancak, ileri ülkelerde proleteryanın burjuvaziye karşı iç savaşıyla, gelişmemiş, geri ve ezilen uluslarda ulusal kurtuluş hareketi dahil, bir dizi demokratik ve devrimci hareketi içinde birleştiren bir çağ biçiminde sükun edebilir."

"Marksistlerse demokrasinin sınıfsal baskıyı ortadan kaldırmadığını bilirler. Demokrasi yalnızca sınıf savaşımını daha doğrudan, daha geniş, daha açık daha belirgin bir hale getirir. Gerek duyduğumuz şey de budur. Boşanma özgürlüğü daha tam hale geldikçe, kadınlar 'evcil kölelikleri'nin kaynağının hak eksikliği değil, kapitalizm olduğunu daha iyi görecektirler. Yönetim sistemi daha demokratik hale geldikçe işçiler, musibet kaynağının, hak eksikliği değil, kapitalizm olduğunu daha iyi anlayacaklardır. Ulusal eşitlik daha tam hale geldikçe (aynıma özgürlüğü olmaksızın bu eşitlik tam olamaz) ezilen uluslar işçileri, eziliş nedenlerinin hak eksikliği değil, kapitalizm olduğunu daha açıkça görecektirler, vb.."

"Bütün 'demokrasi', kapitalizmde ancak çok ufak ölçüde ve yalnızca görece olarak elde edilebilen 'haklar'ın ilanını ve gerçekleştirilmesini içerir. Ama bu hakları ilan etmeksizin, bu hakları hemen şimdi getirmek için savaşım vermeksizin, yığınları bu savaşım ruhuyla eğitmeksizin, sosyalizm olanaksızdır."

Lenin'in bu yaklaşımı açısından düşüneceksek, mevcut durum, oldukça açıktır. Artık soruna, bu kayıkcı kavgasına, belirtilen alıntılar temelinde sınıfsal bakmamız gerekiyor. Bu temelde baktığımızda, bu "Anayasa Reformu" ile demokrasinin sağlanacağı düşüncesini anlamak oldukça zor. Zira, emperyalizm ve kapitalizm demokrasiyi doğası gereği yadsıyor; demokrasi kapitalizmin ve emperyalizmin yapısına aykırı ve olanaksız. Böylesi yapılarda demokrasi peşinde koşmak, havanda su dövmektir. Dolayısıyla meseleye sınıfsal bakmakta yarar var. Bir parça buradan bakalırsak, kapitalizmin tarihini, sınıf mücadelelerini, ulusal mücadeleleri yeniden gözden geçirmekte yarar var. Kapitalizmin kendini var etmesi için otoriter bir yönetime ihtiyacı vardır. Bölün-parçalayın-yönetin'e ihtiyacı vardır. AKP'nin, "Anayasa Reformu" adı altında başlattığını ileri sürdüğü "demokratikleşme" otoriter düzenlemeler ve uygulamaları gizleyen bir oyundan başka bir şey değildir. Gösterilmesi gereken bu; anlatılması gereken ve talep edilmesi gereken başka bir düzendir.

NE ‘ŞER’ NE DE ‘EHVEN-İ ŞER’

SİBEL ÖZBUDUN - TEMEL DEMİRER

“Anayasa yapmak,
hükümetin değil
halkların edimidir.”^[1]

“Referandum”da “Hayır” ya da “Evet” çağrısı çıkar-
tanların kimileri -hatırladığımız kadarıyla- önceleri
dünyayı değiştirmekten yanaydılar ve “Tek yol dev-
rim” derlerdi; kırıntılarla yetinmeyi “reformist”lik
olarak mahkûm edip, dünyanın tümünü isterlerdi...
Zaman içinde onlardan bazıları Kemalist “ulusal
solcu”, bazıları da AB’ci “neo-liberal”, “sivil top-
lumcu” oldular...

Böylesi daha “kolay” ve “maliyet”sizdi...

Günler geçti; birbirlerinin “düşman ikizleri” olan on-
lar, düzen içi olmakta anlaştılar; siz bakmayın birbir-
leriyle sözüm ona didişmelerine; onların ortak bölü-
mü düzenini mutlaklaştıran, onun değiştirileme-
yeceğine iman eden düzen içiliktir...

Örneğin Ahmet Altan ile Mümtaz Soysal’ın niha-
i kertede birbirinden farkı yoktur; hepsi, kapitalizmin
piyonlarıdır...

O hâlde ilk saptamamızı nakledelim: “12 Eylül
2010’da gerçekleştirilecek olan ‘Anayasa Referandu-
mu’ ile AKP, CHP, MHP gibi partilerin referandum
tartışmalarındaki ‘farklı’ pratikleri hakkında ne düşü-
nüyorsunuz?” sorusunun karşılığı, “hiçbir şey”dir;
çünkü ortada “farklı pratik” filan söz konusu değildir!
Bugün referandumda, “Hayır” ya da “Evet” demek,

burjuvazinin ezilenlere karşı kullandığını silahı sağ
omzundan sol omzuna veya sol omzundan sağ omzu-
na geçirmesinden başka anlam taşıyor...

Referandumdaki “Hayır” ile “Evet” kapişması özünde
kayıkçı dövüşünden başka bir şey değildir!

Hayır, yüz bin kere hayır! Emekçiler egemen fraksi-
yonların düzeni düzenleme operasyonlarının gölge
oyunlarındaki “Evet-Hayır Yanışması”na asla taraf
değillerdir, olmamalıdır da!

Hayır; “N’ayır”lı, “N’evet”li Türk filmlerindeki oyun-
lara taraf olmanın hiçbir rasyonel gerekçesi yoktur!

Siz bakmayın; kendini Türkiye’de “liberal”, Avru-
pa’da “sosyal-demokrat” hisseden Anayasa Mahke-
mesi Raportörü Osman Can’ın “Pakete ‘hayır’ demek
12 Eylül Anayasası’nı savunmak anlamına gelir,” zır-
vasına!

Osman Can 12 Eylül’de ne yaptı bilmeyiz ama, AKP
paketine “Hayır” diyen devrimci-sosyalistler Evren
darbesine karşı savaşıyor 12 Eylül’e de, “Anayasa”sı-
na da lafta değil, pratikte “Hayır” dediler...

Ya liberaller mi? Hatırlıyoruz, siz de hatırlarsınız; on-
lar o günlerde “Anayasasız olmaktansa en kötü ana-
yasaya sahip olmak hiç yoktan iyidir” ehven-i şercili-
ğe sarılıyorlardı...

Bugün de “Yetmez ama evet” diyerek yaptıkları aynı
şeydir!

Devrimci-sosyalistlerin 12 Eylül Anayasası’nı savun-

DOSYA

R E F E R A N D U M

DOSYA

R
E
F
E
R
A
N
D
U
M

mak gibi bir derdi yoktur; olmaz da... Bu konuda her söz abes ile iştigaldır...

Abes ile iştigal edenler; AKP "Taraf"lı liberallerdir; hani "ama"lı, "fakat"lı konuşma ve yaşamayı meslek edinerek, hep sağlanırdan medet uman siyasal kadayralardır! (Sahi, kaç kişidir bu "Taraf"lı liberaller? Kim(ler)i temsil ederler? İstanbul'un Beyoğlu'su dışın-da nere(ler)de bulunurlar? Şimdiye dek hangi taşın altına sokmuşlardır ellerini?)

"Yetmez ama..." mı diyorsunuz! 12 Eylül'ün izlerini silmek mi istiyorsunuz? Çok kolay: 12 Eylül'ün ebebi hikmetinin karşısına dikilirsiniz!

Bunu AKP'siz (Fethullah'sız) yapmaya; niyet ve cüretiniz var mı?

Varsa işte o zaman otoriterliğe karşı çıktığınızı söylemeye hakkınız olur; yoksa susun!

"Yetmez..." deyip, ardından "Evet" diyen "aymazlık"; "Ne"yin, "Neden" yetmez olduğunun "Niçin"i konusunda niye dut yemiş bülbüle dönüyor?

Neden "şer" söylemini öne çıkarıp, ardından da "ehven-i şer" ilan ettiğine itibar edilmesini istiyor!

Tuzu kuru liberaller; biz ne "şer"den, ne de "ehven-i şer"den yana değiliz...

Bu noktada tam da "Anayasa yapmak, hükümetin değil halkların edimidir," diye haykıran Tom Paine gibi düşünüyoruz...

Hayır; hayır! DSİP'li Doğan Tarkan'ın, "Küçük bir kazanım ama bizi sivil bir anayasaya götürecekt," yollu "platonik" beklentilerine; yani anayasanın ve "sivil"liğin bu denli "ucuz" olacağına ikna olmamız mümkün değildir!

Ayrıca kimse bizden; "Siyasal ve toplumsal alanda mücadelenin sürdürülmesinin, sınırlı da olsa, olanağının var olduğu ortamda, demokrasi ilkesini benimseyerek şiddete başvurmamak, meşru olamaz. Direnme hakkı, silahlı direnme hakkına indirgenemez," diyen Ahmet İnsel'in devlet diliyle konuşmamızı da istemesin!

En büyük şiddet aygıtı bizatihi devlet iken; bu şiddeti yeni bir biçimde formüle etmekten yana olan 12 Eylül 2010 referandumu ile emekçilere "demokratikleşme" adı altında "kırk katır mı, kırk satır mı?" tercihi dayatılıyor. Ya da "ölümü" gösterip, sıtmaya razı etmek isteniyor!

Biz bu oyuna "Evet" demeyiz!

Çünkü bu tür bir düzen içi konuma "mahkûm değiliz"!

Bunun için "Evet'e de Hayır... Hayır'a da Hayır..." diyerek referandumu boykot etmek gerekiyor!

Boykot = boşa çıkamadır; boykot egemen siyasetin illüzyonlarını deşifre edip, başka bir şeyin mümkün olduğunun propaganda ve eyleminin örgütlenmesidir; bağımsız emekçi çizgisinin ortaya çıkartılmasıdır!

Kimse göz ardı edemez ve etmemelidir de; AKP'nin anayasa değişikliği taslağı "kendi iktidarını ve sema-yeye iktidarını tahkim girişimi"dir.

Yani AKP'nin anayasa değişikliği ve "demokratikleşme" adıyla yaptığı iş, neo-liberalizmin tahkimatıdır.

Bu koordinatlarda "İşçiler, köylüler, gençler ve diğer ezilen kesimler açısından 'Anayasa Referandumu'nda takınılması gereken tutum ne" mi?

Buraya dek anlattıklarımız bunun "yanıtı"; ancak devam edelim:

Mihail A. Bakunin'in, "Başkaldın, hayatın doğal eğilimidir," Aristoteles'in, "Kullar eşit olabilmek için başkaldırırlar," sözlerinin çok daha fazla anımsanması gereken verili tabloda "Ne 12 Eylül Anayasası, ne AKP Aldatmacası" derken duraksamadan eklemeliyiz: Çözüm halktır; halkın özgür iradesi ve örgütlülüğüdür!

Referandumu boykotumuzun tek ve aslı gerekçesi; çözümün halkın özgür iradesi ve örgütlülüğünün eseri olacağına ilişkin tutumumuzdur; bunun için de halkın üzerindeki egemenliğin ve her türlü vesayetin ilgası gerekli ve "olmazsa olmaz"dır!

Söylediklerimiz yüreği ve beyni ihtiyarlamışlara "sol çocukluk" gibi gelebilir; varsın gelsin; biz hâlâ "Anne bak kral çıplak" diye haykıran çocuk cüretine hayranlık duyan bir ahlâkın insanlarıyız; bundan da asla beis duymadığımız için "Ne hayır ne de evet, alayına isyan" diyoruz!

Biliyoruz ki, ezilenler, sömürülenler, yani halklar, egemenleri bertaraf edip kendi eşitlikçi-özgürlükçü Anayasası'nı baştan aşağıya, tabandan yazmaya muktedirler; tıpkı Evo Morales'le birlikte Bolivya'da yaptığı gibi.^[1]

Onun için Bülent Annç, referandumda CHP, MHP ve BDP'nin işbirliği içinde olduğunu savunadursun; Hüseyin Çakır, "Rejime karşı olmakla, hükümete karşı olmayı aynı gören 'sol'un sol çocukluk hastalığı"na itiraz ederek AKP'nin politik sözcülüğünü yaptığı "yeni statüko"yu savunmak aymazlığını sürdürsün; YARSAV Başkan Yardımcısı Nuh Hüseyin Köse, "Anayasa değişikliklerine hayır!" diyerek CHP'nin sözcülüğünü yaptığı 12 Eylül Anayasası'nın yılmaz bekçiliğini yapan "kadim devlet güçleri"nin sözcülüğüne so-

yunsun; bunlar bizi ilgilendirmez!

Sizin gölge oyununuzla ilgilenmiyoruz! Çünkü, biz "eski(meyen)" ve "yeni(lenmeyen)" statüko oyununa taraf olarak parsa toplamak yanlısı değiliz!

Söz konusu ikileme taraf olmak devrimci olmaktan vazgeçmektir!

Devrimci olmayan hiçbir şey dünyayı ya da mağduru olduğumuz lanetli düzeni değiştirmez!

"Hayır"çıların da, "Evet"çilerin de unuttuğu; göz ardı ettiği/ettirdiği tam da budur!

AKP "düzenlemesi"ne bel bağlayanlar, ondan medet umanlar; siz(ler), "Osmanlı Devleti'nin dış baskıyla hazırlanan ilk anayasası 1876 Kanun-i Esasi'nin^[1] mantık(sızlığı)ından malûlsünüz...

Ya ulaşılan noktadaki "Hayır"cı; "12 Eylül'de, 12 Eylül değişikliklerinin bir uzantısı olarak gördüğümüz bu anayasa değişikliklerine 'hayır' diyeceğiz. 'Hayır'da hayır vardır" açıklamasını yapan CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu mu? Veya DİSK ve TUSİAD'ın birlikte, AKP'nin hazırladığı anayasa paketinin yetersiz kaldığını "kardeş kardeş" açıklamaları mı? Sizler de düzenin sadık bekçileri olarak anılmayı, nitelenmeyi hak ediyorsunuz!

Geçerken anımsatalım: Edward Gibbon, "Yasama erki yürütme erki tarafından atanırsa, özgür bir anayasanın ilkeleri bir daha geri alınamaz biçimde yitirilir," derken; Johann Wolfgang von Goethe de ekler: "En iyi yönetim, bize kendi kendimizi yönetmeyi öğreten yönetimdir"...

Ki bu nedenle toplumsal sözleşme niteliği olan anayasanın, parlamentoda yeter sayıyı elde eden tek parti tarafından, anayasada "yazmadığı için" uzlaşma aramaksızın yapılması ve yine "anayasa aksini emretmediği için" halk oylamasına bir paket olarak sunulması da sözünü ettiğimiz çarpıklığın net bir göstergesidir!

Olan biten de şundan ibarettir: AKP düzenin güçleri üzerindeki hâkimiyetini güçlendirecek aygıtları anayasa hükmüne bağlamaya, dolayısıyla da iktidarı pekiştirmeye çabalarırken, muarızları AKP iktidarının elini rahatlatacak bu düzenlemelere karşı çıkıp, referandumu "Vatan elden gidiyor!" acıllığı ile güvenoylamasına dönüştürme çabasına girişmişlerdir...

Önümüze sunulan (sahte) ikilemin ne özgürleşme/sivilleşme ne de liberalizm karşıtlığıyla bir ilişkisi vardır... AKP'nin ya da epigonlarının iddia ettiği üzere bu referandum "sivilleşme" ve/veya "demokratikleşme"ye giden yolun kilometre taşları olaydı, en azından AKP taslak paketine seçim barajını düşürmeyi koymayı akıl

edemez miydi? Bu konuda elini tutan mı vardı?

Diyeceklerimizi toparlıyoruz; şimdi "Evet" ve "Hayır" zırvası karşısında:

Behçet Aysan'ın, "aynı gökyüzü aynı keder/ değişen bir şey yok ki"...

Halil Cibran'ın, "Yalnız açığa çıkan ışığı görebiliyorsun/ Yalnız söylenen sesi duyabiliyorsun/ Ne görebiliyorsun/ Ne duyabiliyorsun"...

Suat Taşer'in, "Büyür sorular güneşler/ yarınki çocuklarla belki"...

Nâzım Hikmet'in, "Onlar ki toprakta kannca,/ suda balık/ havada kuş kadar,/ çokturlar,/ korkak/ cesur/ cahil/ hâkim/ ve çokturlar/ ve kahreden/ yaratan ki onlardır/ destanımızda yalnız onların maceraları vardır"...

Tevfik Fikret'in, "Bir insanın ilk işi nedir?/ Cevap açık: Kendisi olmak"...

Edip Cansever'in, "Nasıl gül kokacağız birlikte/ Amansız, acımasız kokacağız/ Dayanılmaz kokacağız, nefes nefese," dizelerini...

Ve de "Hükümet, zulüm ve zorbalık mahsulüdür. Onun tecavüzlerini hoş görmek, halkın zaranna olan emirlerine itaat etmek caiz değildir," diyen Şeyh Bedrettin ile; "Düz bir yolda yürüyor olsan, tüm ilerleme isteğine rağmen hâlâ gerisin geriye gitsen, o zaman bu ümitsiz bir durum olur; ama sen dik, senin de aşağıdan gördüğün gibi dik, bir yamacı tımandığına göre, adımlarının geriye doğru kayması, zeminin özelliğinden ileri gelebilir, umutsuzluğa kapılmamalısn,"^[2] diye ekleyen Franz Kafka'nın uyanlarını anımsayarak haykırın:

Ne "şer" ne de "ehven-i şer"!

Ne "ulusal solcu"lar ne de "neo-liberaller", "sivil toplumcular"!

Alayına isyan!

15 Temmuz 2010 15:48:32, Çeşme Köy.

NOTLAR

[1] Tom Paine.

[2] Bolivya Anayasası konusunda bkz. Sibel Özbudun, " 'Eşitlik' ile 'Özgürlük', 'Sınıf' ile 'Kimlik', 'İktisat' ile 'Kültür' Bağdaşabilir mi? Ya da Nasıl bir Anayasa? (Bolivya Anayasası Örneği)" Birgün, 7-8 Ekim 2009, s.10-12.

[3] Ayşe Hür, "Darbesiz Anayasa Yapmak", Taraf, 9 Mayıs 2010, s.12.

[4] Franz Kafka, Aforizmalar, Çev: Osman Çakmakçı, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., 2010.

DOSYA

REFERANDUM

ANAYASA “REFORMU” ve Madalyonun Diğer Yüzü

ÖZGÜR DÜŞÜN

DOSYA

R
E
F
E
R
A
N
D
U
M

21

Ülkemiz siyasi iktidarının aylardır tartıştığı/tartıştığı referandum, anayasanın bazı maddelerinde değişiklikler öngören haliyle Anayasa Mahkemesi tarafından onaylandı. Böylece hakim sınıflar, 12 Eylül 1980’de tezgahladıkları faşist cuntayla meydana getirdikleri anayasayı, 30 yıl sonra, yine 12 Eylül’de, başka bir biçime kavuşturacaklar.

Düzen partilerinin, Anayasa Mahkemesi’nin “verdiği” karardan sonra, yoğunlaşan referandum çalışmaları, bu kapsamda yaratılan “evet-hayır” ikilemi, yanı sıra burjuva medya, liberaller ve sömürü düzeninin devamından çıkarılan kesimlerin bilinç bulandırma operasyonları, hakim sınıfların referandumdan önemli beklentileri olduğunu göstermektedir.

Peki, hakim sınıflar açısından bu kadar önemli ve değerli olan referandum; işçiler, köylüler, gençler ve diğer ezilen kesimler açısından da aynı önemde olabilir mi? Ezilenler, bütün olaylara kendi çıkarları ekseninde yaklaşmak durumundadır. Parlatılarak önüne gülmüş tepside sunulan anayasa “reformu”nun arkasındaki gerçekleri doğru kavramalıdır. Gelişmeler bu perspektifle ele alındığında, gerçek mahiyeti daha rahat kavranacaktır. Buradan referandum tartışmasına dönecek olursak, bu tartışmada temel hareket noktası, referandumun hangi sınıfların çıkarlarına hizmet ettiğine, görünenin aksine madalyonun diğer yüzüne bakmak olacaktır. Sömürü düzeni ve bu düzenin anayasası, dün olduğu gibi bugün de, ezilenlere rağmen vardır; ezilenleri baskı ve zor altında tutma üzerine

inşa edilmiştir ve ezilenlerin çıkarlarıyla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur.

Ülkemizin kuruluşundan bu yana emperyalizme bağlı olan iktisadi yapısı, gerçek bir halk demokrasisinin önündeki en büyük engeldir. ABD ve AB emperyalistleri, ülkemizde ve Ortadoğu’da siyasi, ekonomik ve sosyal üstünlüklerini yarattıkları kukla hükümetleri aracılığıyla korumaktadırlar. Ülkemizde de bu durum AKP hükümeti ile devam etmiştir, etmektedir. AKP hükümeti, ABD emperyalizminin, Büyük Ortadoğu Projesi kapsamındaki ihtiyaçları doğrultusunda şekillendirdiği, “açılım”, “demokrasi” aldatmacalarına anayasa referandumuyla yeni bir halka eklemiştir. AKP, “Darbe anayasasını değiştireceğiz, darbecilerin saltanatına son vereceğiz” açıklamalarıyla referandum çalışmalarını hızlandırmış bulunuyor. Bu çalışmalar 12 Eylül’e kadar daha da hızlanacak. Sahiden 12 Eylül Anayasası, AKP’nin dediği gibi, bir avuç darbecinin işi miydi? AKP veyahut başka bir düzen partisi gerçekten darbe anayasasıyla hesaplaşabilir mi? Kısaca 12 Eylül 1980 sürecini ve faşist cuntanın gerçekleştiği dönemi hatırlayarak sorularımıza cevap arayalım.

Ülkemizde 12 Eylül’ü tartışırken unutulmaması gereken en önemli tarih 24 Ocak 1980’dir. 24 Ocak Kararları olarak bilinen anlaşma, ülkemizi hızla 1980 Eylül’üne taşıyan sürecin önünü açmıştır. 24 Ocak Kararları, emperyalist politikaları ülkemiz siyasal iktidarı üzerinde daha etkili kılma ve ülkenin ekonomik-

sosyal-kültürel yapılanmasını emperyalistlerin politik yönelimleri için uygun hale getirme uğraşydı. Kısacası 24 Ocak Kararları ve peşi sıra gerçekleştirilen 1980 cuntası bugünün politikalarına 30 yıl önceden yapılan stratejik bir müdahaleydi.

Hatırlanacağı gibi 24 Ocak Kararları'yla;

- Devlet; ekonomideki payını küçültmeye koyuldu. Yani ekonomik faaliyetlerden elini yavaş yavaş çekerek özelleştirmenin yolunu açtı. KİT'ler kaderine terk edildi ve iflasa sürüklendi.
- Tarım ürünlerini destekleme alım uygulamaları sınırlandırıldı, tanma büyük darbe vurulmaya başlandı. Tarım sektörü ve üretici köylülük çökertildi.

Bu tabloda gençliğe sunulan tek şey geleceksizliktir. Gençliğin oy vermesini istedikleri anayasa bu yıkım tablosunu sunanların anayasasıdır. Sandıklarında oynanacak anayasa gençliğin ve ezilenlerin anayasası değildir. Halk gençliği açısından gerçekten demokratik bir anayasa halkımızın gerçekleştireceği yeni demokratik devrimin eseri olacaktır.

- Dış ticaret serbestleştirilerek, tüm alanlar yerli ve yabancı sermayeye açıldı.
- Yabancı sermaye yatırımlarının teşviki başlatılarak, ülke ekonomisinde söz sahibi yapılmaları sağlandı.
- Yerli ve yabancı sermayeye kâr transferine kolaylıklar sağlanarak, dışarıya para kaçırmanın yolu açılmış oldu.
- İthalat kademeli olarak libere edildi ve önlerindeki "yasal zorluklar" kaldırıldı.
- İç ve dış ticarete vurgunun yolu açıldı. Hayali ihracatçılar mantar gibi bitmeye başladı.
- Döviz alım-satımı serbest bırakılarak parayla para kazanma sektörü yaratıldı. Döviz piyasası üzerindeki kontrollerin kaldırılmasıyla vurgunların yolu açıldı.
- Fiyat kontrol ve sınırlamaları kaldırılarak piyasa ku-

ralları uygulamaya konuldu ve küçük esnafın yavaş yavaş yok olması sağlandı.

O dönemde Özal ve Demirel, ülkemizi "değişen dünyaya ayak uyduracak" hale getirme uğraşındaydı. Onları 24 Ocak Kararları üzerinden İMF ve DB ile anlaşmaya iten temel neden budur. Bugün ülkemizde devam eden politika hala aynıdır, değişen bir şey yoktur. Ülkemiz İMF ve DB politikalarıyla yönetilmeye devam etmektedir.

Siyasal iktidar 24 Ocak Kararları için mutabakat sağlamıştı ve kararların uygulanması için harekete geçilmesi gerekiyordu. Siyasal iktidarın 24 Ocak Kararları'nı uygulayabilmesi için halkın gelişen mücadelesinin bastırılması ve böylelikle "uygun ortamın" yaratılması gerekiyordu. İşte o uygun ortam

12 Eylül 1980 askeri faşist cuntası ile yaratıldı! Demokratik kurumlar, sendikalar, siyasi partiler kapatıldı. Binlerce genç, yaşlı, kadın, erkek işkencelerden geçirildi, öldürüldü. Her türlü demokratik talep zorla bastırıldı.

12 Eylül'ü ve onun ürünü olan 1982 Anayasası'nı emperyalist gelişmelerden, İMF ve DB politikalarından kopuk ele almak içini boşaltmak demektir. İşte AKP ve bilcümle halk düşmanı tarafından yapılmakta olan tam da budur. AKP ve diğer düzen güçleri varlık gerekçeleri olan sömürü ve zulüm düzeninin saldırılarını yenileyerek hayata geçirmektedirler. 30 yıl önce işçilere, köylülere, gençlere, kadınlara, bütün ezilen kesimlere ve onların örgütlü kuvvetlerine yaşıtılan zulüm, bugün "özgürlük", "ba-

nış", "demokrasi", "açılım", "referandum" safsatalarıyla özünde değişiklik olmaksızın devam etmektedir. AKP ve bu düzenin yeminli bekçileri, uşakları "darbecileri yargılayamaz", bu düzenin yasaları, anayasaları darbecileri hiç yargılayamaz! Çünkü icra edilmekte olan bir aldatmacadan ibarettir. Darbeciler, siyasal İslamcılar, Kemalistler, liberaller, askerler... Ve onların yasaları, anayasaları sömürü düzeninin parçalarıdır. On yıllardır ülkemizde tezgâhlanan darbeler, ekonomik-sosyal-siyasal-kültürel-askeri saldırılar hep bu kesimlerin çıkarları temelinde gelişmiştir. Dolayısıyla darbeciler kendileridir! Katliamcılar, zorbalar, sömürücüler kendileridir! Ve onlar elbette kendilerini yargılamayacaklardır.

Onlar, içi boş sözlerle ezilenleri aldatmaya ve arala-

DOSYA

R E F E R A N D U M

DOSYA

R
E
F
E
R
A
N
D
U
M

rındaki çıkar savaşlarında en büyük payı kapmaya çalışmaktadırlar. AKP, CHP, MHP ve diğer düzen partilerinin "halkın kazançlarından" dem vuran palavraları içerik olarak aynıdır. Bu durum çıplak bir şekilde ortadadır. Çünkü ülkemizin emperyalizme bağımlılığı devam etmektedir. Ülkemiz hala ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel politikaları itibarıyla doğru- dan emperyalist merkezlerin dönemsel ve bölgesel kanlı senaryolarının bir parçasıdır.

Ülkemizde hala işçiler ve toplumun farklı kesimlerinden emekçiler karın tokluğuna çalışmakta, asgari ücretle yaşam savaşı vermekte, önemli bir kesimi de kölelik koşullarına mahkûm çalışmaktadır. Ülkemizde hala topraksız ve yoksul köylülük gerçekliği vardır. Ülkemizde hala tanım üretimi devlet politikalarıyla engellenmekte ve orta köylülük hızla yoksullaşarak, tarım arazileri işlenmeyerek, kent mekânlarında yeni işsizler ordusu çoğalmaktadır.

Ülkemizde hala, emeğinin hakkını arayan işçi, borçlarını ödeyemeyen köylü, demokratik hakkını arayan öğrenci gençlik, ikinci sınıf insan muamelesinden ve toplumsal baskıdan kurtulmaya çalışan kadın, "söz, eylem ve örgütlenme" hakkını savunan ve uygulayan halk güçleri, azgın bir zorbalık politikasının kurbanları haline getirilmektedir. Ülkemizde hala sokak ortasında infazlar, uydurma gerekçelerle tutuklamalar ve dahası onlarca devrimcinin hayatına mal olan "tecrit" ve hapishaneler gerçekliği vardır.

Halk Gençliğinin Dinamizmiyle Referandumu Boykot Edelim

12 Eylül'de halk gençliğinden de önüne sunulan iki seçenektan birini seçmesi istenecektir. Ne için? Ağaların ve patronların sömürü sultanının devamını sağlamak için. Onların "demokrasi" safasasına "Evet" veya "Hayır" demek, sömürünün nasıl devam ettirileceğini "özgürce" seçmek demektir. Bu "özgürlük" gerçek özgürlük değildir, sahtedir.

Anayasa referandumunda ezilen milyonlar açısından olduğu kadar, halk gençliği açısından da doğru tavır sandık başına gitmemektir. "Evet" ya da "Hayır" diyerek sömürü düzenini meşrulaştırmak değil, referandumu tanımamak ve hakim sınıfların çatışmalarında kaldıraç olmamaktır. "Evet" ve "Hayır" sahiplerini teşhir ederek referandumu boykot etmektir.

Bu bağlamda ilerici, demokratik kesimler arasında referandumda "hayır" oyu kullanacak çevrelerin de (ÖDP, EMEP, TKP, Halkevleri vb.) önemli bir yanlış yaptıklarını önemle belirtmek istiyoruz. Bu çevreler "evet" oylarının fazla çıkmaması için, AKP'ye meyda-

nın boş olmadığını göstermek için... Ezilenleri sandık başına çağırmaktadırlar. Bu çevreler yaşadığımız toprakların tarihi gerçeklerini, devletin niteliğini ve bu nitelik üzerine bina edilen düzen partilerini, yasaları, anayasaları kökten değiştirecek bir hattan uzaktırlar. Dolayısıyla bu kesimler açısından oynanmakta olan oyun "önem" görebilir.

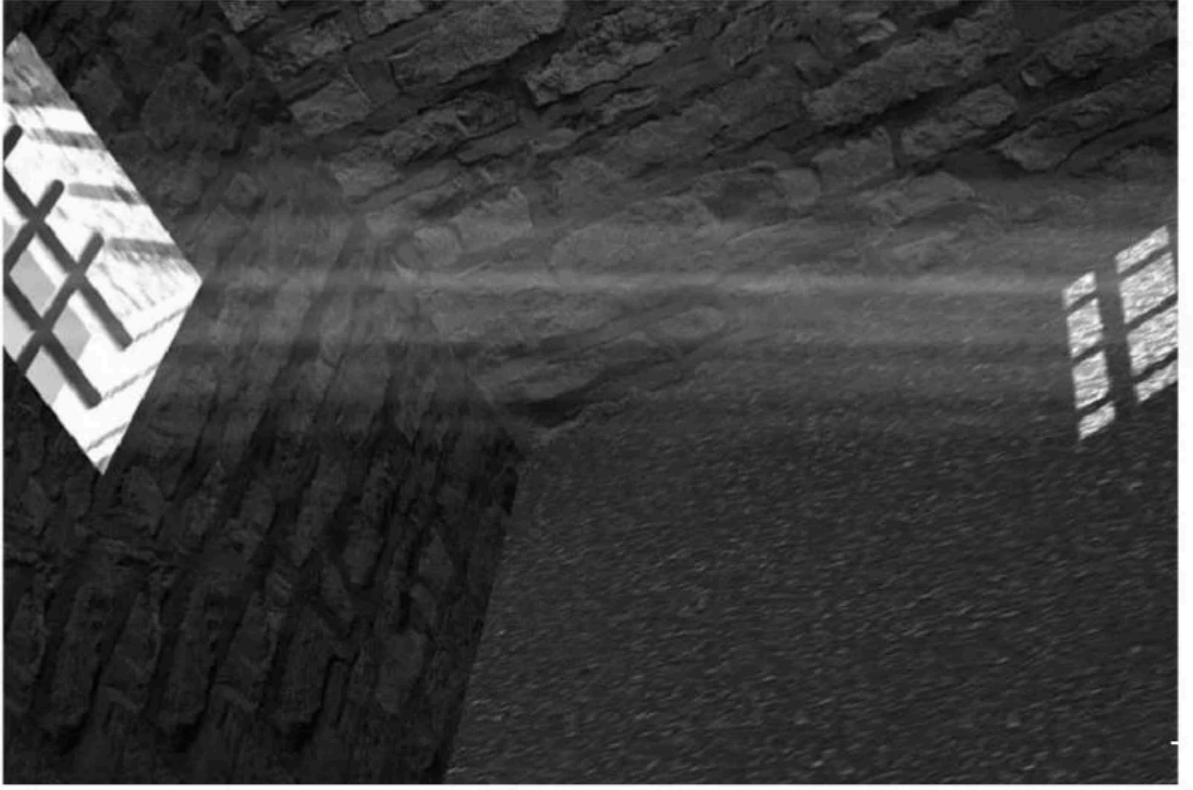
Yine bu kesimler açısından "hayır" cephesinde, CHP, MHP gibi düzen partileriyle aynı potaya girecek olmanın bir önemi yoktur. Onlar açısından önemli olan "AKP'nin gününü görmesidir". Bu çevreler sınıfsal yaklaşımdan uzaklaşmalarının sonucu olarak sınırlı, önemsiz gündemleri her şey sayarak, böyle kavratmaya çalışarak ezilenlerin iktidar taleplerini sömürü düzenine yedeklemektedirler. Halk gençliği bu çevrelerin yanlışlarıyla da mücadele etmelidir.

Evet, halk gençliği, en temel haklarının çözümü açısından hiçbir şey ifade etmeyen, aksine gençliğin yaşadığı sorunların dayanağı olan anayasayı tanımamalıdır, yapılacak referandumu boykot etmelidir. Çünkü bu düzen eğitimde parası olanın söz sahibi olduğu bir düzendir. LGS, LYS, SBS, KPSS gibi sınavlarla öğrencileri birer müşteri haline getirenlerin, eğitim kurumlarını ticarethaneye çevirenlerin düzenidir. Çünkü bu düzen halk gençliğini bu geleceksizlik sarmalı içerisinde işsiz bırakan, okullarını ticarileştiren, sınavlarla çevreleyen, gelecekte umudu kalmamış gençliğe uyuşturucuyu, fuhuşu, hırsızlığı dayatanların düzenidir. Kürt gençlerini sokak ortasında katledenlerin, dillerini, kültürlerini baskı altında tutanların düzenidir.

Bu tabloya karşı ses çıkaran gençliğe hapishaneleri, işkenceleri reva görenler, bugün bizleri kendi anayasaları için oy kullanmaya çağırmaktadır.

Bu tabloda gençliğe sunulan tek şey geleceksizliktir. Gençliğin oy vermesini istedikleri anayasa bu yıkım tablosunu sunanların anayasasıdır. Sandıklarında oynanacak anayasa gençliğin ve ezilenlerin anayasası değildir. Halk gençliği açısından gerçekten demokratik bir anayasa halkımızın gerçekleştireceği yeni demokratik devrimin eseri olacaktır. Bu anayasa demokratik, bağımsız, bir ülkede özgür bir halkı temsil edecek olan "Yeni Demokratik Cumhuriyet Anayasası" olacaktır.

Halk gençliği bulunduğu her alanda referandum aldatmacasına karşı dinamik bir şekilde boykotu örgütlemelidir. Hakim sınıfların yalanlarını teşhir etmeli, onların "demokrasinin" ezilenlerin demokrasisi olmadığını, olamayacağını dillendirmelidir. Onların zulüm anayasasına karşı halkın Yeni Demokratik Cumhuriyet programını savunmalıdır.

Hapishaneler üzerine kısa bir değini

Uzun zamandır hafızalardan "silinmeye çalışılan" bir gerçeği tekrardan hatırlatmak ve dahası sıfır noktasına çekilen toplumsal belleğimizi "tazelemek" açısından bir kez daha hapishaneler konusunu sayfalarımıza taşıma ihtiyacı duyuyoruz.

Özellikle son zamanlarda gazete sayfalarında sıklıkla yer almaya başlayan hapishaneler ve hapishanelerde geçmişten bugüne uygulanagelen hak gaspları haberleri, hiç kuşkusuz bizleri hapishanelerin bir baskı aracı olarak kuruluş amacını yeniden hatırlatmaya götürmektedir. Hapishanelerin iktidar ve iktidar ilişkileri içerisinde işgal ettiği yer, konuyu daha iyi anlamamızı sağlayacak önemli veriler sunmaktadır. En az post-modern teorisinin ünlü isimlerinden Michel Foucault'un "Hapishanelerin Doğuşu" adlı kitabı kadar popüler olma şansına sahip olan ülkemiz hapishane-

ler gerçeği, büyük bir proje olarak bizim gibi toplumlarda iktidar ilişkilerini teşhis etmenin, gün ışığına çıkarmanın örneklerinden sadece birini oluşturmaktadır. İktidarın işleyişinde ve kendini yeniden üretiminde hapishanelerden daha az ve daha farklı bir biçimde etkin olmayan hatta iktidarın geniş halk yığınları üzerindeki en etkin silahları olma özelliğine haiz eğitim, cinsellik, din, kültür gibi tüm üst yapı kurumları, toplumsal normların sınırlarını çizer. İktidar tarafından bu normlara tabi olunabilmesi için bitmez tükenmez bir çaba gösterilir, iktidarın farklı adreslerine yeni statüler kazandırılır, yeni hapishaneler, eğitim kurumları, tımarhaneler vb. inşa edilir.

Hapishaneler, sistemin "meşruiyetinin" sorgulanmaya "değer" bulunduğu her durumda ve siyasi tutsaklarla dolup taşıtıkça tartışmaya konu olurlar. Siyasi

tutsaklar için hiçbir zaman yüksek sesle telaffuz edilmeyen "insan hakları", "insanca muamele" ise bu tartışmaların içerisinde yalnızca üzerinden atlanan birer dipnot olarak kalırlar. Bu durumda siyasi tutuklunun hapishanede bulunmasına neden olan şeyin de zaten iktidar aygıtıyla giriştiği mücadele olduğu hatırlanırsa, elbette ki hapishanelerde iktidarı sürekli için için "insan hakları" ayaklar altına alınmaya devam edilecektir. Öyle ki kendi yasalarnı çiğneyecek kadar pervasızlaşılacak, iktidara tehdit oluşturan en ufak bir kıpırtı ne pahasına olursa olsun bastınılacak ve en önemlisi de tecrit edilecektir. Yalnızlaştırmanın ve bütün bir dış dünyadan tutukluyu yalıtarak onu kendi sesine dahi tahammül edemeyecek noktaya getirmenin en etkili başka yolu ne olabilir ki?

Buradan hareketle Foucault'ya dönecek olursak; ona göre hapishane iktidarın "gözetleme" ve "disiplin etme" alanlarından sadece birisidir. Çünkü ona göre bütün toplum bir "gözetli" ve "rehabilitasyon" baskısı altında yaşamaktadır. Kuşkusuz siyasi tutukluları kendisine yönelik bir tehdit olarak gören siyasi iktidarın, sıklıkla dillendirdiği "islah edici" yaygarasını ön plana çıkartması ve "intikam alıcı" bir işlevle hapishaneleri donatması kaçınılmaz bir sonuç olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin Foucault cezalandırma sistemlerinin tarihini anlatırken bu "intikam alma ve cezalandırma" işlevini 18. yüzyıla kadar Kraliyet hükmü altında süregelen uygulamaların mantığını aktararak şöyle ifade eder: "O zamanlar suç Kral'ın şahsına yönelik bir saldırdır; çünkü yasanın gücü Kral'ın gücüdür.¹ Bu koşullarda, "siyasi suç"la "adi suç" arasındaki ayrım nispeten daha bulanık olacaktır. Onlara göre suç kabul edilen her şey, "Kral'ın bedeni" olarak tasarlanan bir mülkte düzensizliğe yol açtığından ve yasanın kaynağı olan Kral'ın iradesini taciz ettiğinden, politiktir. Ancak zaman içerisinde giderek toplumsal normların dışına çıkan daha çok sayıda davranış, önce toplumsal sözleşmenin ihlali olarak kabul edilmiş, daha sonra toplumsal bünye içerisindeki unsurlardan birinin islah ya da tedavi edilmesi gereken hastalıklı bir davranışı ya da mekanizmanın tamir edilmesi gereken bir kusuru olarak görülmeye başlanmıştır.

Hapishanelerin Tarih Sahnesine Çıkışı

Gerilere doğru gittiğimizde hapishanelerin bugünkü modelde ortaya çıkışı, 19. yüzyılda Batı toplumlarında iktidar alanlarındaki çok önemli bir geçiş dönemine tekabül eder. Cezalandırma alanında, halka açık infazların, işkencenin ya da diğer "gösteriler"in

yerini hapsedme alırken diğer taraftan bu, bir "çifte değişim süreci" yaşanmaktadır: Gösterinin ortadan kalkması ve acı vermenin yerine özgürlükten mahrum bırakmanın, "islah edici" disiplin adıyla teslim almanın ve bu yolla da tüm toplumu tehdit etmenin geçiş sürecidir. Dolayısıyla 19. yüzyıl ceza usulünün amacı aslında toplumsal savunmadan çok bireylerin tavır ve davranışlarına egemen olma şeklinde bir biçime dönüşecekti. Bu denetim yapılanları değil, yapılabilecek olanları da denetleme amacını gütmektedir. 17. yüzyılda var olmayan hapishanelerin 18. ve 19. yüzyılda cezalandırma mekanları olarak ortaya çıkmalarında hangi etmenlerin rol oynadığı ise bugün bütün dünyada hapishaneler gerçeğine bakarak daha kolay anlaşılabilecektir.

Kuşkusuz bu nedenlerin başında 18. ve 19. yüzyıllarda farklı sınıfların mevcut toplumsal kurallar ve yasalar üzerinden yaşadıkları çatışma geliyordu. Neydi bu çatışma ve arkasında hangi gerçekler yatmaktaydı?

Batı Avrupa'da bu bahsini ettiğimiz yüzyıllara denk düşen Batı Avrupa feodalitesinde Krallıklar keyfi otoritelerini kullanarak, o güne değin uygulanagelen "yasalara" aykırı faaliyetlere giriştiler. Elbette ki buna, yıkılmaya yüz tutmuş ve can çekişen eski toplumun bağrından çıkacak ve yeni toplumun egemen

yasalarına başkaldırma eğilimi artık burjuvazinin zararına olmaktaydı. Bütün bunlara ek olarak İspanyol ekonomisinde meydana gelen krizin etkileri tüm Batı'da hissedilmiş, ücretlerin düşmesine, işsizliğe ve para kıtlığına neden olmuştu.² Bu sebeple ekonomik kriz sonucu aç kalan işsizler ordusunun, düze-

ne isyan etme tehlikesi ortaya çıkmıştır. İşte bu insanlar bir yere bağlı yaşamadıklarından 'yerel gözetim yoluyla denetimin' dışında kalıyorlardı. O halde bu insanların kolayca gözetlenebilir denetlenmelerini sağlayacak basit bir yöntem bulundu: Damgalamak. Ancak yöntemin etkisi geçici oldu. Burjuvazinin düşüncesinde her çalışan olası bir "yağmacıdır" fikri temel teşkil ettiğinden, bu düşünce ile birlikte kendisine tehlike olarak gördüğü sınıfların da gözetim altına alınması gerektiği dikkate alınarak; bu gözetimin en iyi uygulanacağı kurumsal yapı olan hapishaneler ortaya çıktı. Bireyler bu mekanlara sokularak bedenleri ve hatta onlara göre ruhları denetlenecekti. Birey hapishaneye tâbi kılınacaktı. Böylece ekonomik kriz sonucu ortaya çıkan "başkaldırı tehlikesi" önlenerek ve daha sonra da disipline edilmiş bireylerden ucuz işgücü olarak yararlanılacaktı. İşte hapishanelerin kurumsal bir yapı olarak 19. yüzyılda ortaya çıkışı, böylesi bir düşünce üzerinden yükseliyordu. Daha sonrasında hapishaneler, giderek daha ku-

Hapishaneler aynı zamanda yabancılaşma işlevini görür. Bu yolla da bireyin önce kendisine sonra tüm topluma ve insanlara yabancılaşması sağlanır. Bunun en somut örneği olan Kaliforniya'daki Pelican Bay hapishanesi, F tiplerine benzer bir şekilde mekansal ayırma yöntemi ile iletişimi yasaklayarak veya askıya alarak yabancılaşmayı sağlamaya çalışmaktadır. Bu hapishane baştan başa otomatik olan ve mahkumların ne gardiyanlarla ne de öteki mahkumlarla neredeyse hiç yüz yüze gelmesine olanak tanımayan "bir sanat harikası"dır.

sınıfı olacak burjuvazinin de aynı şekilde yasalara aykırı faaliyetleri eklenmişti. Yani, burjuvazi kendi ekonomik çıkarı olan şeyi uygulayabilmek için bazı toplumsal kuralları ihlâl etmek zorundaydı. Ayrıca halkın mevcut sömürüye başkaldırısı olarak açığa çıkan "yasa" ihlalleri de vardı; köylüler vergi vermekten kaçınıyor, işçiler loncaların kurallarını sarsıyorlardı. Bu koşullarda vergi vermek istemeyen burjuvazi ve halk birlikte hareket ediyorlardı; çünkü burjuvazi halkın bu "yasa" ihlallerine ihtiyaç duyuyordu. Ancak bu birlik, burjuvazinin feodalizmin son kırıntılarına da darbe vurması ve iktidarı ele geçirmesinden sonra kuşkusuz bozulacaktı. Sorun şuydu: Önceleri halkın, feodal despotluğun koyduğu yasalara başkaldırışına kendi çıkarları için ses çıkarmayan burjuvazi iktidarı ele geçirdiğinde, iktidar uygulamalarını kendi ekonomik çıkarları doğrultusunda değiştirmiş ve eski toplumda gösterdiği müsamahayı artık gösteremez olmuştu. Çünkü halkın iktidarı

rumusal bir hal almış, iktidarın elinde topluma gözdağı vermek ve insan düşüncesini teslim almak için vazgeçilmez bir silah olmuştur.

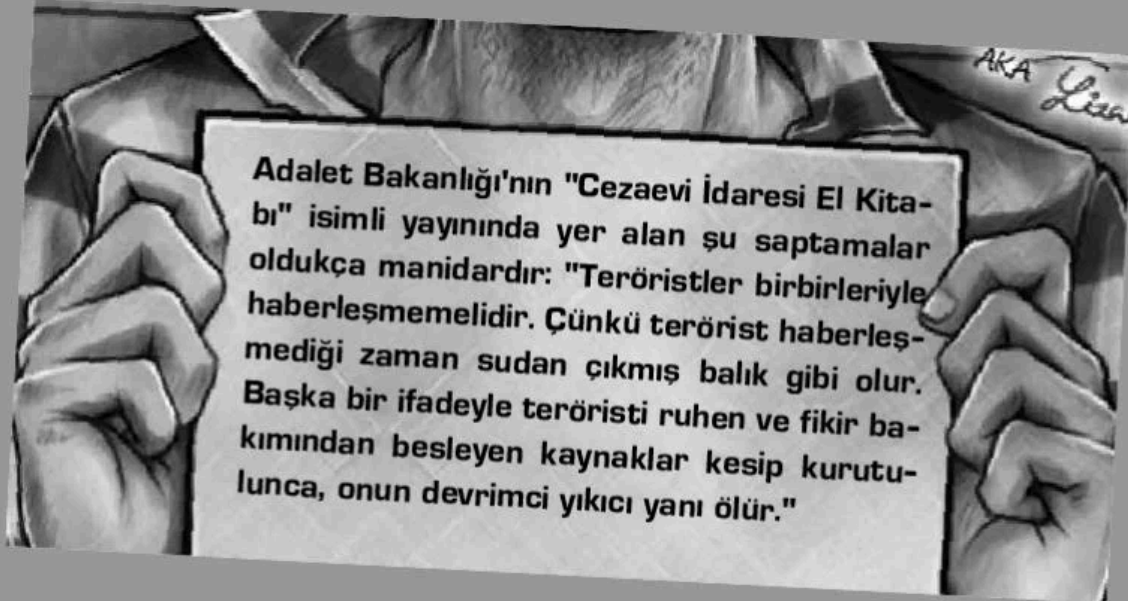
Bugüne değin de hapishaneler, siyasal iktidarın amacına giden yolda önemli birer araç olma işlevini üstlenmişlerdir. Daha önce de belirtildiği gibi, bu kurum ile özellikle ezilen sınıfların düzene başkaldırı 'tehlikesi' önlenmiş, düzenin tehlikeli gördüğü kişiler toplumsal kuralları ve yasaları ihlâl ettikleri gerekçesi ile bu mekânlara kapatılarak etkisizleştirilmek istenmiştir. Sömürü düzeninin kendi çelişkisi ve çıkmazlarının bir sonucu olarak ürettiği toplumsal yozlaşma(hırsızlık, fuhuş, insan öldürme vb), "toplum bekçiliği"ne soyunan 'modern' devletin, hapishaneleri aracılığı ile 'cezalandırılmış'tır. Hem yasa koyucu hem de "yasa koruyucu" işlevi gören iktidar, cezayı kendisine göre suç kabul ettiği edimin sanki doğal bir sonucu gibi göstererek, uyguladığı "keyfi iktidarı" gizlemiştir.

Gözetim Toplumu ve Hapishaneler

Foucault iktidarı baskı ve zor aracı olan devleti açıklamak için "gözetleme" kuramıyla, yüzünü hapishanelere döner. Hapishanelerden yola çıkarak pragmatist filozof Jeremy Bentham'ın hapishane modelinden uyarladığı "Panopticon" kavramını kullanır. Panopticon sistem dediği "tam-görüm" denilen denetim modelini, J. Bentham'ın katkısı olarak kabul eder. Panopticon denetimde iktidarı simgeleyen ve bütün mahkumların gözlemlenebildiği hapishane sisteminin merkezi noktasında olan kule, maddi varlıklar üzerinde gözlemlerde bulunmakla "kusursuz" bir sistemdir. "Çevrede halka halinde bir bina, merkezde bir kule; bu kulenin halkanın iç cephesine bakan geniş pence-

nopticon'da mahkum, görülmekte ama görememektedir. Bir bilginin nesnesidir; ancak bir iletişimin öznesi olamamaktadır. Panopticon'un büyük etkisi de buradan kaynaklanmaktadır; tutukluda iktidarın otomatik işleyişini sağlayan bilinçli ve sürekli bir görünülebilirlik hali yaratarak baskı altında tutmak. Dolayısıyla toplumsal hayatın diğer kurumlarında da böylesi bir sistem uygulanır.

Marx'a göre ise tüm topluma yönelik gözetim, emek ile sermaye arasındaki mücadelenin bir unsurudur ve bundan dolayı okullarda, evde, fabrikada... her yerde uygulanır. Çünkü köle emeğinin ve feodal serflüğün yıkılmasına paralel olarak kapitalizmin gelişmesiyle birlikte, emeğin eski yöntemlerle çalıştırılması imkansızlaşmıştır ve kapitalizm işçilerin düşük maliyetle en

releri vardır; çevre bina hücrelere bölünmüştür, bunlardan her biri binanın tüm kalınlığını kat etmektedir; bunların biri içeri bakan ve kuleninkilere karşı gelen, diğeri de dışarı bakan ve ışığın hücreye girmesine olanak veren ikiye pencereleri vardır. Bu durumda merkezi kuleye tek bir gözetmen ve her bir hücreye tek bir deli, bir hasta, bir mahkûm, bir işçi veya bir okul çocuğu kapatmak yeterlidir. Geriden gelen ışık sayesinde, çevre binadaki hücrelerin içine kapatılmış küçük silüetleri olduğu gibi kavramak mümkündür".³ Görülmeden gözetimi amaçlayan bu mimari aygıtın hücrelerine yerleştirilen bireyler, iktidarı iddiasına göre "bireyselleşeceklerdir". Böylelikle bütün bedenler sistematik bir biçimde ve son derece rahat bir şekilde disiplin altına alınacaktır. Foucault'ya göre Panopticon metaforunda görünürlük bir tuzaktır. Pa-

yüksek üretimi sağlayacak şekilde çalıştırılabilmesi için sürekli denetlemek zorundadır. Bu sebeple işçileri gözetlemek/izlemek ve disiplin altına alınmış bir güç olarak boyun eğmelerini sağlamak için burjuvazi çeşitli yöntemler geliştirmiştir. Amaç insanları gözetim altında tutarak onlar üzerinde tahakküm oluşturmak, emeğini sömürmek ve kendi iktidarını meşrulaştırmaktır. Olmuş ve olabilecek insan edimlerini baskılanma yoluyla kestirebilmek ve gözdağı vererek önlemektir.

Ancak iktidarı "bireyselleştirme"yle birlikte bedenleri ve düşünceleri tahakküm altına alma girişimine karşı, kendi bedenini ve düşüncelerini teslim etmeyen insan, iktidara en yumuşak karnından saldırmış olur.

Ülkemizde hapishaneler boyutuyla bu teslim almanın en üst boyutta yaşandığı 19 Aralık Katliam'ı ve erte-sinde F Tipi hapishanelere geçiş süreci, verili siyasi iktidar açısından tam da böylesi bir teslim alma amacına dayanır; karşısındaki özneler ise ona yu-muşak karnından saldırır. Sömürücü sınıf tahakkü-münün "rehabilite etme" ideolojik kılıfı arkasında ya-tan gerçek, hiç kuşkusuz siyasi iktidarla amansız bir savaşıma giren siyasi tutsakları "tehlikesiz" hale ge-tirerek her şeyden yalıtma ve bahsini ettiğimiz üze-re teslim almaktır.

Hapishaneler, Yabancılaşma ve Dışlanmışlık

Hapishaneler aynı zamanda yabancılaşma işlevini görür. Yabancılaşma ile "öteki"nin görüşü indirgenir, zayıflar hatta daha da ilerisi bastırılır. Bu yolla da bi-reyin önce kendisine sonra tüm topluma ve insanlara yabancılaşması sağlanır. Bunun en somut örneği Ka-liforniya'daki Pelican Bay hapishanesidir. Bu hapis-hane, ülkemizdeki F tiplerine benzer bir şekilde me-kansal ayırma yöntemi ile iletişimi yasaklayarak veya askıya alarak yabancılaşmayı sağlamaya çalışmakta-dır. Bu hapishane baştan başa otomatik olan ve mah-kumlann ne gardiyanlarla ne de öteki mahkumlarla neredeyse hiç yüz yüze gelmesine olanak tanımayan "bir sanat harikası"dır. Bauman, Pelican Bay'ı şöyle anlatıyor:

"Mahkumlar zamanlarının çoğunu "kalın beton blok-lar ve çelikten yapılmış penceresiz hücrelerde geçiri-yor (....) Hapishane atölyelerinde çalışmıyorlar; hava-landırma yok ve öteki mahkumların arasına karışmı-yorlar". Gardiyanlar bile 'camla kaplı kontrol noktala-rında kilitli halde duruyor ve mahkumlarla bir konu-şma sistemi yoluyla iletişim kuruyorlar' ve mahkumla-rın gözüne, çok nadiren görünüyorlar".⁴

Pelican Bay hapishanesinde ülkemizdeki F Tipleri gibi tutsaklar o kadar yalıtılmıştır ki onların orada ne yapı-tıkları ve varlıkları kimsenin umurunda değildir. Bu hapishaneler dışlanmışlık itkisini vermek için tasarlan-mıştır. Öyle ki ülkemizde F Tipi hapishaneler şehirlerin kilometrelerce uzağına inşa edilerek, tutsakları insan ve yaşamın akıp giden sesinden mahrum bırakmak amaçlanmıştır. Pelican Bay ve F tipleri ne ilk ne de tek tecrit mekanlarıdır. Mimarileri farklı olsa da tüm hapis-hanelerde ortak bir özelliktir bu. Örneğin 1993'de Al-manya'da bir çatışmada yaralı olarak ele geçirilen ve bugün hala hapiste olan 3. kuşak RAF militanlarından Birgit Hoge-feld bir mektubunda tecridin insan aklı ve bedenine yönelik amacını şöyle tasvir ediyor:

"Tecrit insanlarda, (tutsakta), başka insanlarla hiçbir zaman birlikte olamayacaksınız, sadece kendinle yalnız kalacaksınız etkisini uyandıran bir olgudur. Örneğin in-sanlar, ruh halini ve duygularını ancak başka insan-larla birlikte gerçekleştirebilirler, kendini insan olarak ifade edebilmek için, yanında bir başka insanın olma-sına ihtiyacın var (....) [Keyfin yerinde mi, üzüntülü müsün, kızgın mısın, bunlarla hiçbir yere varamazsın, yani bunlarla yaşayamazsın demektir. Bu, yaşanan her şeyin içinde kalması anlamını taşır. Sen, kendi içi-ne hapsedilmişsin ve böyle kalacaksın (...)]

Tecrit, etkisi uzun zamana yedirilen bir işkencedir. Fi-ziksel semptomlar hemen ortaya çıkmamaktadır"⁵

Ülkemizde de özellikle siyasi tutsakların 8 metrekare-lik bir hücreye kapatılmasının ve tecrit edilmesinin adı olan F Tipleri, şu an hala hapiste olan Birgit Ho-gefeld'in bahsettiği tecridin tipik örnekleridir. Örneğin bu konuda, Adalet Bakanlığı'nın "Cezaevi İdaresi El Kitabı" isimli yayınında yer alan şu saptamalar oldu-ça manidardır: "Teröristler birbirleriyle haberleşme-melidir. Çünkü terörist haberleşmediği zaman sudan çıkmış balık gibi olur. Başka bir ifadeyle teröristi ru-hen ve fikir bakımından besleyen kaynaklar kesip ku-rutulunca, onun devrimci yıkıcı yanı ölür. İşte bu ih-tiyaçtandır ki teröristler çevreleri ile, dünya ile, yan-daşı örgütlerle haberleşmek için bütün dünyada çırpı-nıp dururlar."

Hapishaneler ve bilhassa da siyasi tutsakları teslim alabilmek için özel olarak tasarlanmış F tipleri bu amaca çok uygundur. Onlar "ötekileştirme"nin, tec-ridin, yabancılaştırmanın ve aynı yolla bir korku top-lumu yaratarak dışardaki insan sesini de bastırabil-menin en etkin aracı olma işlevine soyunmuştur.

Dipnotlar:

- 1) Michel Foucault, *Hapishanelerin Doğuşu*, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, İmge Kitabevi, 2. Baskı, Ankara 2000 s.
- 2) Michel Foucault, *Büyük Kapatılma*, Çev. I. Ergü-den/F.Keskin, Ayrıntı Yay. 1. Baskı, İstanbul 2000. s.12
- 3) Michel Foucault, *Hapishanelerin Doğuşu*, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, İmge Kitabevi, 2. Baskı, Ankara 2000 s.245
- 4) Zygmunt Bauman. Küreselleşme Toplumsal Sonuçlarını, Çev. Abdullah Yılmaz, Ayrıntı Yay., İstanbul 1999. s.121.
- 5) www.sendika.org

Yoğunlaşan faşist saldırılar ve

Devrimci tutum üzerine...

İlerici, devrimci-demokrat gençlik açısından geride kalan bir yılı değerlendirdiğimizde, emperyalist-kapitalist dünya sisteminin siyasi ve iktisadi krizinin de etkisiyle, birçok hak gaspının yaşandığını ve sistematik bir şekilde ülke genelinde faşist saldırıların yükseldiğini görüyoruz. Halk gençliği, ezilen milyonların hak talepleri mücadelesinin dolaysız bileşeni olduğu için her dönem faşist saldırıların hedefi olmuştur. Yarın da benzer saldırıların hedefi olacaktır. Bu durum ülke gerçeğinin kaçınılmaz sonucudur.

Emperyalist-kapitalist dünya sisteminin siyasi ve iktisadi krizinin derinleştiği bu yıl boyunca ülkemiz emekçileri üzerinde uygulanan neo-liberal politika-

ların pervasızca boyutlanması, bu koşullar altında mücadeleye girişen Tekel, İtfaiye, Kent A.Ş., Entes, DESA, Marmaray, Çemen Tekstil, İski, Esenyurt Belediyesi ve daha adını anamadığımız çeşitli direnişlere katılan işçilerin mücadeleleri, köylülerin yükselen hak talepleri mücadelesi ve diğer toplumsal kesimlerin mücadeleleri halk gençliğine dönük saldırıların fitilini ateşleyen temel gelişmeler olarak değer görmelidir.

Çünkü hakim sınıflar cephesinden AKP hükümetiyle birlikte görece daha "istikrarlı" olan bir dönem, yerini sömürü düzeninin karakteristiği olan istikrarsızlığa ve kitlelerin artan eylemlerine bırakmaktadır.

Bu gelişmeler hakim sınıfların ezilenlere karşı daha pervasız saldırılara girişmeye sevk etmektedir. Sömürü düzenine göre, fabrikalarda, tarlalarda, meydanlarda, okullarda, varoşlarda yükselen “hoşnutsuzluk” bastırılmalı, düzen içerisine çekilmeli ve dinamiği yok edilmelidir. Sarı sendikaların işçi direnişlerinde kendisini gösteren yeni ihanetleri, köylülerin karşısına dikilen jandarma barikatları, sokak ortasında yaşamlarımıza kast eden “yasal güvenceli” polis cinayetleri, iş güvencesiz ve sigortasız çalıştırılma, farklılıkları yok sayma politikasının boyutlanarak devam etmesi gibi yaşamın her alanında karşımıza çıkan sorunlar, sömürü düzeninin bahsini yaptığımız hedefleri kapsamında yaratılmakta ve sürekli olarak güncellenmektedir.

Hakim sınıfların ezilenlere karşı giriştiği bu topyekün saldırılardan halk gençliği de nasibini almaktadır. Çünkü gençlik ülke tarihinden de tanık olduğumuz gibi özellikle kitle eylemlerinin yükseldiği dönemlerde bu eylemleri güçlendirecek en önemli kesimlerdenidir. Hakim sınıflar da bu gerçeği en az bizler kadar iyi bilmekte ve gençliği etkisizleştirmek için kendi cephesinden saldırı politikalarını bir bir hayata geçirmektedir.

Üniversite ve liselerde gençliği hedef alan saldırılar polis, idare ve faşistlerin yıllardır bilinen işbirliğiyle hız kazanmakta ve yeni uygulamalarla desteklenmektedir. Öğrencilere açılan keyfi soruşturmalar ve kimi soruşturmalarda telefon kayıtlarının talep edilmesi, Özel Güvenlik Birimleri (ÖGB)’nin öğrencilere dönük fiili saldırılarının üniversitelerin politikası haline gelmeye başlaması, polisin-jandarmasının keyfi uygulamalarının olağan hale getirilmesi, öğrencilerin fişlenmesi, üniversitelerde özelleştirmelerin artması üniversite gençliğinin hemen her gün karşı karşıya geldiği saldırılardan bazılarıdır.

Öğrenci gençliğin ağır bedeller ödeyerek kazandığı hakların devrimci, demokrat gençliğin zayıf olduğu böylesi bir süreçte birer birer geri alınmak istenmesi, üniversite ve liselerde gençliğinin politik faaliyetlerden iyice uzaklaştırılarak düşünmeyen, üretmeyen, sorgulamayan birer ezber makinesine dönüştürülmeye çalışılması gençliği kuşatan temel saldırılar olarak öne çıkmaktadır. Bu saldırılar öğrenci gençliğin ezici çoğunluğunun örgütsüz olduğu ve gençlik içerisinde örgütlü bulunan hareketlerin ise dar, kaba, sınırlı yaklaşımlarının olduğu bir gerçeklikle birleşince, hakim sınıflar açısından başarılı sonuçlar elde edilmesi kaçınılmaz hale gelmektedir.

Örneğin sadece 7 Mayıs 2010-7 Haziran 2010 tarihlerinde İstanbul’dan Antep’e kadar onlarca faşist saldırı tezgahlanmıştır. Özellikle Mayıs ayı içerisinde Muğla’da Şerzan Kurt’un katledilmesine karşı ülkenin birçok yerinde tepki eylemleri örgütleyen üniversite gençliği, gerek devletin gerekse sivil-faşist odakların daha azgın saldırılarının hedefine oturmuştur. Deniz Gezmiş’in tişörtünü giydiği için tehdit edilen, sadece Kürt kimliğinden dolayı bıçaklanan, üniversitelerde herkesin gözü önünde katledilen, eylemlerine izin verilme-

Tasfiye hareketinin hakim sınıflar tarafından alabildiğince genişletildiği bu süreçte, faşist saldırılara karşı mücadeleyi MHP’li faşistlere indirgeyen anlayışlardan uzak durulmalı, sorun bütünlüklü görülmeli ve anti-faşist mücadelenin bir kitle faaliyeti olduğu bilince çıkarılmalıdır

yen, en meşru eylemlerde dahi soruşturma terörüne maruz kalan, gözaltına alınan devrimci-demokrat gençliğin kapsamlı saldırıların hedefi olduğu açıktır.

Bu saldırılar sadece halk gençliğinin örgütlü kuvvetlerini hedeflememektedir. Hakim sınıflar bu saldırılarla bir taraftan örgütsüz olan milyonlarca gence göz dağı vermekte öte taraftan gençliği sömürü düzeyi içerisine hapsederek yozlaştırma ve duyarsızlaştırma politikaları eşliğinde gençliğin apolitikleştirilmesine hız vermektedir. Devletin bu saldırılarda önemli mesafe kat ettiğini tespit etmek gerekir. Devrimci hareketlerin gerileme ve dağılma süreçlerine paralel olarak, devrimci- demokrat gençlik hareketlerinin de aynı süreci yaşadığı görülmektedir. Üniversite ve liselerde son derece sınırlı bir kesimi oluşturan devrimci, demokrat gençlik, mevcut pratiğiyle,

karşı karşıya kalınan büyük ve kapsamlı saldırıları boşa çıkarmanın uzağındadır.

Halk gençliğini maruz kaldığı saldırılar karşısında karşı koyamaz hale getiren nedenlerin başında, örgütlü gençlik hareketlerinin dar grupçu pratikleri gelmektedir. Öğrenci gençliğin en geniş kesimlerini örgütleme ve kendi hakları etrafında bir araya getirme pratiğinden büyük oranda uzaklaşan gençlik hareketleri, önemsiz, tali meselelere takılıp kalmakta ve asli sorumluluklarını yerine getirmemektedir. Bu durum gençlik hareketleri açısından mevcut tasfiyeci dalganın dolaysız sonuçları olarak görülmelidir. Sınıf mücadelesine böylesi bir gençlik faaliyetinin istenen katkıyı sunamayacağı açıktır. Hakim sınıflar açısından elde edilen başarı bu derece büyüktür ve devrimci-demokratik gençliğin "eylem pratiği" mevcut haliyle kaldığı müddetçe sömürü düze-

ni için tehlikeli değildir. Aksine istenilen ve arzu edilen-
dir. Çünkü sömürü düzeninin sahte “demokrasi” ve
“özgürlük” oyununda, düzeni değiştirme gücü, hazırlı-
ğı ve perspektifi olmayan hareketlere ziyadesiyle ihti-
yaç vardır. Bilinmelidir ki böylesi hareketler, hakim sı-
nıfların “katılımcı demokrasisi”nde dünya kamuoyu-
nun gözlerini boyamak ve gençliğin dinamizmini kö-
reltmek için birebirdir. Onun için fabrikalarda, tarlalar-
da, meydanlarda ezilenlerin yükselen mücadelesiyle
birleşmeyen; kampüslerde, kantinlerde içi boş slogan-
larla, kendi dar, sınırlı dünyasında “solculuk” icra eden
gençlik hareketlerinin, düzen içi gençlik hareketi ol-
maktan öteye gitmeyeceği bilince çıkarılmalıdır.

Bu bağlamda yükselen faşist saldırıların geriletilebil-
mesinin yegâne yolu gençliğin en geniş kesimlerinin
örgütlenmesi sorununu çözmektir. Bu perspektiften
uzaklaşan gençlik hareketleri giderek faşist saldırı-
nın “solcularla sağcılar” arasında yaşanan çatışmalar

şında bir faaliyetiyle karşılaşmıyoruz. Böylesi bir
pratik hattın, faşist saldırılara karşı mücadelede or-
taya çıkan ihtiyaçları karşılamadığı ortadadır. Bu
nedenlerden kaynaklı devrimci, demokratik gençlik
hareketleri sürekli daralmakta ve saldırılar karşısın-
da etkili mücadele merkezlerine dönüşmemekte-
dir. Devrimci, demokrat gençler elbette kendilerine
yönelen fiili saldırıları yanıtsız bırakmazlar; fakat
bu yanıtları zaten sınırlı olan güçlerini haftalarca
“oradan oraya koşturma” şekline çevirmezler. Çün-
kü bizlerin asli sorumluluğu, faşist saldırılar altında
da, en geniş kesimlerle buluşmak ve onları kendi
sorunları etrafında örgütlemektir. Faşist saldırıların
dönemsel olmadığı, örgütlenmeyi dağıtmak, gerilet-
mek üzerine tasarlandığı hatırlanacak olursa dev-
rimci tavır konusunda daha iradi pratikler sergilen-
mesi gerektiği görülecektir.

**DEVİRİMCİ, DEMOKRAT GENÇLER ELBETTE KENDİLERİNE YÖ-
NELEN FİİLİ SALDIRILARI YANITSIZ BIRAKMAZLAR; FAKAT
BU YANITLARI ZATEN SINIRLI OLAN GÜÇLERİNİ HAFTALARCA
“ORADAN ORAYA KOŞTURMA” ŞEKLİNE ÇEVİRMEZLER.**

**ÇÜNKÜ BİZLERİN ASLİ SORUMLULUĞU, FAŞİST SALDIRILAR
ALTINDA DA, EN GENİŞ KESİMLERLE BULUŞMAK VE ONLARI
KENDİ SORUNLARI ETRAFINDA ÖRGÜTLEMektir. FAŞİST
SALDIRILARIN DÖNEMSEL OLMADIĞI, ÖRGÜTLENMEYİ DA-
ĞITMAK, GERİLETMEK ÜZERİNE TASARLANDIĞI HATIRLANA-
CAK OLURSA DEVİRİMCİ TAVIR KONUSUNDA DAHA İRADI
PRATİKLER SERGİLENMESİ GEREKTİĞİ GÖRÜLECEKTİR**

olarak algılanmasına hizmet etmekte ve en geniş ke-
simleri bu saldırılar karşısında sömürü düzeninin ta-
rafına itmektedir. Öyle ki herhangi bir alanda gerçek-
leşen faşist saldırılar devrimci, demokratik gençliği
haftalarca bu olaya kilitlemekte ve anti-faşist müca-
dele “3-5 gözü pek devrimcinin kahramanca dövüşçe-
rek” saldırıları püskürttüğü pratikler olarak algılan-
maktadır. Bu kısır döngü sürekli tekrarlanmakta ve
devlet, devrimci, demokratik gençliği bu saldırılarla
oyalayarak ve kendisi de hakem pozisyonuna soyu-
narak kapsamlı saldırılarını devam ettirmektedir.

Yanı sıra bugün devrimci, demokratik gençlik hare-
ketlerinin gerek eylem birlikleri içerisinde gerekse
de kurumsal pratikleri içerisinde, çoğunlukla afiş
asmak, bildiri dağıtmak, sesli ajitasyon yapmak di-

Tasfiye hareketinin hakim sınıflar tarafından alabil-
diğince genişletildiği bu süreçte, faşist saldırılara
karşı mücadeleyi MHP’li faşistlere indirgeyen anla-
yıslardan uzak durulmalı, sorun bütünlüklü görül-
meli ve anti-faşist mücadelenin bir kitle faaliyeti ol-
duğu bilince çıkarılmalıdır. Halk gençliği açısından
temel görev, anti-faşist mücadeleye devrimci önder-
liğini kavuşturarak, gençliğin en geniş kesimleriyle
bütünleşmek ve böylelikle anti-faşist mücadeleyi,
gençliğin devrimci bir önderlik arkasında saf tuttuğu
bir noktaya çekmektir. Halk gençliği bulunduğu her
alanda, faaliyet yürüttüğü her mevzide, özgün çalış-
ma tarzını yaratıcı gücüyle birleştirmelidir.

Halk gençliğinin çalışmaları başta işçi ve köylüler ol-
mak üzere diğer ezilen kesimlerin hak talepleri mü-
cadelesi ile buluştuğu oranda gerçek anlamını kaza-
nacaktır. Hakim sınıfların yoğun saldırılarla çarpıt-
maya, engel olmaya çalıştığı tam da budur. Dolayı-
sıyla ezilenlerin hak talepleri mücadelelerinin daha
da yükseleceği önümüzdeki süreçte, halk gençliği
kendisine ait olmayan bütün yanlış çalışma pratikle-
rinden hızla kopmalı ve sorumluluklarını yerine ge-
tirme bilinciyle hareket etmelidir. Unutmayalım ki,
kısa-orta ve uzun vadeli hedefler ekseninde hareket
eden, politik bir kitle faaliyeti ile başlanamayacak
hiçbir şey yoktur.

İNTERNET VE SİYASET

1960'lı yıllarda Amerikan Savunma Bakanlığı'nın ihtiyaçları gereği, askeri üstünlük elde etme amacıyla geliştirilen, daha sonrasında ise 1990'lı yıllarda ticari amaçlı kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte, hızla artan kullanıcı sayısı ile, bugün internet, sosyal bir olgu haline gelmiştir.

Ülkemizde internet, 1990'lı yılların sonlarına doğru özel şirketler tarafından ticari amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır. O günlerde son derece sınırlı sayıda Türkçe internet sitesinin olduğunu söyleyebiliriz. Bunun en önemli faktörlerinden birisi kullanıcı sayısının azlığıdır demek yanlış olmayacaktır.

2000'li yılların ardından hızla artan kullanıcı sayısı, bağlantı tekniklerinin geliştirilmesi, internet kullanım fiyatlarının düşürülmesi, reklamlar... Bütün bunlara paralel olarak internetin her evde olması gereken bir ihtiyaç olarak sunulması, bunun sistem tarafından ideolojik ve kültürel anlamda desteklenmesi, interneti gündelik yaşamın bir parçası haline getirmiştir.

Bugün ülkemizin her yerinde internetin bulunduğunu, kullanıldığını söylemek doğru olmasa da köylerden kentlere yaygın bir kullanıma sahip olduğunu söylemek abartılı olmayacaktır. Özellikle genç kuşak, interneti gerek araştırma-inceleme yapmak, gündemi takip etmek, iletişim kurmak için gerekse de sistemin

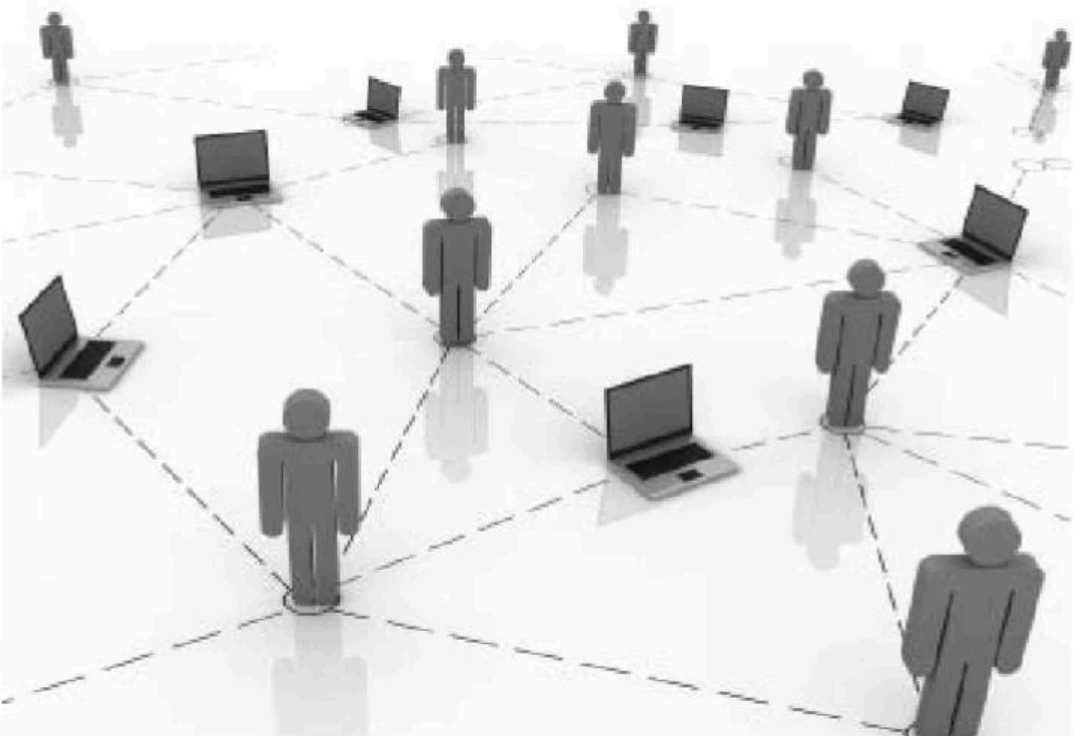
ideolojik etkisi altında "oyalanmak" için oldukça yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

İnternet üzerinden gazete okumak, alış-veriş yapmak, müzik dinlemek, oyun oynamak, video seyretmek, araştırma yapmak, e-posta yoluyla iletişim kurmak daha burada saymakla bitiremeyeceğimiz anlamlı-anlamsız, faydalı-faydasız birçok şeyi yapabilmek mümkün. Halk gençliğinin politik fikirleriyle örtüşün-örtüşmesin, olumlu-olumsuz yönleriyle internet, artık yaşamın bir parçasıdır.

Örneğin neredeyse bütün üniversiteler, interneti öğrenci işleri hizmetinin bir parçası olarak değerlendirmektedir. İnternet kullanımına e-devlet uygulamala-

kin ortaya attığı iddialara karşılık gerçekleştirilen eylemlerde, internet etkin bir şekilde kullanılmış, yaz okulu olmasına karşılık oldukça kitlesel eylemler örgütlenebilmiştir. Elbette burada ODTÜ öğrencisinin bazı meselelere ilişkin duyarlı yapısı ve kamuoyu desteği de etkili olmuştur. Ancak internet üzerinden yapılan çağrılar, yaygın internet kullanma olanaklarına sahip ODTÜ öğrencilerine ulaşmış ve kamuoyu yaratılmasında önemli etkiler göstermiştir.

Ne var ki bu durum toplumun bütün kesimleri için geçerli olacaktır diyemeyiz. Çünkü internet, kullanım yaygınlığı açısından farklılıklar gösterdiği gibi toplumun farklı kesimleri üzerinde de değişken etkilere sahiptir.

nyla birçok kamu kuruluşu da geçmiştir.

Emperyalizmin tekeli altında internet teknolojisi, her ne kadar sömürü sisteminin devamlılığını hedefleyerek geliştirilse de internetin sunduğu kimi olanaklar bilimsel sosyalistlerin onu ellerinde bir mücadele aracına çevirmeye imkân tanımaktadır. Gerek siyasi propagandanın yapılmasında, gerek araştırma-inceleme olanaklarının geliştirilmesinde, gerekse de siyasi faaliyetleri besleyecek araçların geliştirilmesinde internet çok farklı ve yaratıcı şekillerde kullanılabilir.

Örneğin 2008 yaz okulunda ODTÜ’de, Ankara Büyükşehir Belediyesi’nin ODTÜ’nün yıkılmasına iliş-

Siyasi ajitasyon ve propaganda faaliyetlerinde önemli bir araç haline gelen internet artık kendisini bir ihtiyaç olarak dayatmakta ve bu noktada mücadelenin bir parçası haline gelmektedir.

Mücadelenin bu alanında bir eksiklik olarak öne çıkan ve giderilmesi gereken internet sitesi ihtiyacına Demokratik Gençlik Hareketi (DGH), iki seneden uzun bir zaman önce adım atmış ve kendi resmi internet sitesini oluşturmuştur.

DGH, Mart 2008’den bugüne resmi internet sitesini geliştirmiş, halk gençliğinin mücadelesinde daha etkin bir araç haline getirmeyi hedeflemiştir.

İnternet ortamının bu kullanımının mücadeleye sunduğu/sunacağı katkılar üzerinde durmakta fayda vardır.

Öncelikle internet deyince akla gelen en önemli şeylerden birisi hızlıklardır. Birçok şeyin anında internet üzerinden yayınlanması mümkündür. Gazete, dergi, bildiri gibi basılı materyallerin basılması, dağıtımının gerçekleştirilmesi gibi zaman alan süreçlerden geçmesine gerek yoktur. Anında dünyanın her yerinden erişilebilir ve güncel gelişmeler anlık olarak takip edilebilir.

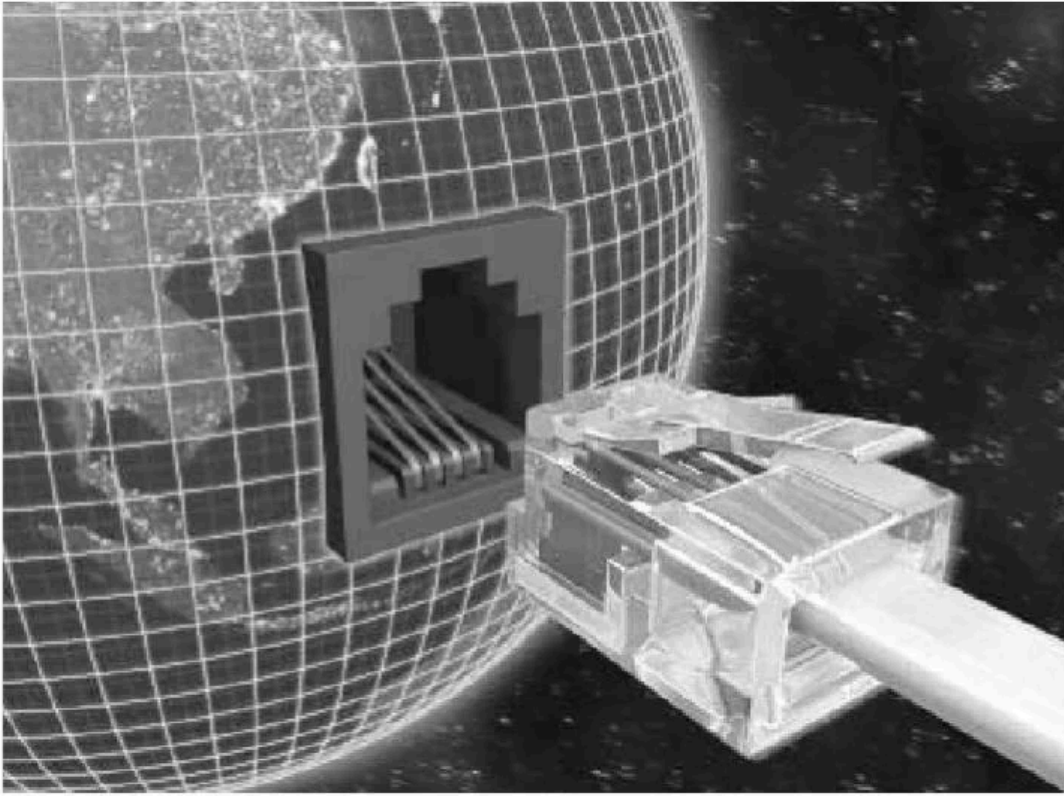
İnternet sitesi bilgileri verileri düzenli bir şekilde depolamak açısından son derece faydalı bir araçtır. Örneğin DGH'nin internet sitesinde 2008 Mart'ından bu

Yaşanan olaya ilişkin, yapılan faaliyete, etkinliğe ilişkin verilen haberlerdeki görsel zenginlik, bu haberlerin etkisini son derece güçlendirmektedir.

Sitede bulunan fotoğraf galerisi, DGH'nin propagandasına katkı sunar bir niteliktedir. Ayrıca bazı tekniklerin zamanla geliştirilmesinin bir sonucu olarak site de daha fazla video yayınlanmaktadır.

Video haberler oldukça ilgi çekmekte, bilgi alma ihtiyacını daha etkili bir şekilde gidermektedir. Bu nedenle DGH video-haberlere gereken önemi verme uğraşı içerisinde.

Sitede "Tarihimizden" ve "Eğitim Notlarından" gibi başlıklar altında bulunan, DGH'nin üzerine yükseldi-

Üzerinden atlanmaması gereken bir noktayı da belirtmekte fayda var. Bir bütün olarak internetin önemini küçümsemek gerektiği gibi abartmamak da gerekir. Mevcut durumda internet diğer hiçbir faaliyet aracının yerini almış değildir. Farklı ve faydalanmaya müsait bir araçtır ve bunu değerlendirmek gerekir.

yana yayınlanan haberlerin arşivine ulaşılabilir.

Bu, oldukça önemli bir olanaktır. Hem geriye dönüp yaşanan olayları inceleme fırsatı sunar hem de geleceğe mücadelenin değişik dönemlerinde açığa çıkan faaliyet arşivini taşır. Her bir faaliyetçi bu siteden faydalanarak faaliyetlerine yön verebilir, zenginleştirebilir. Geçmişe dönük bir inceleme yapabilir.

İnternet sitesi üzerinden yayınlanan haberlerin görsel anlamda öne çıkan yanlarına da vurgu yapmak yerinde olacaktır.

ği tarihsel birikimden süzülen onlarca makale farklı konularda araştırma-inceleme çalışmalarında kullanılacak, devrimci eğitim çalışmalarında faydalanılabilecek zengin bir arşiv sunmaktadır. Üstelik bu arşiv zenginleştirilmeye son derece açıktır.

Özgür Düşün'ün arşivi de sitede mevcuttur. Dergi okurları site üzerinden dilediği yazılara ulaşabilirler. Yayın arşivinin sitede bulunmasının, sitenin içerik yönüyle zengin olmasının önemli faydalarından söz etmek mümkündür.

Somut örneklerle ortaya koyacak olursak, yapılan analizler sonucu sitemize Google gibi arama motorları üzerinden çeşitli araştırma konuları, öğrenci ödevleri için yapılan sorgulamalar sonucu kitle faaliyetleri üzerinden bugün için ulaşamayan insanlar site aracılığı ile DGH'yle buluşmaktadır. Buna "iktisat", "evrim", "materyalizm", "devrim ve insanlık tarihi" gibi konu başlıkları örneklerdir. Bu gerçek, hem halk gençliğinin diyalektik materyalist bakış açısının daha geniş kitlelere ulaşması açısından hem de programın tanıtılması açısından son derece önemsenmelidir.

İnternetin ve internet sitesinin sunduğu bir diğer olanak, faaliyet esnasında açığa çıkan bir takım materyal ihtiyaçlarını hızlı bir şekilde karşılaması ve halk gençliğinin maddi imkânlarını daha tasarruflu kullanmasını sağlamasıdır. Bilindiği gibi DGH internet sitesi üzerinden duvar gazeteleri, bildiriler, afişler vb. materyalleri baskıya hazır bir şekilde yayınlamaya faaliyetlerinin kitle çalışmalarında daha donanımlı olmalarına katkı sunmaktadır.

Bu birçok gündem için oldukça zahmetli ve zaman kaybına yol açan merkezi materyal dağıtımı yükünü hafifletmekte, gelişen gündemi yakalama fırsatını tanımaktadır. Gecesinde hazırlanan ve site üzerinden yayınlanan materyaller gün içerisinde faaliyet alanlarında tüketilmeye hazır bir hale gelmektedir.

Bilindiği gibi Demokratik Gençlik Hareketi'nin güncel gelişmelere, tarihsel olaylara ve takvimsel gündemlere ilişkin yaptığı açıklamalar site üzerinden yayınlanmaktadır. Bu açıklamalar başta DGH'nin örgütlü faaliyetçileri olmak üzere farklı kurumlar ve kişiler tarafından takip edilmekte, bu sayede DGH'nin politik görüşleri daha geniş kesimlere ulaşabilmektedir. Ayrıca sitede bu açıklamaların arşivi mevcuttur. DGH açıklamaları incelenerek, DGH Programı'nın politikadaki karşılığına ilişkin birçok sonuç çıkarılabilir, DGH daha iyi tanınabilir.

Sitede bulunan "Bize Yazın" kısmından DGH'ye farklı fikirler, öneriler iletilmekte eleştiriler, sorular yöneltilmektedir. DGH bu eleştiri ve önerilerden faydalanmakta, gelen sorulara cevaplamaktadır. Bu şekilde DGH'yle iletişime geçip daha sonrasında DGH'yi daha yakından tanıması, faaliyetlerinin katılımcısı olması,

Özgür Düşün'e ulaşabilmiş insanların sayısı azımsanamayacak ölçüdedir.

Sitemizin mücadelemizde daha etkin bir araç haline gelmesi için bizlere düşen görevler nelerdir?

Unutulmamalıdır ki DGH'nin internet sitesi başta halk gençliğinin örgütlü kesimleri olmak üzere, halk gençliğinin yeni demokrasi perspektifiyle sürdürdüğü haklı mücadelesinden beslenmektedir ve bu mücadelede bir araç niteliğindedir. Bu araçtan faydalanıldığı gibi, bu araca kan taşınmalıdır. Bu önemli bir görevdir, aksatılmamalı ve ertelenmemelidir.

Düzenli haber yapılması bu anlamda öne çıkan en belirgin görevlerden birisidir. Bu sadece DGH'nin örgütlü toplama açısından değil, ülkemizde verilen yeni demokrasi mücadelesinde kendisini şu ya da bu düzeyde sorumlu hisseden herkesin görevidir. DGH'nin internet sitesini halk gençliğinin en geniş kesimlerinin katkı sunduğu canlı bir platform haline getirmek bu aracı daha etkin bir hale getirecektir.

Ayrıca yaşanan bir takım olaylara ya da karşılaşılan bazı durumlara ilişkin bütünlüklü araştırma-inceleme, değerlendirme yazıları da artık sitede yer almaktadır. Bunlara yapılan bazı önemli röportajlar da dâhil edilebilir. Faaliyet alanlarında öne çıkan kimi durumlara ilişkin bu gibi yazılar hazırlamak, halk gençliğinin farklı konular hakkında geniş bilgi sahibi olmasına katkı sunmaktadır.

Sonuç Yerine

Üzerinden atlanmaması gereken bir noktayı da belirtmekte fayda var. Bir bütün olarak internetin önemini küçümsememek gerektiği gibi abartmamak da gerekir. Mevcut durumda internet diğer hiçbir faaliyet aracının yerini almış değildir. Farklı ve faydalanmaya müsait bir araçtır ve bunu değerlendirmek gerekir.

DGH de bu aracı kendi sınırları içerisinde ele almış, imkânları doğrultusunda avantaja çevirmeye çalışmıştır. Mücadelede en basit araçlar dahi önemsel, en ufak ayrıntılara dikkat edilmelidir. Tekniğin önemi abartılmadan bu gibi alanlarda yetkinleşmeye gereken önem verilmelidir.

Mavi Marmara ile AKP'nin Ortadoğu Yolculuğu

Filistin halkını yıldırma için yıllardır Filistinlilerin yaşadığı bölgelere yönelik Siyonist İsrail yönetimi tarafından ambargo uygulanmaktadır. Bu ambargo nedeniyle Filistin halkı birçok ihtiyacını temin edememektedir.

Filistin halkına yönelik uygulanan ambargoyu delmek ve İsrail'in bu uygulamalarına son vermesi için uluslar arası bir dayanışma ağı geliştirmek amacıyla İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı (İHH) aracılığıyla bir kampanya başlatıldı. Başlatılan kampanya kapsamında toplanan yardım malzemelerini Gazze Limanı'na götürmek amacıyla yardım filosu oluşturuldu. Yardım filosunda bulunan, Türkiye'den 3, Yunanistan'dan 1, İrlanda'dan 1, İngiltere'den 2, Cezayir'den 1 ve Kuveyt'ten 1 olmak üzere yola çıkan toplam 9 geminin 29 Mayıs günü Gazze Limanı'na varması planlanıyordu. Yardım gemilerinin Gazze Limanı'na yanaştırılmayacağını defalarca İsrail yetkilileri ifade etmelerine rağmen ne Türk yetkilileri ne de yardım gönüllüsü diğer kişilerin vatandaşı oldukları devletlerin yetkilileri ve gemide bulunan yardım gönüllüleri bu uyarıları dikkate almadılar.

Yardım filosunda bulunan ve Türkiye'den hareket eden

Mavi Marmara Gemisi'ne 31 Mayıs 2010 tarihinde sabah saatlerinde açık denizde beklerken İsrail komandoları tarafından baskın yapıldı. Bu baskın sırasında ölenler ve yaralananlar oldu. Bu saldırı olayından sonra başta R. Tayyip Erdoğan olmak üzere Türk Devleti yetkilileri yine İsrail'e yönelik "sert açıklamalarda" bulunup Türkiye Devleti'nden özür dilenmesi gerektiğini belirttiler. Böylesi sert açıklamalara prim vermeyen İsrail yetkilileri ise kendilerinin yaptığının meşru müdafaa sınırları kapsamında kaldığını ifade ederek asıl mağdur olanın saldırıya uğrayan gemidekiler değil, kendi askerleri olduğunu tüm kamuoyuna duyurdular.

Bu yaşanan gelişmeler beraberinde bazı iddia, açıklama ve sorunları da ortaya çıkarmıştır. Bunlar;

- Öncelikle, bu yardım filosu içerisinde yer alan İHH'nin daha çok HAMAS'a yardım ulaştırmak gayesi içerisinde olduğu iddiaları İsrail yetkilileri tarafından ifade edilmiştir.

- İsrail'in Mavi Marmara Gemisi'ne, uluslararası sulara yani açık denizde müdahalede bulunması ile ölüm, yaralama, gözaltıların yaşanması ve gemilere el konul-

ması uluslararası hukukun açıkça ihlalidir.

- Türkiye tarafından ilk açıklamayı yapan, R. Tayyip Erdoğan İsrail'in uluslar arası hukuku ihlal etmesi ve Türk vatandaşı olan 9 kişinin ölümüne neden olan operasyon nedeniyle Türkiye devletinden özür dilemesini ve hayatını kaybedenlerin ailelerine tazminat ödenmesini, gözaltına alınan kişilerin serbest bırakılmasını ve el konulan gemilerin iadesini istedi.

İlk başlık altında irdelediğimiz iddianın doğruluk payı mevcuttur. Çünkü, geçtiğimiz günlerde Almanya'da İHH'nin HAMAS ile irtibatlı olduğu iddiası ile bu kuruluşun birçok şubesi Alman polisi tarafından basılıp birçok eşyasına ve belgelerine el konuldu. Bu kuruluş Alman devleti tarafından "yasa dışı" kabul edilmiştir. Ayrıca, bu kuruluşun hükümet tarafından desteklenmesi ve AKP'nin HAMAS'ı Filistin halkının temsilcisi olarak kabul etmesi söz konusu kuruluşun HAMAS ile irtibatlı olduğuna bir işarettir. Bunun yanında Türkiye'deki siyasi İslami kesimler tarafından İsrail'e karşı mücadele yürüten ve bu mücadelede silahlı mücadeleyi tercih eden örgütler yakın zaman kadar terörist olarak görülmekteydi. Ancak, sosyalist veya soldan etkilenmiş örgütlerin dışında emperyalistlerin Ortadoğu'da sergilemeye başladıkları "Yeşil Kuşak" projesi kapsamında destekledikleri İslamcı örgütler varlığını göstermeye başladıkları andan itibaren Türkiye'deki siyasal İslamcı kesimlerce de bu örgütler desteklenmeye başladı. HAMAS da bu örgütlerden birisidir. Filistin'de yapılan son seçimlerde siyasal alanda hakim olduğu düşünülen El Fetih Örgütü'ne sandıkta fark atarak oyların çoğunu elde etmiştir. Bu andan itibaren İslamcı kesimlerin Filistin halkına ilgisi biraz daha artmıştır. İsrail yönetimi de Gazze'nin yönetiminin El Fetih'ten HAMAS'a geçmesi ile birlikte Gazze bölgesine yönelik ambargo uygulamalarına başlamıştır. Böylece, bu bölgeye yapılan her yardım haliyle aynı zamanda HAMAS yönetiminin idaresine ve HAMAS'a yapılan bir yardıma dönüşmüştür. Türkiye'nin Filistin'e yapılan yardım kampanyalarını bu derece canı gönülden desteklemesinin nedeni; HAMAS'ı Filistinlilerin meşru temsilcisi olarak kabul etme düşüncesinden öte, Ortadoğu'da kendisinin uluslararası rakiplerinden boşalan alanı İsrail'le didişerek doldurmaya çalışıyor olmasıdır.

Türkiye'nin yeni diplomasi anlayışı Ortadoğu'nun dengeğini ne ölçüde değiştirecek?

Bu sorunun cevabını vermek için Mavi Marmara baskını beklememiz gerekti. Sivillerin hayatını yitirmesi ile sonuçlanan kanlı baskın sonrası tecrübe edilen yeni dış ilişkilere dönük politikalar, zaten İsrail ile Davos sonrası tam anlamıyla somut bir kimlik kazan-

mış, elle tutulur hale gelmişti.

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Başbakan Başdanışmanı büyükelçi olarak görev yaptığı dönemden başlayarak "dış düşman" algısını değiştirmeye başladı. "Komşularla sıfır sorun" yaklaşımı ile Şam, Bağdat ve Irak Kürdistan'ı, Tahran, Atina, Sofya, Tiflis, hatta Erivan ile diplomatik alanda adımlar attı. Bu adımların bazılarında zemin zaten sağlamdı, sorunların çözümü de o kadar zor olmadı. Ancak Ermenistan ile imzalanan anlaşmalar, Karabağ meselesinin çözümünde Azerbaycan ile sıkıntı yaşayan Türkiye, futbol diplomasisi ile Ermenistan üzerinden çıktığı "Kafkasya'nın istikrar" yolculuğunu yanım bıraktı.

Buna karşılık 2008'deki Gürcistan müdahalesi sırasında Tiflis lehine batılı ülkelerin yanında yer almasına rağmen, Rusya ile girilen tavize dayalı ilişkiler sonucu vizesiz seyahat imkanı alınması, Rusya ile yaşanan gerilimi gevşetti. Yunanistan ile ilişkilerde daha önceki yıllarda başlayan temaslara devam edildi. Kıbrıs konusunda, Annan Planı ve sonrasındaki referandum sürecinde elinden geleni yapmış olduğu izlenimi vererek elini eteğini adadan çeken, seçimlerde bir dönem ittifak ettiği dönemin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat'ı yalnız bırakan Türkiye, Avrupa Birliği'ni(AB) ise artık pek ciddiye almadığı izlenimi yaratmaya çalışmıştır.

Bir bölgesel güç olmak üzerine kurulu yeni dış siyaset yönelimi, bu tür uluslararası kurumlarda etkin olmayı da gerektirmektedir. İsrail'in operasyon düzenleyerek dokuz silahsız sivil sapanla taş attıkları gerekçesiyle öldürmesinin ardından Dışişleri Bakanı Davutoğlu tarafından Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi(BMGK) mekanizması hemen harekete geçirildi. Böylece Türkiye, Ortadoğu'daki kaygan zeminde, etki alanını genişletmeye çaba harcamaktadır.

Tayyip Erdoğan, Davos sonrası İsrail'e ikinci kez "sert çıktığı" için Arap dünyasında "kahraman" ilan edilmiştir. Bir başan gibi sunulan ve ne anlama geldiği başlangıçta net olarak anlaşılamayan BMGK üyeliğinin ise gelinen yeni süreçte neyi ifade ettiği görünür hale gelmiştir. Türkiye, ayrıca İran kozunu kullanmış ve başa oynamak istediğini göstermiştir.

Uranyum takası için Brezilya ve İran ile imzalanan anlaşmalarla "ılımlı İslamcı", batıya meyyal, doğuyu ihmal etmeyen, HAMAS yanlısı Erdoğan birden bire bütün dikkatleri üzerine çekti, Cemal Abdülnasır ile kıyaslanır oldu.

İran ile ilişkileri şüphe uyandırır da Türkiye'nin AB ile münasebetleri, Hindistan, Pakistan gibi nükleer güce sahip düşman kardeşler ile kurduğu ilişkiler, çevre ve yaşam adına kuvvetli riskleri bannırdığını bildiği halde

bölgesel güç olmanın yolunun nükleerden geçtiğini bile-
rek santral yapımı konusunda Rusya ile geliştirdiği
ilişkiler üzerinden Adalet ve Kalkınma Partisi(AKP),
herkes başka şeylerle uğraşırken rakiplerinden boşalan
yerleri hemen doldurmak suretiyle küresel aktör olma-
nın yollarını arıyor. Bu uğraşında her türlü popülizmi
yapıyor; ama ekonomik realitesini hesaba katmadan ve
gelir dağılımı uçurumunu düzeltmeden, istihdam arata-
cak üretimden ziyade "sıcak para" ekonomisine yönelip
geçici iyileşmeler sağlamanın ötesinde bir ekonomik
maharet sergileyemiyor.

AKP, bölgede neoliberalizmin kuralları ile emperyal
oyununu oynamaktadır. Bu oyunu oynarken PKK'yi
yok etmek adına giriştiği askeri operasyonlar ve Akde-
niz'de yaptığı askeri tatbikatlarla askeri gücünü ispatla-
ma ile işe başlarken bunu halihazırda devam ettir-
mektedir. AKP hükümeti ve Türk devleti kendi ülkesin-
de başta Kürt sorunu olmak üzere birçok sorunu ötele-
ken, ABD'ye karşı, tam da NATO'nun Afganistan'da ih-
tiyacı olan tipte bir orduya sahip olma kozunu kullana-
rak; "gönlümü hoş tutarsan sadece Kabil'de değil, ABD
ve NATO operasyonlarının yoğun şekilde sürdüğü yer-
lerde de görev yapabilirim, bana iyi davran" demek gibi
bir niyeti olduğunu açıkça ifade etmektedir.

Mavi Marmara gemisine yönelik İsrail'in saldırısından
sonra, AKP'nin dış ilişkilerden sorumlu başkan yar-
dımcısı Ömer Dinçer, İsrail'le askeri anlaşmalar da
dahil olmak üzere bütün anlaşmaların iptal edilebi-
leceğini söyledi. Devamında yapılan "Çatışma senar-
yoları oyuncak değil. Bunun hiç zikredilmemesinden
yanayız. Çatışma senaryolarının dışında hakkınızı,
hukukunuzu elde edeceğiniz; karşınızdakine müeyyi-
de uygulayacağınız bir sürü enstrüman mevcuttur.
Türkiye-İsrail ilişkilerinde bundan sonraki yol harita-
sında, yakın vadede, askeri anlaşmalar ve diğer bağ-
lantılara kadar her şey feshedilir, feshedilecektir" yö-
nündeki açıklamalardan kısa bir süre sonra yine hü-
kümet yetkilileri tarafından ülkeyi yönetmek işinin ba-

sit bir iş olmadığı, "bekara kan boşamanın kolay
olduğu" ifade edilmiş, "Heron'larla ilgili sorun yok.
İkili askeri ilişkilerde menfaat esastır" yönünde beyan-
larda bulunularak AKP'nin İsrail'e karşı ne derece
"sert tavır" takındığı alenen belgelenmiştir.

Bu durum ve AKP hükümeti yetkililerinin, İsrail'in
yardım gemilerinin Gazze Limanı'na yanaşmalarına
izin vermeyecekleri ve müdahale edecekleri yönünde-
ki açıklamalarına rağmen bu gemilere hiçbir koruma
önlemi sağlamamaları aslında dış politikalarının ne
kadar zayıf olduğunu göstermektedir. Çünkü İsrail
yetkilileri daha önceden birçok yabancı yardım gönül-
lüsüne yönelik de saldırı emirleri vermişti. AKP'nin
yaptığı, sadece Ortadoğu'da ABD'nin tek ve gözde
jandarmalığını yapmak adına kurusıkı sözler sarfet-
mekten başka bir şey değildir. Birleşmiş Milletler Gü-
venlik Konseyi'nin, İsrail hakkında yaptığı açıklama-
ları, bugüne kadarki en sert açıklamalar olarak değer-
lendirip kendilerini tatmin etmişler ve İsrail'in ulus-
lararası sularda, uluslararası hukuku hiçe sayarak TC
vatandaşlarının da yaşamlarına son verdiğini bir
anda unutupmuşlardır.

R. Tayyip Erdoğan'ın, 12 Eylül 2010 tarihinde yapıla-
cak olan Anayasa Referandumu mitingleri için gittiği
yerlerde yaptığı konuşmalarda özellikle değindiği;
"Mazlumların, hakkın ve hukukun savunucusu Tür-
kiye var. Gündemi belirlenen değil, gündemi belirle-
yen Türkiye var. Gazze'de, Kudus'te Türkiye var..."
ifadeleri gerçeği yansıtmamaktadır. Arap halkları Tür-
kiye'nin, siyonist İsrail Devleti ve onun saldırılarına
göz yuman emperyalist ABD'nin kadim dostu olduğu-
nu çok iyi bilmektedir. Davos'ta ve Mavi Marmara ge-
misine yönelik saldırılar ertesinde yapılan çıkışları,
salvo atışlardan öteye gitmemektedir. Türkiye'nin Or-
tadoğu'da tek ve etkin bir güç haline gelmesi ABD'nin
iyi çocuğu İsrail varlığını korudukça mümkün olma-
yacaktır. Yani, Mavi Marmara ile Ortadoğu'ya açıl-
mak bile Türkiye'yi ve R. Tayyip Erdoğan'ı Ortado-
ğu'nun fatihi yapmaya yeterli olmayacaktır.

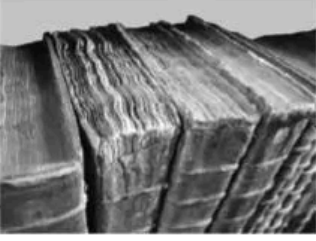
KİMLİK KARTI

...

Kaydet!**Arabım****Adım var yalnız, yoktur soyadım****Öfkeden köpürerek yaşayan
en sabırlı insanıym bu diyarın****Zamanın doğuşundan
yılların başlamasından
selvilerden, zeytinlerden****otların yeşermesinden
daha eskiye uzanır köklerim!****Karasaban süren bir ailedendir babam
soylu efendilerden değil****Ve dedem bir çiftçiydi
ne nesebi vardı ne de şeceresi!****Kitap okumaktan evvel
güneşin yükselişiydi bana öğrettiği****Evim bir korucu kulübesi
dallardan ve kamışlardan****Rahatlatıyor mu seni bu durumum?
Adım var yalnız, yoktur soyadım**

...

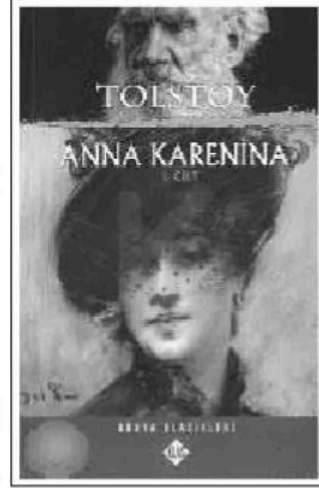
Kaydet!**Arabım****Sen yağmaladın bağlarını atalarımın****Benim ve tüm çocuklarımın
sürdüğü toprağı sen yağmaladın****Bana ve torunlarıma
hiç bir şey bırakmadın****şu kayalıklardan başka!****Söylendiğine göre hükümetiniz
bunları da alacakmış, öyle mi?****Madem öyle!****Kaydet!****Kaydet ilk sayfanın ta en başına****Nefret etmem insanlardan****Hiç kimseye saldırmam!****Ama aç kalınca****toprağıma gaspedeni çiğ çiğ yerim!****Kolla kendini, kork benim açlığımdan****Kork benim öfkemden!****Kolla kendini!****MAHMUT DERVİŞ**

K İ T A P L I K

Anna Karenina

Lev Tolstoy
Klas Yayınevi

Anna Karenina, gerçek kurgusuyla Rus Aristokrasisi'ni ve Rusların kendi ülkelerinin toplumsal yaşantısını en belirgin hatlarıyla yansıtan bir romandır. Anna Karenina, Rus Aristokrasisi'ne mensup bir kadının evlilik dışı ilişkisini ve aile kurumunda ezilen tarafı temsil eden kadının trajedisini gözler önüne serer.

Anna, şık, güzel ve zeki bir kadındır. "Kibarlar dünyası" diye tabir edilen Rus Aristokrasisi'nin en çekici kadınıdır ve yüksek bir devlet memuru ile evlidir. Birçok ailede olduğu gibi monoton bir hayat süren Anna'nın evliliğindeki tek mutluluğu oğludur. Eşini, evdeki hizmetçiyle aldatan ağabeyinin evliliğinin tehlikede olduğu haberini alan Anna araları açılan evli çifti barıştırmak için Moskova'ya gider. Yaptığı yolculuk sırasında tren vagonunda genç bir kontla, Vronski ile karşılaşır ve ona aşık olur. Aynı duyguları Vronski de yaşamaktadır; umut verdiği başka bir kadın olmasına rağmen Anna'nın peşini bırakmaz ve Anna da sonunda Vronski'nin aşkına karşılık verir.

Vronski'nin umut verdiği Kiti, ona aşkını ilan eden, çiftçilikle hayatını sürdüren Levin'in evlilik tek-

lifini Vronski için reddetmiştir. Çünkü Kiti'nini annesi Prenses, kızının yüksek sosyeteden birisiyle evlenmesini istemekte ve bunun için çaba sarf etmektedir. Fakat Prenses'in umutları suya düşer; çünkü kızıyla evlenmesini istediği Vronski Anna ile bir ilişki yaşamaktadır. Kiti, Vronski'nin Anna ile ilişkisini duyunca yıkılır; fakat Levin'in ilgisinin devam ettiğini görünce ona karşılık verir ve Levin ile evlenir.

Anna ve Vronski yaşadıkları ilişkiden dolayı "kibarlar dünyası"ndan dışlanırlar; çünkü Anna kutsal olan evlilik kurumunu yok saymıştır. Buna rağmen ilişkileri ilerler ve Anna, Vronski'den hamile olduğunu öğrenir. Bu süreçte Anna, kocasından ayrılmak istediğini bildirirse de Anna'nın kocası bunu reddeder; hatta onu affetmeyi bile göze alır. Anna'nın kocasının onu affetmeyi göze almasının nedeni kaybetme korkusu değildir; aldatılan bir erkek olduğu sosyete tarafından bilindiği için bürokratik geleceğinin zedelenmesinden korkmaktadır. Bir başka sebep ise Anna'nın kocasının yaşamında önemli bir etken olan Hristiyanlığın, evliliği bir görev olarak belirlemesi ve boşanmayı hoş karşılamamasıdır. Anna'nın kocası kilise ona hak tanımış olsa bile

boşanmayı kabul etmez.

Kocasından bir türlü ayrılamayan ve bunun yanı sıra ait olduğu sosyete dünyası tarafından dışlanan Anna, Vronski ile beraber İtalya'ya kaçar ve birlikte yaşamaya başlarlar. Bu kaçış, her ikisinin de kaçınılmaz sonunu hazırlamaktadır; çünkü Vronski de toplumdaki itibarını kaybetmiştir ve bu nedenle yitlik görev duygusuna gömülmüştür. Vronski, Anna için en büyük "fedakarlığı" yapıp görevinden ayrılmıştır ve bu yitlik görev duygusu zamanla Vronski'nin Anna'dan uzaklaşmasına yol açar. Toplum ve kilise tarafından kendisine biçilmiş aile kurumu görevlerinden (anne ve iyi bir eş) sıyrılarak sadece aşkı seçen Anna, Vronski'nin içine kapanıklığını ve kendisine karşı bu soğukluğunu sevgisinin bittiğine yorar. Bu düşünceyle Anna, nasıl ki bir tren garında aşık olup kendisi için yeni bir yaşamın kapısını araladıysa, yine bir tren garında

mutluluğu adı altında can sıkıntısından başka bir şey değildir" der Engels.

"Ama her iki durumda da, evlilik, eşlerin sınıf durumu üzerine kurulmuştur; bu bakımdan her zaman kendi dışlarında kararlaştırılan bir evlilik demektir. Gene her iki durumda da, durumun gereklerine göre yapılan bu evlilik, çoğunlukla en pis fuhuş haline dönüşür –bazen her iki tarafın, ama daha çok kadının fuhuşu haline; eğer kadın alelade orospudan ayrılıyorsa, bunun tek nedeni, vücudunu, bir ücreti gibi, parça başına kiralamayıp, bir köle gibi, bir seferde tamamen satmasıdır."¹

Özel mülkiyetin temel parçası olan ailenin ya da evliliğin özel mülkiyet ile ilişkisi, 1844 El Yazmaları'nda şu şekilde dile getirilir: "Özel mülkiyet ilişkisi, topluluğun şeyler dünyası olarak süregelir. Son olarak, evrensel özel mülkiyeti, özel mülkiyetin

...her iki durumda da, evlilik, eşlerin sınıf durumu üzerine kurulmuştur; bu bakımdan her zaman kendi dışlarında kararlaştırılan bir evlilik demektir. Gene her iki durumda da, durumun gereklerine göre yapılan bu evlilik, çoğunlukla en pis fuhuş haline dönüşür –bazen her iki tarafın, ama daha çok kadının fuhuşu haline...

intihar ederek bu kapıyı sonsuza dek kapatır. Anna'nın ölümüyle Vronski, ruhsal çöküntüye girer ve daha sonra tüm yaşamını orduya adar.

Anna Karenina, ilk bakışta evlilik dışı bir aşkın trajedisi gibi görünse de 19. yüzyılda Rusya'nın toplumsal yapısını (aristokrat sınıfı, serfler), kadın ve erkek rollerini, en önemlisi de evlilik kurumunun tüm yönlerini teşhir eden bir eserdir. Engels'in "Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni" adlı kitabında ele aldığı gibi burjuva evlilikleri, Katolik ülkelerde burjuva delikanlısına gerekli kadını bulan büyüklerin etkisiyle oluşturulur. Bunun doğal sonucu olarak da tek eşlilik içerisindeki çelişkiler ortaya çıkar: "Erkeğin ya da kadının, özellikle kadının eşi tarafından aldatılması." Engels, tek eşliliğin sonucu olarak gördüğü aldatmaya kilisenin boşanmayı yasaklaması olarak çözüm getirdiğini ifade eder. Tıpkı Anna'nın kocasının sahip olduğu itibarı, bürokratik geleceğini kaybetmemek ve kutsal kilisenin gerektirdiği görevi yerine getirmek için eşinden ayrılmayı reddetmesi gibi. "Protestan ya da Katolik olan tek eşli evlilik, aile

karşısına çıkarma hareketi, evliliğin karşısına, bir kadının topluluksal ve ortak mülkiyet olduğu kadınlar topluluğunu çıkarmak gibidir. Kadın nasıl evlilikten fahişeleşmeye geçiyorsa, bütün servet dünyası da özel mülkiyet sahibinin tek başına evlilik ilişkisinden topluluk içinde genel fahişeleşme durumuna geçmiş olur."²

Anna Karenina, 19. yüzyılın Çarlık Rusyası'ndaki toplumsal yapıyı, özde de aile kurumunu anlatıyor olsa da, kitap günümüz toplumlarındaki kadın-erkek rollerine; toplumun ona biçtiği rolleri yerine getirmede; kadının yaşayabileceği trajedisine; din olgusunun toplumlar üzerindeki etkisinin nasıl bir baskı aracına dönüştüğüne ilişkin önemli veriler sunmaktadır.

Dipnotlar:

1- Engels, Friedrich, 'Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni', sf. 68, Eriş Yayınları, 2003.

2- Marx, Karl, '1844 El Yazmaları', sf. 108, Biri-kim Yayınları, İstanbul 2003.

Kürd'ün kısa tarihi

SADIK VARER

Bin yıl kadar önce, yayılma alanı olarak Anadolu'yu seçen Türkler, M.Ö. 2000'li yıllara ait Sümer eşik taşlarında Kar-da-ka Ülkesi olarak kayda geçmiş bulunan Kürt yurduna girerler. Anadolu'ya yayılma isteklerini uygulamaya koyan Türkleri örgütlü bir Kürt gücü karşılar. Kürtlerle Türkler arasındaki tarihsel çatışma böylece başlamış olur.

Anadolu'yu işgal eden Türklerin Kürtlerle kurdukları ilişkilerdeki politika tercihleri, yakın tarihsel geçmişin analizinde önem kazanacak uygulamaları içeriyordu. İlişkilerde belirgin iki yöntem vardı; birinci yöntem, zor kullanarak Kürt beyliklerine boyun eğdirmek ve işgal edilen Kürt toprakları üzerine Türk sancaklarını çekmek; ikincisi de, politikanın birinci adımında başarısızlık yaşandığında, boyun eğmeyen Kürt beylikleri ile 'işbirliği' yapmak.

Kürt coğrafyasında denetim kolaylığını amaçlayan Türkler, kimi bölgelerde de atanmış valilerin yönetiminde "Kürt Eyaletleri" örgütlediler. Ancak bu adımlar çoğu kez Kürt isyanları ile karşılaştı, politika uygulamada eksik kaldı.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde Kürdistan politikası görece 'esneklik' kazandı. Osmanlı'nın Kürdistan politikası, 1514 Çaldıran Savaşı'ndan sonra yeniden biçimlendirildi. Kürt aşiretlerini ve onların yerleşik feodal düzenlerini tasfiye edip saraya bağlamanın imkansızlığını gören Osmanlı, Kürtlerin verili düzenlerini tanıyıp, onları, Osmanlı İmparatorluğu'nu tehdit eden İran'a karşı kullanma, Kürtlerden bir tampon bölge oluşturma politikasını benimsedi. Bu politika, İran'la Osmanlı arasında imzalanan ve Kürt yurdunu 'resmen' ikiye bölen Kasr-ı Şirin Antlaşması'ndan (1639) sonra da önemini korudu.

Konu, Osmanlı'nın Kürt beyliklerini yedekleme faaliyetlerinden açıldığında, İdris-i Bitlisi'yi anmadan geçmemek lazım. Yavuz Sultan Selim döneminde merkezi otoriteyi tanımayan Kürt beyliklerinin yedeklenmesinde 'İdris-i Bitlisi çaşlığı'nın rolü büyüktür.

Prof. Şerafettin Turan, Atatürk Üniversitesi Yıllığı'nda, Osmanlı'nın tımar sistemini uygulamadığı 'Kürt hükümetleri'ni şöyle aktarıyor: "Diyarbakır eyaletine bağlı hükümetler; Hazro hükümeti, Cizre, Eğil, Tercil, Palu, Kih, Genç hükümetleri, Van eyaletine bağlı Bitlis, Hizan, Hakkari, Mahmudi, Ekrad hükümetleri, Şehrizur eyaletine bağlı Mıhrızan ve Mıhnvan hükümetleri, Bağdat eyaletine bağlı İmadiye ve

rev yapanların zeameti ve sancağı oğluna veya akrasına verilir. Ama hükümet diye yazılan sancaklar içinde tımar ve zeamet yoktur. Beyler kim ise mülk sahibi olarak da hüküm sürerler. Evlere, arazilere, mülklere bunlar sahiptir. Yazılmaktan ve gezilmekten uzak bırakılmışlardır. Hükümetler şunlardır: Cizre hükümeti, Eğil hükümeti, Genç hükümeti, Palu hükümeti." (Seyahatname, Cilt 1.)

Osmanlı'nın Kürtler üzerinde gerçekleştirdiği tüm boyun eğdirme operasyonlarına karşın, kimi Kürt beylikleri başkaldırı geleneğine yaslanarak ekonomik ve siyasi yapılarını korumayı başardılar.

(...)

Oşti hükümetleri" (17.Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun İdari Taksimatları.)

Evliya Çelebi de, Osmanlı düzeninden bağımsız feodal birlikler olarak tanımlanabilecek Kürt hükümetlerinden söz eder. Evliya Çelebi, toprakların sahipliğini sarayın yaptığı Osmanlı'nın toprak düzeninden farklı olarak tam bir feodalizme sahip olan bu sosyo ekonomik ve siyasal yapıları ilişkin şunları yazmış: "Diyarbakır eyaleti: 19 sancaktır, 5 hükümettir. Bu sancakların 11'i Osmanlı malı olup, Osmanlıların öteki kent ve memleketleri gibi yönetilir. Yavuz Sultan Selim buraları feth ve zapt ettiği zaman yurtluk ve ocaklık olarak bağışlamıştır. Azilleri, tayinleri hep kendilerine aittir. Topraklarında tımar ve zeamet vardır. Bina ve ürünler devlete yazılır. Sefer olursa, tımara bağlı olanlardan başka, başkaları gibi alaybeylerinin altında gö-

1789 Fransız Devrimi'nden sonra Avrupa'da hızla çoğalmaya başlayan ulusalcı akımların etkisi, Osmanlı İmparatorluğu'nun hegemonyası altındaki halklarda da yansımaları buldu. Balkan halkları, ulusalcı çıkışla artan oranlarda bağımsızlık mücadelesine atıldılar. Bu dönemde, feodal üretimin yanında ticaretle ve çok cıllı düzeyde sanayi işleriyle buluşmaya başlayan Ermeniler de, Avrupa'dan yayılan ulusalcı sinyalleri almaya, iktisadi yapıdaki değişim dinamiklerine bağlı olarak ulus bilinci edinmeye başladılar. Anadolu'nun Ermenistan coğrafyasında bilince çıkan ulusçuluk, Ermenilerin 'Bağımsız Ermenistan' talebiyle siyasi arenaya çıkmalarıyla yeni bir boyut kazandı. Aynı süreçte Kürtler, ekonomik gerilikleriyle ve Osmanlı'nın ümmet bilincinin ulus bilincine set çekici etkisiyle, Avrupa'da ve çevre ülkelerde gelişen ulusalcı dalga-

dan fazlaca etkilenmediler. Etkilenme ve ulusal uyanış, ilkin, başkaldın geleneğiyle Osmanlı'nın karşısında tutunmaya çalışan Kürt beyliklerinde görüldü.

1880'de Şeyh Ubeydullah önderliğinde başlayan ayaklanmada belirgin bir ulusal talep vardı. Fakat, Şeyh Ubeydullah'ın, "Kürdistan'ı özgürlüğe kavuşturup huzur ve bereket dolu bir ülke yaratma" düşüncesi gerçekleşemedi; Osmanlı ve İran saldırılarına dayanamayan ayaklanma güçleri yenildiler.

Çoğunluğunun ulus bilincine ve yaşanan eylemliliklere uzak durmasına karşın, kimi Kürt önderlerinin ulusal uyanışı Osmanlı'yı tedirgin ediyordu. Olası gelişmelerin ayırımına varan Osmanlı, 1891'de, egemenlik ala-

alan bildirinin bir bölümü şöyledir: "Büyük bir devrim için partiye ihtiyaç var. Arnavutların taktikleri ömek alınabilir. Önce vergileri vermemek, sonra Türk yöneticilerini rahatsız edip acze düşürmek, sonra da iktidarı oluşturulması ve Bağımsız Kürdistan çağrısı."

Kürdün bağımsızlık talebi İngiltere ve Fransa tarafından 'değerlendirildi'; İngiltere ve Fransa Bağımsız Kürdistan talebini destekliyordu!.. Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı düşüncesine uzak olan bu emperyalist devletlerin amaçları açıktı; bölgedeki petrol çıkarlarının garanti altına alınmasıyla bağlı bir Kürt devleti kurmak ve genç Sovyetler Birliği'nin abluka altına alınmasında stratejik bir mevzi edinmek.

nındaki halkları birbirleriyle çatıştırmayı denemiş, Kürt güçlerinden oluşturulan Hamidiye Alaylarını Ermenilerin üzerine salarak "Bağımsız Ermenistan" talebini boğdurtmaya çalışmıştır. (...)

20. yüzyılın başında ulusalcı faaliyetler hızlanmış; Kürt örgütlerinin propaganda, bilinçlendirme ve örgütlenme çalışmalarında ciddi bir artış görülmüştür. Kürt Azmi Qavmi Cemiyeti, Kürt Teavun ve Terakki Cemiyeti, Kürt Teali Cemiyeti, Havi Cemiyeti, Koma Civane Kurdan, Azadi, Haybun, Kürdistan Cemiyeti, Kürt Milli Fırkası, Kürt Kadınları Teali Cemiyeti gibi örgütler, Roji Kurd, Hatawi Kurd, Jin dergileri ve Kürtçe - Türkçe yayınlanan Kürdistan gazetesiyle yürütülen faaliyetler, ulusal uyanışın boyutunu veren somut gelişmelerdir.

1912 yılının Mayıs ayında ulusalcı Kürtler, İstanbul'da ortak bir bildiri kaleme aldılar. Ararat Dergisi'nde yer

Bağımsız Kürdistan projesinin Batılıların gündemine taşınmasında Kürt önderlerinin Batı ile kurdukları siyasi ilişkilerin de önemli bir payı vardı. Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda aldığı ölümcül yaralarla yenilgiyi yaşayan Osmanlı'yı anlaşıma masasına oturtan Paris'teki Barış Konferansı'na, Kürt Teali Cemiyeti adına Şerif Paşa ile birlikte, o sırada Mahmut Berzenci önderliğinde 'Güney Kürdistan'da kurulmuş bulunan Kürt hükümetinin temsilcileri de katılmışlardı. Eski Stockholm Büyükelçisi Şerif Paşa, Barış Konferansı'na Kürdistan haritasıyla iki de muhtıra sunmuştu.

Batılıların Kürtlere 'ilgisi' Sevr sürecinde aleniyet kazandı. Sevr Antlaşması, Kürtlerin, dilerlerse otonom Kürdistan, dilerlerse bağımsız bir Kürdistan devleti kurabileceklerini karar altına alıyordu. Ve artık, 1920'lerde, bağımsız Ermenistan talebini boğduktan

sonra, "ZO diyenleri (Ermenileri – bn) imha ettik, şimdi LO diyenleri (Kürtleri –bn) kökünden kazıyacağız" diyen 'güçlü' Nurettin Paşa'nın olmadığı, süngüsü düşmüş Osmanlı'nın karşısında tam bir ittifakla, "Sevr Muahedesi'nin takibini ve Diyarbakır, Van, Bitlis, Elazığ, Dersim, Koçgiri mıntikalarını ihtiva eden bağımsız bir Kürdistan teşkilini başarmak için silaha sanılmaya ve bu uğurda sonuna kadar savaşmaya" karar vermiş Kürt önderleri ve halkı bulunuyordu.

Bu ortamda, Bağımsız Kürdistan talebi, Mustafa Kemal önderliğinde yürütülen kurtuluş hareketiyle karşılaştı.

Türk ulusal kurtuluşçularının örgütledikleri Ankara hükümeti ile anlaşarak Kürdistan talebine gerçeklik kazandırmak, Kürt önderlerinin tercih edebilecekleri bir siyasetti. Ancak yine de tedbiri elden bırakmayan Kürt önderleri, bir oyuna getirilme durumunda nasıl bir tavır alacaklarını açıklamayı ihmal etmediler ve 25 Kasım 1920'de Ankara hükümetine şu telgrafi çektiler: "Sevr mucibince Diyarbakır, Elazığ, Van, Bitlis vilayetinde mustakil bir Kürdistan teşkil etmesi lazım geliyor,

Öncelikle şu gerçeğin anlaşılması lazım; tarihe Şeyh Sait Ayaklanması şeklinde kaydedilen '25 Ayaklanması, nüfuzlu bir dini liderin Kuran-ı Kerim'den okuduğu ayetlerle ajite ettiği halkın gerçekleştirdiği irticai bir hareket ya da kapitalizm karşısı bir feodal Kürt beyinin örgütlediği gerici tepki hareketi değildir. Ayaklanmayı hazırlayan AZADİ'dir (Kürt İstiklal Komitesi). Ve bu örgüt, ulusal taleplerle şekillenmiş bir programla, bağımsız Kürt devleti projesini uygulamaya koymanın mücadelesini veriyordu.

binaenaleyh bu teşkil etmelidir, aksi taktirde bu hakkı silah kuvvetiyle almağa mecbur kalacağımızı beyan ederiz."(M. N. Dersimi. Kürdistan Tarihinde Dersim.)

Bu telgrafa Ankara hükümetinin yanıtı ise 'umut' vericidir; "Hükümetimiz, Kürdistan isteklerine mutabakat etmektedir."

Kürtlerin Anadolu kurtuluş mücadelesinde emperyalist işgale karşı aktif bir rol üstlendikleri biliniyor. Kürtlerin bu mücadelede Türklerle birlikte yer almalarında, ulusal çıkar beklentileri önemli bir yer tutuyordu. Mustafa Kemal'in, Kürt Teali Cemiyeti yöneticileriyle yaptığı görüşmelerde ve yazışmalarda, "hamiyetli Kürtler'in", "Kürt kardeşleri'nin taleplerini haklı bulduklarını ve savaş bittikten sonra taleplerinin ger-

çekleşmesi için çalışacaklarına dair verdiği sözler, Kürt önderliği için güvence sayıldı.

Lozan Konferansı'nda İngiltere, 'Özerk Kürdistan' projesine taraf olduğunu açıkladı. İngiltere Lozan'da Özerk Kürdistan projesini onaylattırmaya çalışırken, Ankara hükümetinin temsilci heyetine başkanlık eden İsmet İnönü, Kürdistan'ın geleceğine ilişkin 'usta işi' demagojilerle konferansın gündemine giriyordu. İnönü'nün sözleri, Kürdün tarihinde bir 'ibret vesikası' olarak yerini almıştır. "Bugün Türkiye'de Kürtler yönetimde söz sahibi bulunmaktadır" diyordu İnönü; "BMM hükümeti Türklerin olduğu kadar Kürtlerin de hükümetidir. Çünkü Kürtlerin gerçek ve meşru temsilcileri Millet Meclisi'ne girmiştir ve Türklerin temsilcileriyle aynı ölçüde ülkenin hükümetine ve yönetimine katılmaktadır." İngiltere'nin Özerk Kürdistan isteğine ise şu sözlerle karşı çıkıyordu; "Kürt halkına tanınacağı söylenen haklar, Kürt soyu gibi üstün bir soyu hiç tatmin etmeyecektir"

Ne var ki, Özerk Kürdistan'ın "Kürt soyu gibi üstün bir soyu hiç tatmin etmeyeceği" demagojisiyle Lozan'dan 'zaferle' dönen Türkler, Kürt soyunu 'tarihe gömmeye' karar verdiler; Kürdü 'yok' saydılar, Kürt kimliğini ve dilini yasakladılar.

Lozan sonunda Kürt coğrafyası dört parçaya ayrıldı; Kürdistan'ın büyük Kuzey parçası Türkiye'ye, Güney Batı parçası (Suriye) Fransız emperyalizmine, Güney parçası (Irak) İngiliz emperyalizmine ve Doğu parçası İran'a bırakıldı. (...)

1923'ten sonra, Osmanlı'yı tasfiye edip kendilerini ege-men ulus şeklinde örgütleyen Türkler'in Anadolu'nun kadim halklarını Türkleştirmeye ve Kürdistan'ı bir iç sömürge haline getirmeye başlamaları, Kürt ulusunu tarihsel bir tercih yapmaya itmişti; Kürtler, ya kendilerinden vazgeçip Türkleşmeyi ya da Osmanlı döneminde başladıkları ulusal mücadeleye devam etmeyi tercih edeceklerdi. Kürtler, mücadeleyi seçtiler ve Türk devletine karşı, 1924 Nasturi İsyanı ile 1938 Dersim İsyanı arasında yirmiden fazla başkaldırı girişiminde bulundular: Nasturi İsyanı (Temmuz 1924), Şeyh Sait İsyanı (15 Mart 1925), 1. Şemdinli Baskını (Mayıs 1925), Eruh İsyanı (1925), Pervari İsyanı (1926), Gayan İsyanı - Çölemerik İsyanı (1926), 1. Ağn İsyanı (1926), 2. Şemdinli Baskını (1926), Koçuşağı İsyanı (7 Ekim - 30 Kasım 1926), Hakkari Beytüşşebap İsyanı (Şubat 1927), 2. Ağn İsyanı (1927), Biçar Harekatı (7 Ekim - 7 Kasım 1927), Zeylan İsyanı (1930), Tutak İsyanı (1930), 3. Ağn İsyanı (Eylül 1930), Boran İsyanı (1934

– 35), Abdurrahim İsyani (1935), Sason İsyani (1935 – 37), Abdulkudduz İsyani (1935 – 37) ve Dersim İsyani (21 Mart – 7 Ağustos 1938)

(...)

Resmi tarih, Şeyh Sait'i, feodalizmin karanlığından çıkan 'cahil ve dinci bir lider' kimliğiyle yansıtmaya büyük bir özen gösterdi. Böylece, 1925 Ayaklanması'nın ulusal niteliğinin karartılması amaçlanıyordu.

Öncelikle şu gerçeğin anlaşılması lazım; tarihe Şeyh Sait Ayaklanması şeklinde kaydedilen '25 Ayaklanması, nüfuzlu bir dini liderin Kuran-ı Kerim'den okuduğu ayetlerle ajite ettiği halkın gerçekleştirdiği irticaî bir hareket ya da kapitalizm karşıtı bir feodal Kürt beyinin örgütlediği gerici tepki hareketi değildir. Ayaklanmayı hazırlayan AZADİ'dir (Kürt İstiklal Komitesi). Ve bu örgüt, ulusal taleplerle şekillenmiş bir programla, bağımsız Kürt devleti projesini uygulamaya koymanın mücadelesini veriyordu. Kürt aydınlarının, subayların, memurların, tüccarların, şeyh ve ağaların katılımıyla kurulan AZADİ'nin önderliğini Albay Cıbranlı Halit Bey yapıyordu. Feodalizmin karanlığında yaşamayı terk eden Yusuf Ziya Bey, Doktor Fuat, Tayyip Ali, Kemal Fevzi, Cemil Paşazadeler gibi Kürt aydınlarının yer aldığı AZADİ örgütünün önderi Halit Bey, Aralık 1924'te, Mustafa Kemal'in emriyle tutuklanınca, ayaklanmaya katılımı çoğaltabileceği düşünülen Şeyh Sait örgütün başına getirildi.

AZADİ, bağımsız Kürdistan hedefine ulaşmak amacıyla ayaklanma hazırlığını sürdürürken, Türk ordusunun saldırısına uğradı. Buna rağmen Türk ordusunun saldırısını karşılayan Kürtler, kısa sürede geniş bir alanda hakimiyet kurmayı başardılar. Fakat, bir süre sonra Türk ordusu üstünlüğü ele geçirdi. Genç'te ağır kayıplar veren ayaklanma güçleri, önderlerinin de tutsak edilmesiyle yenildiler.

"Ayaklanma bağımsız bir Kürt devleti kurmak amacıyla çıkmıştır. Birçok seneler bu amaç için çalışmış oldukları kesindir. Bu ruhun ölmesi ve öldürülmesi en kutsal görevdir." Dönemin İstiklal Mahkemesi savcısına ait olan bu sözler, 1925 Ayaklanması'nın önderleri üzerinde uygulandı.

İstiklal Mahkemesi'nin açtığı dava, ulusalcı Kürt güçlerin yargılandığı siyasi bir davadır. Halit Bey, Seyit Abdulkadir, Doktor Fuat, Tayyip Ali, Yusuf Ziya Bey, Kamal Fevzi gibi, daha önce değişik Kürt örgütlerinde çalışmış, dergi ve gazete çıkarmış Kürt aydınları, Şeyh Sait'le bir-

likte ayaklanmanın idam edilen önderleri arasındadırlar.

Sabahattin Selek'in Anadolu İhtilali başlıklı çalışmasında, '25 Ayaklanması'nın ulusal niteliğini veren bir mektup yer alıyor. Kürt önderlerinin imzasını taşıyan ve Cemiyet-i Akvam adresine gönderilen mektupta şunlar yazılmış: "İki aydır ki ülkemizde kan dereleri akıyor. Kürt halkı barbarların zulmü altındadır. Kürtler bu zulüm ve boyunduruğa artık tahammül edemez noktaya geldiklerinde, özgürlüklerine kavuşmak ve kaderlerini ellerine almak için silaha sarıldılar. Varlığımızın geleceğini tahakkuk etmeye, ancak başladığımız mücadeleler olanak veriyor. Mücadelemiz ulusaldır ve açıktır. Kürt milleti, Cemiyet-i Akvam'dan ve medeni milletlerden acele olarak aktif ve gerçek yardım istiyor."

Elbette, Cemiyet-i Akvam ve "medeni milletler" Kürt ulusunun kendi kaderini tayin etme hakkını tanımlıyorlar; Kürt ulusal direnişi hiçbir yardım görmüyor.

Bu noktada, '25 Ayaklanması'nın 'İngiltere bağlantısı' üzerine yapılan spekülasyonlara değinmek gerekiyor:

Ne var ki, Özerk Kürdistan'ın "Kürt soyu gibi üstün bir soyu hiç tatmin etmeyeceği" demagojisiyle Lozan'dan 'zaferle' dönen Türkler, Kürt soyunu 'tarihe gömmeye' karar verdiler; Kürdü 'yok' saydılar, Kürt kimliğini ve dilini yasakladılar. Lozan sonunda Kürt coğrafyası dört parçaya ayrıldı; Kürdistan'ın büyük Kuzey parçası Türkiye'ye, Güney Batı parçası (Suriye) Fransız emperyalizmine, Güney parçası (Irak) İngiliz emperyalizmine ve Doğu parçası İran'a bırakıldı

Spekülasyonlar, 9 Mart 1925'te İngiltere'den postalandığı iddia edilen bir mektuba dayandırılıyor. Mektubun zarfında "Kürdistan Kraliyet Harbiye Başkanlığına" yazıyormuş ve de zarfın içinde bir silah fabrikasının katalogu varmış. Başka bir şey, yok!.. İddia bu olunca, gülüp geçmek yeterli olabilir. Ama olmadı; bu zavallı iddia, hala kullanılıyor.

Ve ne yazık ki, eski sol, bu ayaklanmanın ulusal niteliğini göremedi!.. Şeyh Sait Ayaklanması için, "feodalizmin tasfiye edilmesine direnen gerici – irticaî güçlerin İngiltere bağlantılı hareketi" denildi ve genç Türkiye Cumhuriyeti ile 'iyi ilişkiler' isteyen Sovyetler Birliği de bu ayaklanmayı İngiltere bağlantılı dinci bir ayaklanma olarak 'görmeyi' tercih etti. Sovyetler Birliği, bu tarihsel yanlışını ancak 1963 yılında düzelte-

bildi; Sovyet Bilimler Akademisi Doğu Bilimleri Enstitüsü, 15 Mart 1963 tarihli kararında “Şeyh Sait Ayaklanması’nın İngiltere bağlantısının yanlışlığı”nı vurgulayarak, ayaklanmanın, “ulusal talepli bir başkaldın” olduğunu teslim etti.

(...)

Kendi kaderini eline almak isteyen Kürt ulusunun yaşadığı trajedinin ‘küçük’ bir bölümünü 16 Temmuz 1930 tarihli Cumhuriyet gazetesinden okuyalım: “Tayyarelerimiz şakilerin üzerine çok şiddetli bombardıman ediyorlar. Ağrı Dağı, daimi olarak infilak ve ateş içinde inlemektedir. Türkün demir kartalları asilerin hesabını temizlemektedir. Eşkiyaya iltica eden köyler tamamen yakılmaktadır. Zilan hareketinde imha edilenlerin sayısı 15 bin kadardır. Zilan deresi ağzına kadar ceset dolmuştur... Kürt aşiretleri bir Kürdistan Krallığı teşkil etmek için bu hadiseyi çıkartmışlar fakat çok kısa zaman zarfında mahvedilmişlerdir.”

Sömürgeciliğin değer aktarım mekanizmalarının ‘sorunsuz’ çalışabilmesi için, sömürgeleştirilecek toprakların “askeri olarak temizlenmesi” gerekiyordu!.. 1930’lu yıllarda, henüz yöresel özerkliğini koruyan Dersim’de yapılan budur; Kürdistan’ın bu bölgesinde de değer aktarımının ‘yolları’ düzenlenmeliydi. Bu amaçla Dersim saldırısının siyasi ve psikolojik koşulları oluşturuldu. Dersim, Elazığ ve Bingöl’den oluşan Dersim Vilayeti, ‘Özel Yönetim Bölgesi’ ilan edildi. Adı Tunceli olarak değiştirilen bu ‘özel’ bölgeye Türk askerleri sevk edildi; ardından Kürt yerleşim bölgeleri, uçakların da katıldığı yoğun bir bombardımana tutuldu. Kürtler saldırıyı güçlü bir direnişle karşıladılar. Direniş önderi Seyit Rıza oyuna getirilip tutsak edildikten sonra da çatışmalar devam etti. Fakat bir süre sonra, büyük kıyımlar yiyen, on binlerce evladını yitiren Dersim de düştü!.. Dersim katliamını yakından izleyen İnönü, “Dersim zaferi”nden hemen sonra o ünlü sözünü kayıtlara geçirtti: “Dersim meselesi halledildi. Dersim’i askeri olarak temizledik.”

“Askeri olarak temizlenen” Dersim, iç sömürgeciliğin ‘doğal’ politikasınca, “Türkiye’nin bölünmez bir parçası” haline getirildi. (...)

Kürt egemenlerinin öncülüğünde sürdürülen ulusalçı başkaldırıların Dersim yenilgisinden sonra, 1960’lı yıllara kadar, Kürt coğrafyasında ulusal talepli kayda değer bir harekete rastlanmıyor. ‘60’lı yılların ortalarında Kürt demokratları ve aydınları, “geri bırakılmış Doğu” vurgusuyla ulusal talebe değen bazı adımlar atmaya başladılar.

Ulusal yeniden uyanışta, Devrimci Doğu Kültür Ocakları ve değişik gruplarca organize edilen ‘Doğu Mitingleri’nin hatırı sayılır bir yeri vardır. Ulusal devrimci güçler, bu mitinglerde ve siyasi faaliyetlerinde, Kürt egemenlerinin iktidarlara ve emperyalistlerle işbirliğini gündeme getiriyorlardı. Diğer yandan, son derece geniş bir katılım bulan Doğu Mitingleri’nde Kürt egemen sınıf temsilcileri de kürsüye çıkıyor ve “Doğu Batı dengesizliği”ni işleyip, devletten daha fazla yatırım, yol, su, baraj, elektrik, fabrika vesaire istiyorlardı.

Kürt egemenlerinin isteklerinde ulusalçı bir yan yoktu; onlar, feodal sömürünün ‘küçük’ bir sömürü olduğunun farkına varmışlar, artık ürünün azlığının, birikimin yavaş ve yetersiz olmasının nedenlerini görmüşler, emperyalizmin ve işbirlikçi Türk burjuvazisinin çifte sömürsünü yaşayan Kürdistan pazannın ‘geçek sahipleri’ olarak kendilerine düşen payı arttırmanın yolunun kapitalize ilişkilere açılmaktan geçtiğini anlamışlardı!.. Kürt egemenlerinin, aynı zamanda kendi devletleri olarak benimsedikleri Türk devletinden sınıf çıkarlarına uygun taleplerde bulunmaları, üvey evlat muamelesi görmekten yakınmaları bundandı.

Bu gelişmenin Kürt ulusal sorunu açısından ürettiği siyasi sonuç önemlidir; ulusal kimliklerini bir kenara fırlatıp emperyalist – kapitalist sömürü mekanizması içinde işbirlikçilik boyutuyla yerini almış ve sömürü pastaından aldıkları payı büyütmenin derdine düşmüş bulunan ‘Kürt’ egemenleri, artık ulusal kurtuluş mücadelesine önderlik edebilecek bir konumda değildir.

Böylece, 19. yüzyılın sonuna doğru ortaya çıkan ve bugün de olanca yakıcılığıyla çözüm bekleyen Kürt ulusal sorununu çözme işini, Kürt sosyalistleri ve ulusal duyguları körelmemiş Kürt küçük burjuvazisi üstlenmiştir. (...)

Kısaltmalar ve bazı düzeltmelerle yeniden yayımlanan bu yazı, Devrim Dergisi’nin Mart 1992 tarihli sayısında, Yalçın Atabey imzasıyla yayımlanmıştı.

1992’den bu yana çok şey değişti. Zamanla Kürt hareketinin ana dinamiği haline gelen PKK de değişti; siyasi arenaya ‘Sosyalist Kürdistan’ programıyla çıkan PKK, önce programından sosyalizmi çıkartıp ‘Devletli Kürdistan’ hedefine yöneldi, daha sonra bundan da vazgeçip ‘Demokratik Özerklik’le yetinebileceğini açıkladı.

Ve Kürdün tarihsel yarası hala kanamaya devam etmektedir...

Kaynak: www.halkingunlugu.net

ÇİZ-DÜŞÜN?

Aşkın Ayranıoğlu

